

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
SUPER CENE

olja Zvezda 1 lit., T.o. Slovenska Bistrica	239,90 SIT/kos
kis za vlaganje 3 lit., Kolinska	499,90 SIT/kos
šir Gauda, Celeia	799,90 SIT/kg
pipis forte 300 ml, Krka	456,70 SIT/kos
persil 5,4 kg, Henkel	1.199,10 SIT/kos

DOLENJSKI LIST

Št. 28 (2551), leto XLIX • Novo mesto, četrtek, 16. julija 1998 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Ford Paič

Flesta 1.400.000 tolarjev

Krška vas ☎ 0608/59-059
faks 0608/59-359

Novo mesto ☎ 068/321-423, 321-529

TURISTIČNA AGENCIJA

NDE

Glavni trg 1
8000 Novo mesto
Tel. 068/372-740

Še prosta mesta
*apartmaji na Braču (Bol) in Hvaru
po zelo ugodnih cenah.

Priložnost, kakršne ne bo več!

Ministrstvo za šolstvo bo plačalo izgradnjo telovadnice, občina pa razliko do velikosti večnamenske športne dvorane - Problem denar

KOČEVJE - V okviru projekta adaptacije stare gimnazijske stavbe v Kočevju namerava ministrstvo za šolstvo in šport rešiti prostorsko stisko kočevskih srednjih šol celovito. To pomeni, da jim je pripravljeno zagotoviti tudi pogoje za pouk športne vzgoje, s čimer pa kočevska občina dobiva enkratno priložnost, da pride do prepotrebne športne dvorane.

Če dvorana ne bo zgrajena v času adaptacije, bo šola še ob lastno telovadnico, ker denarja preprosto ne bo več, saj bo ministrstvo predvidoma do leta 2000 porabilo vsa sredstva iz pariškega kredita, je ravnateljica gimnazije Meta Kamšek na majski seji občinskega sveta poudarila nujnost sprejema odločitve občine o soinvestiranju izgradnje športne dvorane. Ministrstvo je namreč pripravljeno plačati le izgradnjo telovadnice v velikosti dvorane za košarko (1.130 kv.metrov), občina pa bi morala za primerno veliko športno dvorano, v kateri bi lahko poleg pouka in odbojcarskih, košarkarskih in rokometnih tekem potekale tudi različne prire-

ditve, za katere je potreben večji prostor, kakršnega Kočevje nima, kriti razliko v kvadraturi do velikosti dvorane za odbojko.

Za kočevsko občino je to priložnost, kakršne, kot je dejala Kamškova, morda ne bo nikoli več, zagotovo pa ne vsaj nekaj desetletij. V Kočevju se tega zavedajo vsi, vendar pa je težava v tem, da so se že pred dvema letoma odločili, da bodo dali prednost izgradnji nove osnovne šole, za katero se bo občina zadolžila za nekaj let vnaprej. Ker za izgradnjo športne dvorane nimajo denarja, so na zadnji seji sveta imenovali strokovni svet za izgradnjo športne dvorane, ki bo med drugim pripravil tudi elaborat o tem, kako tržno izkoristiti dvorano. Svetniki so se namreč odločili, da priložnosti, ki se jim ponuja, na noben način ne smejo zamuditi. Zato so ob odločitvi, da kot soinvestor pristopijo k izgradnji dvorane, popustili tudi zahteve ministrstva, da bo nosilec investicije občina.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZETEV PO STAREM - Na veliki Zupančičevi njivi nad bršljinjsko osnovno šolo so v soboto s srpi želi rž. Njivo je pred letom dni vzel v najem Vinko Repše in na njej posadil rž, predvsem zaradi ržene slame, škope, ki jo bo uporabil za prekritje šolskega čebelnjaka, saj je prizadeti Repše tudi mentor čebelarstva krožka na šoli. Med 11 žanjci je bilo kar 8 Repševih bratov in sestra, ki izhajajo iz Šentruperta, eden je prav za zetev prišel iz Nemčije. Najstarejša žanjica je bila 74-letna Kavčičeva iz Družinske vasi. Snope so vozili v Jakličev kozolet, kjer se bo rž 3 do 4 tedne sušila, nato pa bodo snope omlatili v stari mlatinični Repšetovega starega očeta na ročni pogon, ki jo je Vinko za to priložnost obnovil in usposobil. (Foto: A. Bartelj)

MOLAN V.D.
NAČELNIKA UNZ

KRŠKO - Kot smo že poročali, se je minister za notranje zadeve Mirko Bandelj konec junija odločil, da zamenja načelnika UNZ Krško Rajmunda Vebra. Do nadaljnjega je vršilec dolžnosti načelnika Miha Molan, ki je bil prej načelnik inšpektorata UNZ Krško.

AVTOBUSNI PREVOZI BOŽNAR
nudi ugodne prevoze izletov.
Telefon 0608/80-506,
mobitel 0609/637-277.

PODPIS - V ponedeljek sta minister za promet in zveze mag. Anton Bergauer in novomeški župan Franci Koncilija v hotelu Krka podpisala protokol o ureditvi medsebojnih razmerij pri izgradnji novomeške severne obvoznice in sporazum o sofinanciranju izgradnje prvega dela obvoznice od Muhaberja do Bučne vasi. Ta odsek naj bi bil zgrajen prihodnje leto, celotna obvoznica pa do junija leta 2001. (Foto: J. D.)

Začetek gradnje severne obvoznice

V ponedeljek podpisan sporazum o gradnji med ministrstvom za promet in zveze in novomeško občino - Prihodnji mesec naj bi začeli graditi odsek Muhaber - Bučna vas

NOVO MESTO - Izgradnja novomeške severne obvoznice je že dalj časa v načrtih, vendar do nje ni prišlo zaradi pomanjkanja denarja. Tokrat pa so se stvari le premaknile naprej, naslednji mesec naj bi se pričela gradnja prve faze obvoznice, in sicer odsek Muhaber - Bučna vas. V ponedeljek so namreč predstavniki novomeške občine z ministrstvom za promet in zveze v Novem mestu podpisali protokol o ureditvi medsebojnih razmerij in sporazum o sofinanciranju izgradnje novomeške severne obvoznice.

Gradnja obvoznice je bila namreč aprila uvrščena v "Spremembe in dopolnitve nacionalnega

programa izgradnje avtocest v RS", ki jih je na svoji seji potrdil Državni zbor. "Opredeljena je kot navezovalna cesta na avtocestno omrežje. Investitor naložbe je Družba za avtoceste RS, kot sofinancer pa nastopa tudi Mestna občina Novo mesto," je povedal sekretar za komunalne zadeve na novomeški občini Feliks Strmole. Celotna investicija je vredna 2 milijardi 700 milijonov tolarjev; od tega bo večino, skoraj 86 odst., zagotovila Družba za avtoceste RS, dobrih 14 odst. pa novomeška občina, ki bo krila stroške komunalne infrastrukture, od pločnikov, javne razsvetljave do avtobusnih postajališč, delno pa tudi stroške semaforizacije in postavitve elektroodvodov.

Severna obvoznica bo potekala na relaciji Muhaber - Bučna vas - Ločna. Njena gradnja je razdeljena na dve fazi. Najprej bo zgrajen 831 m dolg odsek Muhaber - Bučna vas, ki ima po lokacijskem dovoljenju naziv "podaljšek Mirnopoške ceste", na tem odseku pa bo zgrajen tudi najdražji del obvoznice, to je viadukt "Bezgavec", dolg 230 m, ki bo premoščal železniško progo Novo mesto - Ljubljana in potok Bezgavec. Na sekretariatu za komunalne zadeve na novomeški občini so še povedali, da sta bila na osnovi javnega razpisa že izbrana izvajalca za izgradnjo prve faze na odseku od Mirnopoške ceste do križišča z Ljubljansko cesto pri Cestnem podjetju. Viadukt bo gradil ljubljanski Gradis, cestišče s pripadajočo komunalno infrastrukturo pa novomeško Cestno podjetje. Z gradnjo naj bi predvidoma začeli avgusta in jo zaključili septembra prihodnje leto.

Gradnja druge faze obvoznice od Bučne vasi do Ločne naj bi se začela drugo leto maja. Na tem delu naj bi zgradili cesto od križišča z Ljubljansko cesto v Bučni vasi do ločenskega mostu. Celotna severna obvoznica bo dolga več kot 3000 m, imela bo dva vozna pasova, enostranski pločnik za pešce in dvostransko kolesarsko stezo.

Z izgradnjo severne obvoznice se bo Novo mesto rešilo številnih prometnih zastojev, saj bo velik del tovornega prometa speljan mimo ožjega območja mesta, bistveno bo zmanjšan promet prek železniškega prehoda v Bršljinu, z zgraditvijo viadukta se bo možno izogniti nevarnemu križanju z železnico na Muhaberu, bistveno pa se bo zmanjšal tudi promet na Seidlovi in Kandijski cesti pa tudi delavci iz zahodnega in severozahodnega dela mesta bodo lahko hitreje prišli v službo v Krko, Revoz ali TPV. Še več koristi bo severna obvoznica prinesla, ko bo povezana z bodočim novomeškim avtocestnim priključkom, J. DORNIZ

NUKLEARKA V JUNIJU BREZ MOTENJ

KRŠKO - Krška nuklearka je v juniju delovala nemoteno in je ob 95,4-odstotni izkoriščenosti v omrežje oddala neto 426 tisoč megavatnih ur električne energije. Pri tem ni segrevala reke Save čez dovoljeno mejo (dovoljena sprememba je 3°) in tudi tekočinski in plinski izpusti iz elektrarne so bili v dopustnih mejah, to je v predpisanih mejah za pitno vodo in za zrak. V juniju so v jedrski elektrarni uskladiščili 4 sode srednje-radioaktivnih odpadkov, tako da je zdaj v krškem skladišču skupno že 4.043 sodov.

Za boljše življenje v parku

Minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar in črnomaljski župan Andrej Fabjan podpisala pismo o nameri

ŽUNIČI - Črnomaljski župan Andrej Fabjan in Ane Žunič iz Žuničev sta se začela pred tremi leti dogovarjati o prodaji Aninega belokranjskega dvora v vasičnik ob Kolpi. Dvor je sedaj v lasti Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, ki ga je kmalu po odkupu začel prenavljati, denar za nakup in obnovo pa sta dali ministrstvu za kulturo ter za okolje in prostor.

Prav pobuda omenjenega zavoda je bila, da prično z ustanavljanjem krajinskega parka Kolpa, pri tem pa so izhajali iz dobrih izkušenj pri krajinskem parku Lahinja, sicer še vedno edinem krajinskem parku v Beli krajini. Prav žuniški dvor pa je sredi nastajajočega krajinskega parka Kolpa. Po besedah direktorja zavoda Danila Breščaka želijo v njem ustanoviti informacijski center, v

katerem bodo ljudje dobili napotke, hkrati pa naj bi bil tudi baza, ki bi služila spoznavanju in ohranjanju vrednot naravne in kulturne dediščine.

Pretekli petek pa sta na dvorišču žuniškega dvora minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar in črnomaljski župan Andrej Fabjan podpisala pismo o nameri o sodelovanju na območju bodočega krajinskega parka Kolpa. Minister je ob tem poudaril, da so krajinski parki instrumenti za razvoj, s pomočjo katerih želijo zavarovati naravne in kulturne vrednote ter hkrati omogočiti razvoj krajev in boljše življenje ljudi. To pa pomeni tudi večjo obveznost države. Prav podpisano pismo o nameri je eno od trdnih zagotovil ministrstva, da bo namenjal denar za krajinski park. V letošnjem letu bo namreč za vodovod na Preloko prispevalo 50 milijonov tolarjev, v prihodnjem letu pa prav toliko, medtem ko bo drugo polovico zagotovila občina. Kot je zatrdil Fabjan, bodo vodovod na Preloko začeli graditi prihodnje leto, ko bo leta 2000 zgrajen, pa bo prišel na vrsto še sinjevrški vodovod.

M. BEZEK-JAKŠE

VREME

Ob koncu tedna bo spremenljivo vreme, zlasti popoldne bodo ponekod plöhe ali nevihte.

Berite danes

- stran 3:
• **Novo pokopališče čez dobro leto**
- stran 4:
• **Poti nazaj v nered ob Kolpi ni več**
- stran 5:
• **Bencinska črpalka sredi Ribnice?**
- stran 8:
• **Mercator odpira lov**
- stran 10:
• **Po desetletju oživljena Forma viva**
- stran 11:
• **Hčer s kablom, snaho pa z nožem**

DBD d.o.o.
Dolenjska borzoposredniška družba
Glavni trg 10
8000 Novo mesto

obvešča svoje cenjene stranke, da lahko naročilo za prodajo ali nakup delnic oddajo v naših prostorih na Glavnem trgu 10 v Novem mestu ali pa na enotah Dolenjske banke v Kočevju, Metliki, Črnomlju, Sevnici, Krškem, Brežicah in Ljubljani.

Dolenjska borzoposredniška družba
tel.: 068/371-8221, 371-8228; fax: 068/323-552

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

* Pri nas lahko prodate delnice PID Vizija
* Upravljamo s finančnim premoženjem

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

PODPIS PISMA O NAMERI - Minister za okolje in prostor dr. Pavle Gantar in črnomaljski župan Andrej Fabjan sta na dvorišču belokranjskega dvora v Žuničih, ki je etnološki spomenik, podpisala pismo o nameri o sodelovanju na območju bodočega krajinskega parka Kolpa. Kot je zagotovil minister, je cilj sporazuma omogočiti ljudem boljše pogoje za življenje. (Foto: M. B.-J.)

NAJPREJ OPOZORILA, POTEM KAZNI

Ob Kolpi gre sedaj zares

Ko so po osamosvojitvi naše države Slovenci začeli odkrivati Kolpo, ki ji Belokranjci pravijo najdaljša slovenska obala, so bili domačini veseli, da se je končno nekdo spomnil nanje. Od počitniškovanja so si seveda obetali zaslužek, a so kaj kmalu spoznali, da je (skoraj) edino, kar jim pustijo turisti, onesnaženo in opustošeno obrežje reke, obilno pognojena bližnja polja in oropane njive. Prišleki so dobro vedeli da za pregovorno belokranjsko radodarnost, s tistim, česar niso dobili zastoj, pa so si postregli sami. Skratka, njihovo obnašanje ob Kolpi si ob Soči, Bohinjskem ali Blejskem jezeru ne bi mogli zamisliti niti v sanjah. A so se v črnomaljski občini le prebudili in pred dvema letoma sprejeli odlok o tem, kako se smejo ljudje obnašati ob najtoplejši slovenski reki. Toda za nekatere je bil ta čas očitno prekratke, da bi dojeli, da na občinski upravi v Črnomlju mislijo zares in da bodo morali začeti spoštovati red. V človeški naravi je pač, da nekateri razumejo, kaj piše v odloku šele, ko jih po žepu udarijo visoke kazni. In Črnomaljški jih odlej ne bodo več zgolj obljubljali. Prav pa bi bilo, da bi se v celovito varovanje Kolpe in njenih bregov vključili tudi Metličani, ki tovrstnega odlaka še nimajo. Ne bi bilo namreč prijetno, če bi se tisti, ki jim je malo mar za okolje, pred redoljubnimi Črnomaljški umaknili v metliško občino, rekoč: "Kaj nam pa morejo, saj nimajo zakonske osnove!"

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Kje se lahko kopate?

Ali ste med tistimi, ki se radi kopajo? Če niste preveč izbirčni in imate za prvem ogledom reko, si verjetno privoščite čofotanje kar v njej, in tokratna anketa o kopanju kaže, da je še kar nekaj ljubiteljev rek. Kopalcev je verjetno tako v Kolpi kot v Krki in Savi, pri čemer najbrž prva prednjači po številu obiskovalcev. V čem dejansko čofotamo, v čisti vodi, v mlaki? Najbrž vse več ljudi misli, da so reke bolj umazane kot bazeni v toplicah in drugih urejenih kopališčih, ki jih je južno od Ljubljane kar nekaj. Vsekakor se prepriča na svoji koži, kje pride iz vode čistejši. Misli na čisto in manj čisto pa na hladno in toplo rečno in bazensko vodo niso edine, ki si jih privoščijo kopalec. V vročih popoldnevih se prenekatere državljanje v kopalkah ob rekah in bazenih mogoče prikazuje pred očmi razbeljen, ustrezno obljuden morski pesek, ki ga božajo valovi Jadranskega ali katerega drugega morja. Ob vseh naštetih in navedenih možnostih za kopanje izberete eno najrajši. Kje se namakate in zakaj, če ni skrivnost, najraje prav tam? Ali se kam ne bi šli kopat za nobeno ceno? Vas od kopanja v rekah, jazerih in javnih kopališčih odvrača umazanija, gneča ali vam v hitrem življenjskem ritmu preprosto zmanjkuje časa za to, da bi šli na rečni breg, k bazenu ali kam drugam?

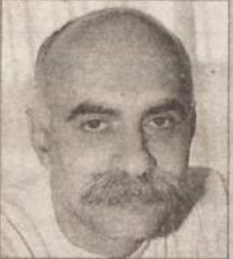
KARLA PAVKOVIČ, referentka na Upravni enoti Krško iz Kostanjevce: "Včasih sem se veliko kopala v Krki, sedaj pa se ne, ker je preveč umazana. Res pa je tudi, da kot otroci nismo bili tako občutljivi, čeprav je bila voda tudi takrat umazana, a druge možnosti nismo imeli. Sedaj se raje kopam v toplicah ali na morju, po Krki pa se le vozim s čolnom in opazujem pogumne kopalce."

ALOJZ POŽAR, obrtnik iz Mihalovca pri Dobovi: "Proti kopanju v rekah nimam pomislekov, imam pa lepe spomine iz mladih let, ko še nisimo hodili na morje, bazenov pa tudi še ni bilo. Najlepiej kopanje je ravno v rekah. Opažam, da je danes na primer Sava dosti čistejša, kot je bila nekoč, in ko bi imel več časa, bi z veseljem zaplaval v njej. Če ne škoduje ribam, menda ne bi niti meni."

DRAŽENA TUCAKOVIČ, dijakinja 1. letnika srednje tekstilne šole Metlika, iz Črnomlja: "Ponavadi se kopam v Kolpi in ne zdi se mi tako onesnažena, da ne bi hotela vanjo. Letos žal še nisem našla časa za to: ko je bilo lepo vreme, sem se še morala učiti, zdaj, ko bi si to lahko privoščila, kar mi ni ni lepega vremena. V mrzlo reke me pa ne dobi nihče."

DUŠAN ŠPEHAR, vodja Rekreacijskega centra na Primostku, s Sinjega Vrha: "Rad se kopam v Kolpi, vendar sem letos le enkrat našel za to čas. Ko je lepo vreme, pa nimam časa. Sicer pa mislim, da je preživeti dopust s kampiranjem ob reki lažje in bolj zdravo kot biti na morju. Upam, da bo poletje vroče, in da bo tudi na našem kopališču polno ljudi."

JOŽICA KRALJ, kuharica iz Trebnjega: "Ne kopam se rada v rekah, ker se mi zdijo vse preveč onesnažene. Mislim, da na to ne opozarjajo zastoj. Ker imamo majhne otroke, se zato z družino raje odpravimo kar v toplice, največkrat v Dolenjske ali Šmarješke, in smo zadovoljni. Morda pa bomo šli tudi kaj na morje."

URBAN ZANOŽKAR, ekonomist iz Ljubljane, trenutno zaposlen v Ribnici: "Voda v javnih kopališčih se mi zdi še čista, zato nimam pomislekov glede kopanja. Želel bi se kopati v rekah, kot je Soča, ne tudi v Savi. Že na prvi pogled je videti onesnažena. Na njenem obrežju je veliko smeti in že to odvrača od kopanja, ljudem z občutljivo kožo pa, mislim, bi kopanje celo škodovalo."

TOMAŽ OBERSTAR, študent gozdarstva iz Kočevja: "V kočevskem jezeru se ne kopam, vendar bolj zato, ker okolica ni urejena kot zaradi domnevne radioaktivnosti. Zaradi vode se brez zadržkov kopam v Kolpi, moti pa me divje kampiranje in neodgovorno onesnaževanje vode zaradi uporabe raznih krem in šamponov. Manjša kopališča so bolj zanemarjena."

KARLI MILIČ iz Sevnice: "Poleti se naša družina hodi največkrat kopat v bazene, in to vsaj enkrat na teden. V glavnem pridemo na sevnikiški bazen in smo tam povsem zadovoljni s ponudbo, sicer pa so bazeni tudi drugje, če bi si jih želeli. Pred kratkim smo bili 14 dni na morju, pa še bomo šli, tako da si namakanje v vodi res privoščimo. Če človek hoče, najde razvedrilo."

MATEJ HREN, poklicni voznik z Dvora: "Že od nekdaj se zelo rad kopam, pred kratkim pa sem se vrnil tudi z morja na Hrvaškem. Že od malih nog se kopam v Krki, ki je k sreči pri nas še dokaj čista, v toplice pa ne hodim rad, ker je tam zame voda pretopla. Kot šolar sem se v Krki kopal vsak dan, sedaj, ko sem v službi, pa je časa za uživanje v vodi manj."

Brezposelnost se je zmanjšala

Več potreb po delavcih kot lani, vendar večina za določen čas - Brezposelnost se je napram maju lani zmanjšala za 18 odst. - Najbolj so jo zmanjšali v Črnomlju

NOVO MESTO - V maju se je na območju dolenjskih in belokranjskih občin oz. na območju novomeške enote Republiškega zavoda za zaposlovanje število aktivnega prebivalstva povečalo v primerjavi s preteklim mesecem za 18 oseb. Povečalo se je tudi delovno aktivno prebivalstvo. Med aktivnimi je bilo delovno aktivnih skoraj 89 odst. prebivalcev, kar je za 0,4 odst. več kot februarja. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila v maju 11,1 odst.

Povpraševanje po delovni sili se je v maju nekoliko umirilo v primerjavi s aprilom, delodajalci so prijavi 865 potreb po delavcih in pripravnikih, v primerjavi z letom poprej pa je bilo teh potreb za 7,5 odst. več. Od vseh prijavljenih potreb pa je bilo skoraj 80 odst. za določen čas. V letošnjih petih mesecih je bilo na zavodu prijavljenih 3971 potreb po delavcih in 222 po pripravnikih. V primerjavi z istim obdobjem lani se je število potreb povečalo skoraj za 32 odst., povečal pa se je tudi delež potreb za določen čas. Skupaj se je v letošnjem letu zaposlilo 2968 ljudi, kar je skoraj 13 odst. več kot v istem lanskem obdobju.

Konec maja je bilo na Dolenjskem in v Beli krajini 4816 brezposelnih, kar je 2,5 odst. manj kot

v aprilu in celo za 17 odst. manj kot istega meseca lani. V upravnih enotah se je brezposelnost v primerjavi s decembrom najbolj zmanjšala v Črnomlju, za skoraj 29 odst. Maja se je na zavodu na novo prijavi 140 brezposelnih, kar je za dobrih 14 odst. manj kot v istem lanskem mesecu. Skupaj se je v letošnjem letu prijavi 1008 brezposelnih. V zaposlitev pa se je vključilo 183 brezposelnih, v petih mesecih skupaj 1304. Iz evidenc so maja črtali 82 brezposelnih, skupaj letos 440, kar je v primerjavi z istim lanskim ob-

dobjem skoraj za 62 odst. več. Med brezposelnimi je bilo več žensk, skoraj 53 odst., nekaj manj kot 40 odst. je stečajnikov in trajno presežnih delavcev, nad 40 let starih je več kot polovica, s I. in II. stopnjo izobrazbe več kot 60 odst., dolgotrajno brezposelnih pa več kot 70 odst.

Maja je denarno nadomestilo oz. denarno pomoč prejelo 1332 upravičencev. V primerjavi z lanskim majem se je število prejemnikov denarnega nadomestila zmanjšalo za 31 odst. in denarne pomoči za 50 odst. Prav tako je manjši tudi delež prejemnikov od vseh brezposelnih, saj je v maju znašal 34,7 odst. letos maja pa le še dobrih 27 odst. V povprečju so prejemniki denarnega nadomestila prejeli okrog 60 tisočakov bruto.

J. D.

MEDNARODNI DELOVNI TABOR NA LASCU

LAZEC - Mednarodni delovni tabori so ena izmed pomembnih dejavnosti Vitre iz Cerknice v programu Dežela suhe robe. Tabor organizirajo skupaj z društvom Most, ki poskrbi za delno financiranje. Tretjino sredstev zagotovi lokalna skupnost, v tem primeru občina Loški Potok, preostalo pa Vitra in morebitni sponzorji. Tako bo skupina 12 udeležencev različnih narodnosti delala v vas Lazelce kar 13 dni. Tabor se bo začel 13. julija. Udeleženci bodo uredili vodni vir in jerozob blizu Lazca, katero spada naravno kulturno dediščino tega okolja in vasi zagotovi zdrav vir pitne vode in vodo v primeru požara. Organizatorji sodeluje tesno kmetijski turizem Popova kmetija, ki bo udeležencem nudila določene uslugue rezultati, ki jih je pričakovati pa bodo koristili tudi občanom.

DOGOVOR O MEDNARODNEM TABORU

VELIKE LAŠČE - Mednarodni delovni tabor, ki se ga bodo udeležili mladi iz več držav, bo od 10. do 22. avgusta na Rašici v občini Velike Lašče. Namenjen bo predvsem varstvu in urejanju voda, na sestanku na Trubarjevi domačiji minuli teden pa so se na pobudo domačih turističnih delavcev dogovorili, da bodo udeleženci tabora skupaj z domačini pomagali urediti tudi širok pot med Turjakom in Rašico. Na zaključku tabora, 22. avgusta, bodo proslavili tudi 5-letnico delovanje Vitre, centra za uravnotežen razvoj iz Cerknice, ki že več let organizira mednarodne delovne taborne tudi v občini Velike Lašče.

Minister Gantar na južni meji

Odgovarjal je na vprašanja Osilničanov in gostov iz Hrvaške - Poudarek varstvu okolja in sodelovanju s sosedi na Hrvaškem

OSILNICA - Minuli petek popoldne je občno Osilnica obiskal minister za okolje in prostor Pavle Gantar. Srečanja so se poleg domačinov na čelu z osilniškimi županom Antonom Kovčem udeležili tudi gostje iz Hrvaške (župana občin Delnice in Čabar Milivoj Tomac in Dragutin Vrus ter direktor Vodnega gospodarstva Josip Hrovat), ki so sodelovali v razpravi in zastavili ministru nekaj vprašanj ali dali pojasnila. Minister Gantar je na vprašanja in pripombe odgovoril tako:

Dobri odnosi med prebivalci zgorne Kolpske Doline so bili po osamosvojitvi moteni, zdaj pa se izboljšujejo. Podpisan je že meddržavni vodnogospodarski sporazum in imenovana mešana vodnogospodarska komisija, pred sprejetjem je maloobmejni spora-

zum, v pripravi je ustanovitev krajinskega parka Kolpa. Novi zakon o vodah bo za vode, tudi za Kolpo, predvidel več ureditvenih del. Zato bo za te namene več denarja, kar pomeni, da bodo prišli na vrsto za urejanje tudi jezovi na Kolpi. Odlagalice komunalnih

odpadkov je po evropskih normah predvideno za vsakih 150.000 prebivalcev in osilniških okoli 400 prebivalcev in ne bi smelo biti problem, da se uredi odvoz odpadkov s Slovenijo ali pa morajo celo s Hrvaško oziroma hrvaškimi obmejnimi občinami.

Prebivalce je še posebej zanimalo, če bodo v primeru narodnega parka za to območje vzeli ljude dem gozdove, minister pa je odgovoril, da ne, ker tu ni predviden narodni park, ampak krajinski park, za katerega veljajo manj strogi predpisi, in da za gospodarenje z gozdovi velja gozdnogospojitveni načrt. Za Kolpo je dejal, da ne bo predvidena prednostno energetsko rabo (hidroelektrarne), ampak naj imajo tu prednost turizem in panoge oziroma dejavnosti, ki so povezane z njim. Ob tem je dal pojasnila v zvezi s čistilnimi napravami, kanalizacijami, malimi elektrarnami (tudi na Mirtoviškem potoku), ribogojnicami, cestami, vodooskrbo itd.

O nepokošenih travnikih, pastirnikih (in celo nekdanjih njivah) pa je minister Gantar dejal, da ponemkod lastnikom teh parcel celotno plačujejo, da jih pokosijo (v osilniški občini je košnjo lani naročila in plačala občina).

Nov odsek - več prometne varnosti

Slavnostni podpis pogodbe za izvedbo pripravljanih del avtocestnega odseka Višnja Gora - Bič - Začetek konec julija - Investitor DARS, trije izvajalci - Sama trasa jeseni

STIČNA - Skozi občino Ivančna Gorica poteka avtomobilska cesta od Ljubljane proti Zagrebu. Program RS za dograditev avtocestnega odseka od Višnje Gore do Biča, ki v celoti poteka po ivanški občini. V ponedeljek, 13. julija, je investitor projekta, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d.d., (DARS), v stiškem gasilskem domu pripravil slavnostni podpis pogodbe za izvedbo pripravljanih del za gradnjo omenjenega odseka, ki se bodo predvidoma pričela konec julija.

Pogodbo je izvajalci del, s tremi slovenskimi gradbenimi podjetji - SCT, d.d., Ljubljana, Primorje, d.d., Ajdovščina in GIZ Gradis - podpisal predsednik uprave DARS-a dipl. inž. Jože Brodnik. Gre za prvo fazo izgradnje (viadukti, nadvozi) avtoceste, za izvedbo same trase pa je izveden razpis za ugotavljanje sposobnosti izvajalca. Predvidevajo, da bo ta oktobra izbran, takoj zatem pa se bodo pričela tudi glavna dela. Vodja projekta DARS-a Slavko Žličar je na kratko opisal potek dosedanjih del: do konca leta 1997 so se usklajevale meto-

dologije, cenitve zemljišč. Prvi odkupi so se pričeli leta 1997, največji del pa je bil izveden v začetku letošnjega leta. Prestaviti je bilo treba okrog 15 objektov, sicer pa je prednost tega odseka avtoceste v tem, da gre po obstoječi magistralni cesti. Viadukt Ivančna Gorica bo dolg približno 215 metrov.

Omenjeni odsek je prvi odsek avtocestne smeri sever - jug, ki ga s podpisom pogodbe pričenjajo graditi v okviru Nacionalnega programa izgradnje avtocest v RS, hkrati pa pomeni tudi sestavni del evropskega koridorja številka 10.

Cestni križ naj bi bil končan do leta 2004.

Svečanega podpisa pogodbe se je udeležil tudi prometni minister Anton Bergauer, ki je poudaril predvsem željo, da bi novi avtocestni odsek Višnja Gora - Bič pripomogel k večji varnosti na cestah. Pred kratkim se je prav v Biču zgodila ena hujših prometnih nesreč.

L. MURN

"Da" za Zvezo občin Bele krajine

Metliški svetniki sprejeli odlok o nastanku zveze vseh treh belokranjskih občin - Skupna politika in skupni programi

METLIKA - Občinski organi občin Črnomelj, Metlika in Semič so že pred časom soglasno ugotovili, da prebivalstvo vseh treh občin čuti pripadnost skupnemu prostoru in bi bilo zato ne le primerno, pač pa tudi potrebno na tem področju zagotoviti bolj enoten, skupen in usklajen razvoj. Uresničitev tega cilja vidijo v Zvezi občin Bele krajine, o čemer so metliški svetniki na svoji zadnji seji sprejeli tudi odlok.

Namen in cilj je predvsem zagotoviti uspešnejši in skladnejši razvoj na področju gospodarstva, kmetijstva, komunale, infrastrukture, socialne in kulture, kjer mislijo predvsem za lokalne zadeve, ki pa imajo večji pomen za vsako od treh občin in za Belo krajino nasploh. Oblikovale bodo skupno politiko, določale skupne programe, si izmenjavale izkušnje in informacije, skupno nastopale do drugih lokalnih skupnosti ali državnih in drugih organov. Sicer

pa podrobnejše zadeve ureja odlok o ustanovitvi omenjene zveze, ki so ga metliški svetniki sprejeli.

Organi zveze so skupščina in upravni odbor, zveza pa bo imela tudi svojega tajnika, ki bo za dobo dveh let eden izmed občinskih tajnikov občin ustanoviteljic. Tam bo takrat tudi sedež zveze. Seveda bodo morale občine v svojih proračunih upoštevati finančne obveznosti za delovanje zveze.

L. M.

KOMORNI KONCERT PRI NOVI ŠTIFTI

RIBNICA - Miklova hiša iz Ribnice organizira v sodelovanju s kočevskim podjetjem Kovinar, d.d., komorni koncert sopranistke ob spremljavi klasične harmonike. Koncert bo jutri ob 20. uri v cerkvi pri Novi Štifi, nastopila pa bosta študenta Akademije za glasbo iz Weimarja Chen Hsin - Ying in Primož Parovel.

Mariborsko pismo

Grenka izkušnja

Za Tam ni kupca

Tragično, vendar resnično! Za največje mariborsko podjetje, ki je bilo včasih v ponos mestu in Sloveniji, ni danes zainteresiran nihče. Na okrognem sodišču v Mariboru so namreč pred dnevi pripravili že tretjo dražbo za prodajo Tama, vendar se doslej za nakup ni zanimal še noben kupec, čeprav ga je stečajni senat tokrat poskušal prodati po polovični ceni. Na prvi dražbi so premoženje bivšega Tama v celoti kupcem ponudili za 27 milijard tolarjev, na drugi za 20 milijard tolarjev, na tretji pa za samo 14 milijard tolarjev.

Očitno ta čas nobeno domače ali tuje podjetje nima interesa, da bi na lokaciji bivšega Tama obnovilo ali organiziralo novo proizvodnjo, za banke in druga finančna podjetja pa je nakup nekdanjega Tamovega premoženja očitno preveč rizičen posel. Res je sicer, da je samo komunalno opremljeno zemljišče nekdanjega Tama po sedanjih tržnih cenah vredno več kot znašala kupnina za celotno premoženje bivšega Tama, vendarle pa je vprašanje, kdaj se bodo našli kupci zanj. Poleg tega pa zemljišču znižuje vrednost funkcionalna naurejenost celotnega kompleksa.

TOMAŽ KŠELA

MED IN MLEKO - Novomeške politične stranke ena za drugo sklicujejo novinarske konference, na katerih govorijo o svojih zaslugah in bolj ali manj prikrito opravljajo druge stranke in predstavljajo in hvalijo svoje kandidate za jesenske županske volitve. Skupna značilnost vseh je, da obljublajo, da se bosta, če bo izvoljen(a) njihov(a) župan(ja), ljudem cedila med in mleko. Sedaj se moramo odločiti le po svojem okusu: ali imamo raje alpsko mleko in cvetlični med ali navadno mleko in hojov med; vmes so še variante z več ali manj tolišče. (Tudi županske.) Zanimivo: na volitvah v Angliji je med vojno zmagal Churchill, ki je ljudem pošteno povedal, da jim ne more obljubiti drugega, kot kri, znoj in solze. Različni ljudje, različne obljube...

PRAZNIK - Na novomeškem radiu Krka prehitevajo čas. V ponedeljek, 13. julija, zvečer je Radio Slovenija poročal, da bodo Francozi naslednji dan praznovali državne praznike združili s podaljšanim rajanjem po osvojitvi naslova nogometnih svetovnih prvakov. Slabo uro zatem pa je novomeški radio Krka povzel za vest, le da je povedal, da so Francozi tisti dan, se pravi v ponedeljek, praznovali svoj največji praznik. Morda pa so raziskovalni novinarji novomeškega radia ugotovili, da je bil v resnici napad na jeto Bastiljo 13. in ne 14. julija 1789 in da neuki Francozi že vseokoli na nepravni dan obhajajo svoj največji praznik.

DRUŠTVO - Na zadnji seji občinskega sveta je svetnik Tone Škerlj, sicer predsednik Društva Novo mesto, predlagal, naj bi ustanovili mesto upravo, ki bi skrbelo za lepše in polnejše življenje starega jedra Novega mesta, ki se prazni in hira. Sboriti svetnik, ki se vedno oglašuje se spozna na vse, se je tudi ob tej pobudi izkazal z učinkovitimi mešanjem jabolk in hrušk. Predlagal je, naj se Društvo Novo mesto bolj zanima za vasi, ki se tudi praznikov. To je približno tako, kot če bi uspešnim igralcem namiznega tenisa naložili, naj vendar poskrbijo za propadajoči nogomet.

Ena gospa je rekla, da je novomeški velodrom vreden toliko, kot tisti, ki so ob tej zgrešeni gradnji vsakega, ki je imel kakšen pomislek, zmerjali in žalili.

Suhokranjski drobšč

SVETOVNI PRAK V HINJAH - Na že kar znanem tradicionalnem tekmovanju harmonikarjev v Hinjah se je izven konkurence predstavil tudi dvakratni svetovni prvak v igranju na

diatonično harmoniko Denis Novato (na sliki). Denis živi v Trstu, kjer tudi dela. Igranje je njegov hobi. Te dni vodi tečaj igranja na harmoniko pri Županu v Mengšu. Do sedaj je izdal že tri kasete, jeseni pa bo izšla tudi njegova druga CD plošča. Organizatorju tekmovanja je bilo v veliko čast, da je Denis Novato sedel tudi v komisiji, ki je ocenjevala harmonikaše iz cele Slovenije.

SUHOKRANJSKA NOČ - V soboto, 18. julija, bodo žužembški gasilci slovesno in obletnično primerno (110 let je že minilo od ustanovitve) predali namenu novo visokotlačno motorno brizgalo z vso opremo in razvili nov prapor. Na slovesnosti bodo podelili tudi zaslužna priznanja in nadaljevali slavje s Suhokranjsko nočjo, na kateri bo igral ansambel Ljoveta Slaka.

NOGOMETNI TURNIR - Nogometni klub iz Žužemberka je v nedeljo, 12. julija, pripravil nogometni turnir, na katerem so sodelovale ekipe iz Dolenjske. Na koncu je prvo mesto in pokal osvojila ekipa Korenček iz Novega mesta, druga je bila ekipa Koale iz Straže, tretja trgovina Sabina, četrta ekipa Žužemberka in peti nogometaši iz Stavče vasi.

POKOPALIŠČE V SREBRNIČAH

Novo pokopališče čez dobro leto

Za prve pokope nared oktobra prihodnje leto - Z nadaljevanjem del naj bi začeli avgusta - Za izvajalca izbrano Cestno podjetje - Celotna investicija vredna 479 milijonov tolarjev

NOVO MESTO - Izgradnja osrednjega mestnega pokopališča je za Novo mesto več kot nujna. Na pokopališčih v Ločni in v Šmihelu ni več nobenega prostora za nove grobove, zato trenutno potekajo prekopi na primemno pokopališče Stranska vas in pokopi na pokopališču v Prečni. Na novem pokopališču v Srebrničah je narejena 1. faza del, včeraj pa naj bi podpisali pogodbo za nadaljevanje in dokončanje pokopališča. Če bo gradnja tekla po načrtih, bodo prvi pokopi na novem pokopališču možni drugo leto oktobra.

Pobude in prizadevanja za izgradnjo novega in sodobnega pokopališča segajo v davno leto 1973, neposredne priprave na izgradnjo pa so se začele leta 1978. "Zaradi omejevalne zakonodaje na področju varovanja kmetijskih zemljišč je propadel načrt izgradnje pokopališča na Mestnih njivah. Šele leta 1987 je bila izdelana študija možnih lokacij in izbrana je bila lokacija v Srebrničah, s katero sta soglašala takratni izvršni svet in Skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto," je razložil sekretar za komunalne zadeve pri mestni občini Novo mesto Feliks Str-

je bila izbrana idejna rešitev parkovnega tipa pokopališča, avtorjev prof. dr. Dušana Ogrina in mag. Aleša Vodopivca.

Pred sedmimi leti je bil sprejet odlok o uređenem načrtu pokopališča, lani je bila izdelana projektna dokumentacija, pridobljeno gradbeno dovoljenje in izbran izvajalec za izgradnjo komunalne infrastrukture v vrednosti nekaj manj kot 39 milijonov tolarjev. Novomeško Vodnogospodarsko podjetje je spomladu opravilo zemeljska dela, napeljalo vodo, telefon in elektriko ter zgradilo makadamske poti in parkirišča. Po sprejemu letošnjega proračuna so na občini razpisali še oddajo preostalih del razen izgradnje pločnikov od Drske do Srebrnič, za katere še izdelujejo projekte in pridobivajo zemljišča. "Na osnovi prispelih ponudb je bilo kot najugodnejši izvajalec izbrano Cestno podjetje Novo mesto z več podizvajalci. Vrednost del od izgradnje poslovnega in servisnega objekta do izgradnje grobnih polj, povezovalnih poti in parkirišč znaša okrog 247 milijonov tolarjev," je povedal Strmole. Z deli naj bi pričeli 1. avgusta, končali pa naj bi konec septembra drugo leto.

Na pokopališču v Srebrničah bo prostora za 3.081 grobov, od tega bo 35 odst. enojnih, 22 dvojnih in 43 odst. žarnih grobov. Grobovi bodo zatravljeni, med grobnimi vrstami pa bo steza iz betonskih tlakovcev. Poslovljni objekt z 800 m² površine bo imel veliko dvorano za poslovilne obrede in več mrliških vezic. Tu bo servisni objekt za pokopališko dejavnost, poleg tega bodo v njem še sanitarije in cvetličarna.

Celotna investicija vključno z odkupom 10,5 ha zemljišča in mole. S tem je bila dana možnost za vnos te lokacije v prostorske in druge dokumente, razpisani je bil natečaj za idejno rešitev pokopališča in izmed 15 idejnih predlogov

OTVORITEV AVTOCENTRA CITROEN - V petek dopoldan je Novotehna v Bršljuni odprla nov avtocenter Citroen poleg trgovskega centra Merkur. V njem bodo prodajali osebna in dostavna vozila znamke Citroen in opravljali servis teh vozil, poleg njih pa še servis avtomobilov Škoda in Lada. Servisno delavnico so opremili z naj sodobnejšo opremo, kot novost ponujajo t.i. hitre servise. V avtocentru bo zaposlenih 10 delavcev, na leto pa načrtujejo prodajo 250 novih avtomobilov. S to pridobitvijo Novotehna nadomešča avtoservis v Šmihelu, ki ga zapirajo. Celotna naložba je stala 165 milijonov tolarjev. S to naložbo pa Novotehna zaključuje razvojne načrte v Novem mestu in se že pripravlja na posodobitev prodajne mreže v Krškem. (Foto: J. Dornič)

nov in podjetij iz posameznih občin. Pomembno vlogo bodo imeli člani kreditnega odbora, da bodo odobrili podporo le dobrim projektom. Ob ustanovitvi novomeškega podjetniškega centra je minister razvojskega obljubil podvojitev vsote, ki jo bo regija zbrala za garancijski sklad, t.j. do 100 milijonov tolarjev. Škrinjar je svetnikom predstavil tudi načrt vlaganj v Garancijski sklad, po katerem naj bi šentjernejska občina v letošnjem letu prispevala 1 milijon tolarjev in v naslednjih štirih letih okvirno po 5 milijonov tolarjev na leto. Enkratna pristopnina za vsakega člana - podjetnika, obrtnika pa naj bi bila okrog 50 tisočakov. Svetniki so pristop šentjernejske občine v Garancijski sklad podprli, saj so menili, da se bo končno začelo nekaj dogajati tudi na področju razvoja malega gospodarstva. Vsa ta leta, odkar imajo svojo občino, so namreč o potrebi po podpori malega gospodarstva veliko govorili, sedaj pa je končno tu priložnost, da tudi konkretno nekaj naredimo zanj, so menili.

V Šentjerneju za garancijski sklad

Podjetniški center iz Novega mesta predlagal ustanovitev garancijskega sklada Dolenjske - Pomoč malemu gospodarstvu - Proporcionalen delež glede na vložek

ŠENTJERNEJ - Minulo sredo so člani šentjernejskega občinskega sveta na 37. seji obravnavali tudi predlog novomeškega podjetniškega centra za ustanovitev garancijskega sklada Dolenjske. Pomen in delovanje garancijskega sklada jim je pojasnil Andrej Škrinjar, direktor podjetniškega centra Novo mesto.

V razvitih državah Zahodne Evrope so garancijski skladi najpomembnejši instrument za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in njihovega uspešnega delovanja. Razvoj mreže regionalnih garancijskih skladov je tudi v interesu naše države, zato je minister za malo gospodarstvo in turizem Janko Razgoršek letos predvidel 500 milijonov tolarjev za ustanovitev 5 regionalnih garancijskih skladov. Denar bodo seveda dobile tiste regije, kjer bo skupaj stopilo več občin. Poleg občin so predvideni vlagatelji v sklad tudi razne ustanove in podjetja. Ministrstvo je začelo s podporo ustanavljanja garancijskih skladov pred dvema letoma, tako v Pomurju in Zasavju že uspešno delujeta dva sklada. "Namen garancijskih skladov je, da s svojim kapitalom garantirajo za del pridobljenih kreditov, običajno polovico, ki so jih podjetniki dobili

izgradnjo pločnika od Drske do Srebrnič ter opremo je ovrednotena na 479 milijonov tolarjev. 30 odst. denarja so s samopriskevkom v obdobju od leta 1989 do 1994 zbrale mestne krajevne skupnosti, preostalih 70 odst. pa bo zagotovila občina iz letošnjega proračuna in iz proračuna za leto 1999. Po zadnjih analizah naj bi pokopališče zadostovalo za naslednjih 30 let, možna pa je tudi širitev grobnih polj. J. DORNIŽ

POKOPALIŠČE V SREBRNIČAH - Prva dela na bodočem mestnem pokopališču v Srebrničah so že opravljena, avgusta pa naj bi z deli nadaljevali in naslednje leto oktobra naj bi že bili možni prvi pokopi. Do prijetnega parkovnega pokopališča bodo od Drske do Srebrnič naredili tudi pločnik. (Foto: J. D.)

Pretesna ali preohlapna koalicija

Novomeška SLS o svojem delovanju za koristi občine v domačem okolju in v povezovanju z državnimi institucijami - Mislijo s svojo glavo in niso nikogaršnji glasovalni stroj

NOVO MESTO - Na ponedeljkovi novinarski konferenci je prvak novomeške Slovenske ljudske stranke in predsednik Državnega sveta Tone Hrovat povedal, da bo njihova kandidatka za novomeško županja Martina Vrhovnik, sedanja tajnica novomeške občine. Na konferenci je beseda tekla tudi o dejavnosti SLS v novomeški občini, o njihovi vlogi v občinskem svetu, občinski upravi, o lobiranju, uspehih, načrtih. Seveda se niso mogli izogniti očitkom, ki jih je na to stranko na svoji konferenci pred nedavnim naslovlila novomeška Socialdemokratska stranka. Seveda je bila tako kot podobne novinarske konference drugih novomeških strank doslej tudi ta v veliki meri v funkciji predvolilnega obdobja za jesenske županske volitve.

Sicer pa se je, pravijo v vodstvu novomeške SLS, njihovo delovanje in prizadevanje odvijalo na več področjih. Tako v okviru občinske uprave, pri povezovanju z državnimi institucijami in v tej zvezi z bolj ali manj uspešnim lobiranjem. "Vse naše delovanje služi izključno koristi občine pri njenem razvoju ter seveda ohranitvi identitete naše stranke, katere značilnost je načelnost pri uresničevanju zastavljenih ciljev," pravi Hrovat. Na očitke SDS, da so zapustili (občinsko) koalicijo, v SLS odgovarjajo, da je bila ta zanje marsikdaj ali preohlapna ali pa pretesna, da so in še mislijo s svojo glavo, nočejo biti ne županov ne nikogar drugega glasovalni stroj in da se povezujejo s tistimi, s katerimi imajo pri določenih projektih podobne poglede in se zavzemajo za sorodne rešitve. "V SDS so očitno pozabili, da smo marsikaj dobrega naredili skupaj, sedaj se tega sramujejo ali pa bi radi v predvolilni bitki to zamolčali in se prikazali bolj desne kot v resnici so, misleč, da to prinaša predvolilne točke. V SDS skupne cilje podrejuje strankarskim interesom, nam pa gre v prvi vrsti za razvoj in napredek občine, zato smo morali marsikdaj po svoji poti in za to prevzemamo tudi polno odgovornost." Kar se tiče župana Koncilije, v SLS trdijo, da je z njim težko

sodelovati, ker ni pripravljen na skupno delo, zato je tudi prišlo do težav in nesporazumov v koaliciji. "Tudi njegove poteze, ko gre za povezovanje z državnimi institucijami, so nespretni in dosežejo prejšnjemu učinku kot doprinesejo kakšno korist za občino. Take poteze prinašajo občini samo negativne točke, lepo število pa jih je že prej ustvaril nekdanji državni sekretar za ceste in sedanji šef županovega kabineta Marjan Dvornik. Zaradi tega je marsikatero že sprejeto delo izpadlo iz državnega programa in naša stranka se mora močno truditi, da izgajujemo in popravljamo nerodnosti in netaktnosti občinskega vodstva." Glede občinskega glasila Odločajmo, ki si ga je prisvojil župan, pa v SLS pravijo, da bi bilo pošteno, ko bi župan svojo predvolilno kampanjo vodil in svoje poglede širil za svoj denar, ne pa za davkoplačevalskega.

Delovanje novomeške SLS za koristi občine v povezavi z Ljubljano poteka predvsem preko "njihovih" ministrstev: za promet in zveze, za kmetijstvo in gozdarstvo, za zdravstvo, za znanost, za lokalno samoupravo ter za šolstvo in šport, kjer je državni sekretar Matjaž Vrčko, član novomeške SLS. Tudi zanaprej v novomeški SLS obljublajo tvorno delovanje za koristi in napredek občine, pa naj bo to pri sodelovanju z državnimi institucijami ali v občini sami, še posebej, če bo njihova kandidatka Vrhovnikova izvoljena za županja. A. BARTELI

Županovo glasilo na občinske stroške

Nadzorni odbor o stroških za občinsko glasilo Odločajmo

NOVO MESTO - Na pobudo svetnice Darinke Smrke je nadzorni odbor novomeške občine oz. njegov predsednik Igor Vesel opravil kontrolo porabe proračunskih sredstev za občinsko glasilo Odločajmo. V zvezi s tem glasilom je prišlo do resnih nesoglasij med občinskim svetom in županom, ki si je to glasilo očitno prisvojil. Svet je zahteval poročilo o stroških za izdajanje glasila, ker ga ni dobil, je prepovedal njegovo nadaljnje izhajanje, vendar se župan in njegovi za to niso zmenili in glasilo, ki so ga medtem prekrstili v tiskovino, brez zadržkov izdajajo naprej. Za 5 števil glasila Odločajmo je šlo iz občinskega proračuna dobrih 5,5 milijona tolarjev, se pravi 1,1 milijon povprečno za številko. Za plačilo prvih 3 števil, ko še ni bil sprejet občinski proračun, je bil formalno kršen odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb

MO Novo mesto; financiranje je potekalo po dvanajstih iz preteklega leta, takrat pa Odločajmo ni izhajalo in tako ni bilo opravičljivega razloga za njegovo financiranje. Tudi če spregledamo to formalno pomanjkljivost, s financiranjem tega občinskega glasila iz davkoplačevalskega denarja in vse v redu. Po sprejetju proračuna je bilo za Odločajmo namenjenih 5 milijonov tolarjev, že za prvih 5 števil pa je bil ta znesek za dobrih 543.000 tolarjev presežen. V poročilu pa sploh niso zajeti stroški za 6. številko glasila, ki je medtem tudi že izšlo. S plačilom računov zanj se je oz. se bo prekoračitev proračunske postavke še občutno povečala.

SREČANJE STAROSTNIKOV V PREČNI

V soboto, 4. julija, je KO RK Prečna na letališču v Prečni pridelala srečanje starostnikov. Udeležilo se jih je okrog 70 izmed 89. S pestrim programom so se predstavili osnovnošolci pod vodstvom Franca Pluta. Srečanja se je udeležila predsednica OZRK Novo mesto Anica Bukovec, novomeški župan Franci Koncilija, predsednik krajevne skupnosti Prečna Alojz Kukman in župnik Anton Marinko. Predsednica KO RK Prečna Ivanka Kristan se je zahvalila vsem za udeležbo in KS za pomoč pri izvedbi srečanja. Zahvaljujejo se tudi vsem, ki so darovali za srečelov. Za razvedrilo je poskrbel ansambel "Dobri prijatelji".

Župan je na seji nadzornega odbora izjavil, da bo stroške za Odločajmo pokrival tudi z razporejanjem sredstev znotraj proračunskih postavk. Predsednik nadzornega odbora Igor Vesel pa pravi, da določil, ki županu sicer v določenih primerih omogočajo prerazporejanje proračunskih sredstev, ni moč uporabljati v tem primeru, saj izdajanje občinskega glasila res ne sodi med dejavnosti, ki so "nujne za izvrševanje predpisov ali za izvršitev storitev". Pri pregledu porabljenih proračunskih sredstev za glasilo Odločajmo je prišel na dan tudi podatek, da so za fotografske storitve iz sredstev občinske uprave lani plačali 3.648.701 tolar, v štirih letošnjih mesecih pa 595.701 tolar. Svetnik Boris Dular je na hitro izračunal, da se stanje na tem področju popravlja: lani je občina za fotografije dala povprečno po 3.300 nemških mark na mesec, letos pa le še blizu 1.600 mark. Od skupaj 8.635.639 tolarjev proračunskih sredstev v okviru postavke "tisk in objave" pa je občina lani plačala 1.824.903 tolarjev za odkup strani v oglasniku Novi medij. A. B.

Poti nazaj v nered ob Kolpi ni več

Nekateri sicer še vztrajajo po starem, veliko pa jih je spoznalo, da bodo morali spoštovati odlok o režimu ob Kolpi, sicer bodo kaznovani - Ribiški čuvaji skrbeli za red ob reki

VINICA - Občina Črnomelj je pred dvema letoma sprejela odlok o režimu ob Kolpi, te dni pa začne veljati še odlok o taborjenju ob reki. A svetniki odlokov niso sprejeli le zato, da bi bili sami sebi namen, ampak da bodo ljudje zanje vedeli in jih tudi spoštovali. Zato so predteklo soboto že drugič pripravili akcijo, v kateri so ljudi predvsem seznanjali z odloki in jih opozarjali na kršitve, medtem ko naj bi pridno padla tudi kakšna kazen.

Predstavniki ribiške družine Črnomelj, občinske uprave, črnomaljske policije in Mira Ivanovič z zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Novo mesto so temeljito pregledali, kaj se dogaja ob Kolpi od Prelesja do Gribelej. Čeprav reka ni bila primerna za kopaže in tudi vreme ni bilo najbolj naklonjeno, so ugotovili marsikaj. Predvsem pa je marsikateri, ki se v kakršni koli vlogi poleti najde ob Kolpi spoznal, da z odloki v črnomaljski občini mislijo še kako resno.

Udeleženci sobotne akcije so se ob koncu zbrali v Vinici, iz njihovih poročil pa je bilo moč razbrati, da bo potrebno za red ob Kolpi storiti še marsikaj. Tako so pri Madroniču v Prelesju ugotovili kršenje odloka o krajevni turistični taksi, medtem ko so pri Lindiču legalno kampilirali. Tabor Škofjeloačanov v Bregu je na začasnih lokacijah, ki letos še velja, vendar so grobo posegli v naravo. Med drugim so si napeljali celo vodovod. V Damlju so avtomobili parkirali tik ob reki, zato bodo morali postaviti znak, ki jim bo to prepovedoval. Pohvalili so urejen tabor v Marindolu, precej graj pa so bili deležni Lihtenštajncani, ki so taborili pod vasjo. Jankoviču so v Adleščičih naložili, da umakne prikolicke, saj gre zgozlj za šotarišče, precej dela pa bo imel tudi Kuzma v Pobrežju, ki bo poleg prikolic moral odstraniti tudi montažne objekte. Za vzor so dali kamp gasilske mladine iz Škofje Loke v Fučkovcih, v katerem bi se lahko tudi drugi marsikaj naučili. Poleg nekaterih nepravilnosti, ki so jih ugotovili tudi pri Pezdircu v Gribeľjah, pa so udeleženci akcije

opozorili še na nedovoljeno kampiranje, črne gradnje ob reki in še marsikaj.

• Črnomaljski župan Andrej Fabjan je pohvalil sobotno akcijo. Menil je, da bodo s takšnimi akcijami morali nadaljevati. Pri tem je predvsem pomembno, da ljudem svetujejo in jih opozarja, najbrž pa bodo morali koga tudi kaznovati, da bo dojel, da gre zares. Prepričan je namreč, da je odlok o režimu ob Kolpi primeren in da dolgoročno prinaša v obkoljsko dolino veliko dobrega.

Prav črne gradnje so zbudile v oči Miro Ivanovič, saj je bilo v zadnjih letih izdanih kar nekaj odločb o rušitvah, a se ni zgodilo nič. Znani črnomaljski ekolog in ljubitelj Kolpe Stane Lozar pa je opozoril na nenadzorovano čolnarjenje po reki, saj čolnarji na svoji poti odmetavajo smeti. Predlagal je, da bi bili tisti, ki reko in njeno obrežje čistijo - to pa so predvsem ribiči - deležni ekološke takse. Ivanovičeva je menila, da bo potrebno problem čolnarjenja rešiti na mednarodni ravni, ko pa bo razglašen krajinski park Kolpa, bodo čolnarjenje urejali tudi v okviru upravljaljskega načrta.

M. BEŽEK-JAKŠE

PO PRETEPU ŠE NA PIJAČO

SEMIČ - V petek, 10. julija, popoldne so S. H., M. H. in Z. H. iz Coklovec popivali po zidanicaiah v Semiški gori. Zvečer so prišli še na pijačo v gostinski lokal Črni baron v Semiču. V lokal je prišla tudi žena M. H., ki se je sprla z možem. V prepri se je vključil S. H., ki je ženo M. H. večkrat udaril. Zaradi tega sta se sprla in stepla še M. H. in S. H. Še preden so policisti prišli na kraj kršitve, so kršitelji odšli iz lokala. M. H. in S. H. sta odšla v gostilno Duničan, kjer sta si naročila pijačo, vendar je zaradi očitne pijanosti ni sta dobila. Začela sta razgrajati in kričati, umirila pa se ni niti potem, ko so prišli policisti. Oba so pridržali in ju prijaviili sodniku za prekrške.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Belokranjski lovci in samostojnost

Zveza lovskih družin Bele krajine z 10 družinami želi izločitev iz 6. kočevsko-belokranjskega lovskega gojitvenega območja in ustanovitev svojega - S Kočevjem malo zvez

METLIKA, ČRNOMELJ, SEMIČ - Na nedavnem občnem zboru Zveze lovskih družin Bele krajine - šteje deset lovskih družin s preko 700 lovci - so sklenili, da se sprejmejo vsi postopki, da pride do čimprejše izločitve Zveze lovskih družin (ZLD) Bele krajine iz 6. kočevsko-belokranjskega lovskegojitvenega območja in ustanovitev novega samostojnega belokranjskega lovskegojitvenega območja (LGO). Delovanje v sedaj obstoječi zvezi je že dlje časa neuspešno.

Že leta 1977 so menili, da je Bela krajina prostorsko bolj zaključena celota in naj bi se osnovalo belokranjsko LGO. Razpravljanja so bila tudi, da bi se del prostora občine Metlika in sada-

PODENJ? - Z marsičim nepotrebnim se ljudje danes ukvarjajo, ostajajo pa stvari, ki bi si pozornosti še kako zaslužile. Ko so se nedavno na mednarodno prireditve, na srečanje veteranov NOB, obiskovalci, ki so prišli tudi iz Amerike in Anglije, peljali v Prilozje, so bili ob odhodu iz Podzemlja mnogi v dilemi. Če si ob prihodu v vas niso zapomnili, da se peljejo skozi Podzemelj, so to ob odhodu ob zadnjih hišah težko nadoknadili. Na občestni tabli namreč ne piše Podzemelj, pač pa Podenj, kar ima svojstven pomen. Če so organizatorji te veleprireditve tako zelo poskrbeli, da je vse potekalo, kot je treba (označbe za Prilozje, parkirišča ipd.), bi lahko ukrepali pri popravilu napisa na omenjeni tabli. (Foto: L. Murn)

Peš od Semiča do Ankarana

15 osnovnošolcev

SEMIČ - Poletne počitnice mladi preživljajo zelo različno, nekateri bolj, drugi manj domiselno. Dolgčas prav gotovo ne bo petnajstimi semiškimi osnovnošolcem, učencem višjih razredov, ki so se odzvali zanimivi ideji svojega profesorja telesne vzgoje Saša Mirosavljeviča. V soboto, 1. avgusta, bodo odšli peš na morje, od Semiča do Ankarana.

Izbrali so evropsko pešpot E7 in E6, ki jih bo vodila iz Semiča do Uršnih Sel, Kočevskih Poljan, Podhoste, Lašč, po levem bregu reke Krke mimo Zagradca, Krke, Kočevja, Zdenske vasi, Podpeč, Velikih Lašč (tu si bodo ogledali Trubarjevo hišo), Nove vasi in naprej do Cerknice (ogled jezera), Rakovega Škofjana, Postojne in nato po dveh možnih poteh do Ankarana. Seveda se mladi, med katerimi je kar nekaj skavtov, na pot že dlje časa dobro pripravljajo in jim daljši sprehodi niso tuji, tako da jim kondicije res ne sme manjkati. Mladi se bodo domov iz Ankarana odpravili do Kopra peš, za nadaljevanje poti pa bodo raje izbrali vlak. Pa srečno pot!

L. M.

MUZEJSKO GAŠENJE - Gasilsko društvo Lokvica pripravlja v nedeljo, 19. julija, ob 15. uri gasilsko parado ter krst novega gasilskega terenskega vozila. Prikazali bodo tudi gašenje s starimi brizgalnimi, s kakršnimi so se bojevali z ognjem pred 60 in več leti. Z brizgalnimi na konjsko vprego se bodo spoprijeli gasilci iz vseh treh belokranjskih občin ter iz hrvaških Radatovičev. V delavnici predsednika GD Lokvica Antona Pezdircja so začeli že tri tedne pred prireditvijo popravljati staro brizgalno (na fotografiji), ki so jo pripeljali v vas leta 1933. Uporabljali so jo še nekaj let po 2. svetovni vojni in je bila ena najboljših brizgaln v okolici. Pezdirc je zagotovil, da tudi v nedeljo ne bo zatajila. (Foto: M. B.-J.)

Predgrad in odzvem na površinah, s katerimi gospodari GL medved, tako, da bi bila pri jelenjadi številka približno 200. "Soudeležba v skupnem odzemu je tako majhna, da ne more odtehtati drugih razlogov za ustanovitev Belokranjske LGO. Obsegalo bi področje občin Črnomelj, Metlika in Semič, ki je v celoti vključeno v gozdnogospodarsko območje s sedežem v Novem mestu. Celotno območje se vključi v Zavod za gozdarstvo - enota Novo mesto," meni predsednik ZLD Bele krajine Anton Vrščaj, ki pravi tudi, da so lovci že do sedaj dokazali dobro gospodarjenje z lovišči. V skladu s strategijo razvoja slovenskega lovstva in programskimi cilji bodo usmerjali svoje delo tudi v bodoče.

L. MURN

ŠKOTSKA GRAFIKA

METLIKA - V soboto, 18. julija, bodo ob osmih zvečer v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu odprli razstavo sodobne škotske grafike, ki je bila pred tem že na ogled v Kostanjevici na Krki in drugih slovenskih mestih.

90 let dobliških gasilcev

V nedeljo PGD Dobljice priredi slavnostni prevzem novega vozila, podelitve priznanj, veselico

DOBLIČE - 90 let PGD Dobljice bodo tamkajšnji gasilci praznovali tako, kot se spodobi - s slavnostjo prireditvijo, ki se bo v nedeljo, 19. julija, ob 17. uri začela z gasilsko parado, nadaljevala pa s kulturnim programom. Najpomembnejša točka bo gotovo prevzem novega gasilskega vozila Mercedes Benz, ki ga bo otvoril črnomaljski župan Andrej Fabjan, blagoslovil pa tamkajšnji župnik. Za društvo pomeni veliko pridobitev.

Jože Butala, predsednik PGD Dobljice

"Vozilo je res dobro opremljeno, ima najsodobnejši agregat in z vsem skupaj stane skoraj 70 tisoč nemških mark. Zahvala gre gasilcem, krajanom KS Dobljice - Ka-

nižarica in posameznikom ter lastnikom tamkajšnjih vikendov. Veliko pa je prispevala tudi črnomaljska občina, za kar se lepo zahvaljujemo," pravi zadovoljno predsednik PGD Dobljice Jože Butala. V društvu so dejavni. Posodobljanje opreme je njihova stalna naloga, obnovili so tudi v 80-ih letih dograjeni gasilski dom in okolico, od ustanovitve do zdaj so razvili tri prapore, v gasilskih vrstah se povečuje število članov - zdaj jih je okrog 120 - za nedeljsko slovesnost so kupili še 30 novih uniform, za kar je polovico prispevalo društvo, polovico pa sami gasilci.

"Zavedamo pa se, da je pomembno delo s podmladkom in temu posvecamo posebno pozornost. Člani morajo biti čimbolj usposobljeni, zato skrbimo za izobraževanje, razne tečaje, udeležujemo se tekmovanj in podobne načrte imamo tudi naprej," je povedal Butala, ki dobliškimi gasilcem predseduje dve leti.

L. M.

NASTOP POBRATIMOV

METLIKA - V okviru metliških mednarodnih poletnih kulturnih prireditev "Pridi zvečer na grad" bo v soboto, 18. julija, ob 21. uri na grajskem dvorišču nastopil pihalni orkester iz pobratenih italijanskih Ronk. V sredo, 22. julija, pa bo ob 10. uri v metliškem kulturnem domu za otroke in mladi no brezplačen ogled filma George iz džungle.

Sprehod po Metliki

TO SOBOTO BODO PRIŠLI NA GRAJSKEM DVORIŠČU na svoj rači ljubitelji pihalnih orkestrom, saj prihajajo goste petintridesetčlanski ansambel iz Metlike že trideset let pobratenega italijanskega mesta Ronchi dei legionari. Orkester ima dolgoletno tradicijo, ustanovljen je bil že leta 1869, za Metliko pa bo njihov koncert še toliko zanimivejši, ker tudi sami premorejo godbo pihala, in prav vznemirljivo bo primerjal se s kolegi iz Italije. Vstopnine ne bodo fanfare, ki oznanijo začetek vsakega posameznega večera mednarodnih poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad, pa bodo zazvenele natanko ob 21. uri.

ČE SMO ŽE OMENILI FANFARNO zapišimo, da jih je nalašč za mednarodno poletne kulturne prireditve napisal sester Mihelčič, in sicer za trobentni tenor na temo Metliškega kola. Avtor v Črnomlju živi Metličan, odgovore pa se je vsem avtorskim nadomestilom. Da je posnetek lahko nastal, so vzelo roke glasbila učenci Glasbene šole Črnomelj, podružnica Metlika, njihov mentor pa je bil priznani glasbeni pedagog Ivan Jerina.

V OSNOVNI ŠOLI PODZEMELJE tudi med počitnicami ni miru. Najprej tam prespale folklorne skupine iz Brazilije, Portugalske in Armenije, nato so tedne dni zasledile telovadnico odbojnice iz Novega mesta, takoj za njimi pa šolo "okupirali" udeleženci tečaja berilnih veščin. V šolskih prostorih pa potekal tudi mladinski raziskovalni tabor, ki so se ga udeležili učenci metliške in podzemeljske osnovne šole. Zda, je direndaj mimo, bodo prišli v šolo učenci, pleskarji in drugi obrtniški mojstri.

VLADKA ŠKOF, UPOKOJENA DAGOGINJA in mentorica mladinski raziskovalnega tabora v Podzemlju, je obisku ribnika v Prilozju spregledala vdolbino v tleh, kar je plačala z nerodnim padcem. Srečanje z zemljo ni bilo uspešno, saj je vladka, še preden se je pojavila, že razlagala načrte za prihodnje leto, ko bo pripravila dva in ne samo en tabor. Vsi, ki jo poznajo, o teh njenih besedah niso podvomili niti za sekundo.

Črnomaljski drobir

TIŠINA POMENI ZADOLJSTVO - V črnomaljskem Livarju so navajeni pogostih padcev prebivalcev glede onesnovevanja okolja. V Livarju pravijo, da se trudijo v smeri ekologije, ko bi si zaslužili kakšno poljvalno in spodbudo, te ni. Tako je bilo tudi, ko so pred kratkim mokro filtre zamenjali s suhimi, kar pomeni veliko izboljšavo. Nih ni zavrtil telefona ali dal kakšno drugače vedeti, da je to v red. "Saj smo tega že navajani. Če tišina, smo zadovoljni," pravi Alojz Kozan.

PADLA PRVA ŽRTEV - Vinici imajo težave z nekaterimi lastniki zemljišč ob Kolpi, ki ne dovolijo obiskovalcem dostop do reke. Prav neki pomembni postaja vse bolj samosvoj in pa je že prva žrtev. Nič hudega sluteč, se je okoliški pes odločil priti do vode mimo njihove hiše pa cilja ni dosegel. Minister Gutar je na nedavnem obisku dejal, da je to protizakonito in nihče ne sme postavljati ovir na teh vodnih zemljiščih. Da se bo to dogajalo celo z ljudmi!

Semiške tropine

NAVLIJAČI KRIČAČI - Semiški svetniki so pred kratkim dobili kaj čudno prošnjo - če denarjem pomagajo Pugled Boysom. "Kaj je to?" so se spraševali. To je kulturno-sportno navijaško društvo, ki ob lani deluje v občini in združuje kar 87 članov. V pismu pisalo, da so do sedaj navjale v mnogih reprezentančnih spornih tekmah, da organizirajo razsturne igre, ter da bodo aktivnosti naprej. Stejejo si tudi zasluže promocijo Semiča. "Po naši slugi se je že v enem letu temu Semič večkrat pojavilo v sredstvih javnega obveščanja." Finančno sredstva bi potrebovali za stroške prevoza, nabavo zastave, bobne, transparentov, ragel in podobnih zadev. Svetniki so bili mnenja, da če že imajo tako veselje, da kričajijo, jih naj še naprej predstavljajo, denarja pa za to ni. Sedaj je županu, da oceni, ali je njihovo poslanstvo vredno takšne podpore ali ne.

ZAKAJ LE GORENJC - Samo še nekaj dni loči štiri pade do usodnega "da", ki ga bodo izrekli na tradicionalni Semiški ohceti. Vse lepo in prav, da so odločili za ta korak, še posebej ker imajo nekateri že tudi nek naraščajo. Pa vendarle se domneva, da bodo vsi. Samo za to, da so njeni nobenega para iz Semiča v sploh iz Bele krajine. Ali se sploh nihče zdaj ne poroča? Ali nihče toliko poguma, da bi v konjski jarem stopil pred širšo pot nistostjo ali kaj je narobe? Ko pa izvedeli, da vsi strije mladoporočenci prihajajo iz Gorenjske, je vse postalo jasno. "Ni zastav toliko šal in domislje v zvezi z njihovo škrtostjo," pravijo.

Tabor mladih raziskovalcev

V metliški občini so bili prvi raziskovalni dnevi, na katerih so raziskovali območje od Gribelej do Primostka

PODZEMELJ - Občinska zveza prijateljev mladine (OZPM) Metlika je v sodelovanju z regijskim centrom Zveze organizacij za tehnično kulturo (ZOTK) pretekli teden prvič pripravila raziskovalne dneve. Udeležilo se jih je 18 učencev 7. in 8. razredov metliške in podzemeljske osnovne šole.

Učenci so pod strokovnim vodstvom desetih mentorjev raziskovali območje od Gribelej do Primostka, svoje izsledke pa so na petkovi zaključni prireditvi predstavili v podzemeljski osnovni šoli. Raziskovali so Lahinjo z njenimi pritoki, Kolpo ter ribnik v Prilozju. Seznanili so se z arheološkim najdiščem na Kučarju, kulturnozgodovinskimi spomeniki v Podzemlju in okolici ter z letalstvom v Beli krajini med NOB. Govorili so tudi o dobrih in slabih straneh človekovih posegov v naravo. Veliko pomembnih podatkov za svoje delo so dobili z anketami, ki

so jih opravili med krajani. Za nagrado jih je obiskal astronom Marijan Prosen, ogledali pa so si tudi krajinski park Lahinja.

Kot je povedala predsednica OZPM Metlika in vodja projekta Vladka Škof, so raziskovalni dnevi dobro uspeli. "Presenečena sem bila nad delavnostjo, idejami, ustvarjalnostjo mladih ter njihovim znanjem, ki so ga le še utrdili. So se pa tako učenci kot njihovi mentorji veliko naučili in čutili, da bomo morali z raziskovalnimi dnevi nadaljevati tudi prihodnje leto," je bila zadovoljna Škofova. Član izvršnega odbora ZOTK Slovenije Vinko Smrekar je v imenu regionalnega centra ZOTK Novo mesto podelil zlato plaketo OZPM Metlika, njeni predsednici Vladki Škof srebrno plaketo ter podzemeljski osnovni šoli bronasto plaketo. Skupaj s Škofovo pa sta vsem udeležencem podelila še priznanja za sodelovanje.

JEMANJE VZORCEV - Mladi raziskovalci so precej časa namenili raziskovanju rasilin in živali v Kolpi, Lahinji in ribniku v Prilozju. Merili so tudi temperaturo in predvsem čistost voda. Na fotografiji: skupina mladih kemikov pri jemanju vzorcev za kemijsko analizo vode v ribniku v Prilozju. (Foto: M. B.-J.)

Drobne iz Kočevja

OBNOVA NOVE FASADE - SKB banka v Kočevju je na stavbi na TZO 12-18, v kateri ima svoje prostore, obnovila fasado. Hvalevredna poteza pa si ne bi prilažila toliko začudenja Kočevarjev, če ne bi bila prejšnja fasada še skoraj nova! Vendar je banka kaj hitro pokazala, da nima denarja za odmet, kot si sicer ljudje mislijo. Po vzoru Kočevju podobnih, a precej bolj razvitih in naprednih mest, je "novo" novo fasado zavarovala s postavitvijo po dveh kovinskih stebričkov na obeh vogalih stavbe. S tem pa je, kot ugotavljajo neustrašno nagašnji Kočevarji, SKB banka v Kočevju tudi končno utrdila svoje temelje!

IZDAJALSKI PONUDBI - Na razpis za izvajalca del za izgradnjo nove osnovne šole v Kočevju so se poleg kočevjskih gradbenih podjetij prijavila tudi podjetja od drugod. Večina ponudb je usklajenih, dve pa močno odstopata, saj sta za kar okoli 100 milijonov tolarjev nižji od ostalih. Nobena od obeh "izdajalskih ponudb" seveda ni ponudba kakšnega kočevskega podjetja!

OBČAN SPRASUJE, MEDVED ODGOVARJA

"Po čem sklepaš, da bo znana, lepa in priljubljena občinarica Simona kandidirala za ministra?" "Splošno je znano, da ministre vodijo soferji, ona pa se še vedno ni odločila za soferski izpit."

Ribniški zobotrepci

VLAK NE ČAKA - V Ribnici so prej kot v Kočevju razpravljali o ustanovitvi podjetniškega centra, vendar v precej večji meri v želji po pridobitvi državnega denarja kot pa v zaupanju do tovrstne oblike pomoči malemu gospodarstvu. Ideja, ki so jo sicer podprla številna podjetja, zavodi in druge organizacije, je zato kar nekako zamrla, in kljub temu da se je center v Ribnici slednjim ustanovil in da je tudi že imel zaposlenega človeka, ni zaživel, ampak je menda celo propadel. Takšen občutek imajo namreč v Kočevju, kje so tudi že ustanovili podoben center, ga pred nedavnim z občine presneli na Recinko, sedaj pa bi se radi povezali z ribniško občino, da bi zadostili pogoju države za financiranje torstvnih centrov. Vlak jih namreč ne bo čakal in 14. mesto med 16 centri, ki naj bi bili po vsej državi, lahko kaj hitro zamudijo. Če se bo to zgodilo, bodo tokrat za spremembo enkrat Ribničani, ki sicer tako radi izkoristijo vsako priložnost, da Kočevarjem počitajo, da niso pripravljeni sodelovati!

Turjaški turí

SPRAVA PO TURJAŠKO - Danes povsod veliko govorijo in sklepa-jo o spravi, pravijo Turjačani in dodajajo, da je pri njih sprava že uredena, saj se niti na veselicah več ne tepejo. Dodajajo še, da je torej pri njih s spravo nekoliko drugače kot v Velikih Laščah.

POZEN GOLAZ - Turjačani zelo hvalijo nedavno lovsko veselico. Pritožujejo se le, da so odlični lovski golaži začeli deliti nekoliko pozno, saj so bili vsi zelo lačni. Za lovski krst pa pravijo, da ni bil pravi, ker so novega lovca bolj božali kot tepli. Ja, včasih je bilo vse drugače...

LAŽNIVCI SO MED NAMI - Dva Turjačana sta pred kratkim na Cerkskem jezeru ulovila kakih 10 kg rdečeperk, s katerimi se je nato gostilo 20 ljudi. Zato je gostilničar v gostilni Muren govoril, da bodo tu kmalu organizirali cerksko noč, na kateri bodo postregli s cerkskimi ribami. Dober poznavalec tega gostišča pa pravi, da tem napovedim ne kaže verjeti, saj je bilo komaj nekaj dni prej govor o dalmatinski noči, pa ni bilo z njo nič.

DOPOLNITEV KONCERTA - Iz turjaških kulturnih krogov smo zvedeli, da so pomotoma dali pomajliko poročilo o koncertu na Ahcu v počastitev zmage pri Sisku. Tako so pozabili povedati, da je bil glavni povezovalce koncerta sam tajnik Zveze kulturnih organizacij Ljubljana-okolica Marko Zdeščar, ki je bila pokroviteljica koncerta, tudi ta ZKD, katere ustanoviteljica je tudi občina Velike Lašče, in da na koncertu recitala svoje pesmi komaj odkrita turjaška pesnica Nataša Kline, ki poje kot solistka tudi pri turjaškem ženskem pesnem zboru "Rožamunda".

BO Z RJIO BOLJE? - Poročali smo že, da prebivalcem Gradeža pri Turjaku pravijo Ajdovci, ker je nekdo zelo uspevala ajda, in da nekdo zato lani ali predlani posejal ajdo. Tista ajda pa je bolj slaba uspevala, zato je zdaj posejal rž, ki pa zelo lepo kaže.

Meje občin naj ne bi bile meje šol!

Kočevska OŠ Ob Rinži nasprotuje prepisu 6 od skupno 11 učencev, kolikor se jih želi prešolati v šolo pri Fari - Ravnateljica OŠ Fara Vera Cimprič: "Za to ne vidim vzroka!"

FARA - S pričetkom dela Centra šolskih in obšolskih dejavnosti, ki bo zaživel za 50 otrok iz vse Slovenije pri Fari v jeseni, se bodo zmogljivosti tamkajšnje osnovne šole zmanjšale od 160 na 80 otrok. Toliko pa jih bo z novim šolskim letom šola tudi lahko imela, če se bodo ugodno končali zapleti okoli prešolanja 11 učencev iz kočevske OŠ Ob Rinži.

Na OŠ Fara, ki jo je v minulem šolskem letu obiskovalo 75 otrok, so prejšnji mesec prejeli prošnje staršev za prepis skupno 11 učencev iz kočevske mestne šole Ob Rinži na njihovo šolo. Ker je lani prešolanje nekaj učencev iz Kočevja v Fara povzročilo precej razburjenja, so letos ravnateljica OŠ Ob Rinži Petra Šobarja o željah staršev za prepis dveh učencev v 1. razred, po enega v 3., 4. in 6. razred ter 6 učencev v 5. razred pravočasno obvestila. Vendar pa jih je, kot pravi ravnateljica OŠ Fara Vera Cimprič, njegov odgovor presenetil. Na skupnem sestanku, ki so ga imeli konec prejšnjega meseca, je namreč povedal, da se učenci 1., 3., 4. in 6. razreda lahko prešolajo, da pa ne dovoljuje prepisa učencev 5. razreda, ker bi to pri njih povzročilo zmanjšanje oddelkov 5. razreda od sedaj štirih na tri.

"Prešolanje 6 učencev v 5. razred nima za posledico spremembe statusa OŠ Ob Rinži in ne njene ukinitve, zato na šoli ne vidimo vzroka, da ne bi sprejeli učencev, katerih starši so zaprosili za prepis," pravi Cimpričeva. Dodaja, da se pri tem lahko tako, kot se je Šobar skliceval na 6. člen Uredbe o merilih za oblikovanje javne mreže osnovnih šol, tudi na njihovi šoli se sklicujejo na Odredbo o pogojih za ustanavljanje javnih šol. Poleg tega pa, kot pravi, ne razumejo, zakaj ob dvoizmenškem pouku, ki ga imajo v Kočevju, na OŠ Ob Rinži nasprotuje zmanjšanju oddelkov 5. razreda." KS Kostel je pripravila na ustanovitev nove občine, vendar pa to ne bi smelo biti vzrok, da se probleme pustimo nerešene. Občinske meje namreč naj ne bi bile tudi meje šolskih okolišev," pravi Cimpričeva in dodaja, da zato upa

na uspešen razplet nadaljnjih pogovorov. Da pa do podobnih težav ne bi prihajalo tudi v prihodnjih letih, bi bilo, kot pravi, "dobro ponovno pretehtati šolske okolišje in narediti analizo rojstev na območju občine Kočevje".

DRŽAVNIKI Z ZAMUDO

OSILNICA - Nič čudnega ni, da slovenski voditelji vedno in povsod zamujajo. Poročali smo že, da je podpredsednik vlade Marjan Podobnik prišel na dogovorjeno svečanost v Osilnico z več kot uro in pol zamude. Zdalj se je to zgodilo tudi ministru za okolje in prostor Pavlu Gantarju. Na obe srečanja so bili vabljeni tudi pristojni gostje iz sosednje Hrvaške, ki vedno prihajajo pravočasno. Ob Gantarjevi zamudi je gradonačelnik Čabra Dragutin Vras dejal:

"Na prihodnji sestanek v Osilnico bom prišel z dveurno zamudo, pa bom gotovo prišel še prej," dodaja.

Vnaprej znano občinstvo

Na mestni ploščadi v Kočevju je prejšnji vikend potekal koncert, ki so ga organizirali kočevski študenti. Podobne glasbene prireditve so v Kočevju zelo redke, saj v zadnjem letu ali dveh žanjejo uspeh predvsem folklorne prireditve ter nastopi učencev glasbene šole in članov delavske godbe. V primerjavi s temi je bila udeležba na študentski prireditvi komaj vredna omembe, vendar pa naj bi to študentom ne vzelo poguma.

Andreja Šulentič

Do jeseni nova okna

Za zamenjavo oken bo šola najela kredit

RIBNICA - Na ribniški osnovni šoli dr. Franceta Prešerna, ki jo je v minulem šolskem letu obiskovalo okoli 900 otrok, imajo organiziran pouk v treh stavbah. Najstarejšo so ob pomoči ministrstva za šolstvo in šport temeljito prenovili lani, najmlajšo pa bodo delno prenovili še letos z zamenjavo vseh oken.

Osrednja šolska stavba v Ribnici je stara 30 let. Zaradi neposrečeno izdelane strehe so jo morali v preteklosti večkrat popravljati, že več let potrebno zamenjavo oken pa so tako prelagali iz leta v leto. "Okna so zato postala že tako dotrajana, da si jih zaradi varnosti otrok že dalj časa nismo upali odpirati, saj smo se bali, da bodo razpadla," pravi ravnateljica šole Andreja Šulentič. Ob pravi proračuna občine za letošnje leto so zato zaprosili, da se jim za zamenjavo oken namenijo sredstva, ki se bodo zbrala v letošnjem letu iz naslova amortizacije. Občinski svet je njihovi prošnji ugodil, vendar so na šoli kasneje ugotovili, da bi bila sprva predvidena fazna zamenjava oken z ekonomskega vidika manj smotrna kot najem kredita. "Za nabavo novih oken potrebujemo okoli 26 milijonov tolarjev, iz amortizacije pa jih bomo letos dobili le 13," pravi Šulentičeva. Zato so na zadnji seji ribniškega občinskega sveta občino zaprosili za poročilo za najem 15 milijonov tolarjev kredita. Ker so poročilo dobili, bodo do pričetka novega šolskega leta lahko zamenjali vseh 230 oken, kredit, ki ga bodo najeli v teh dneh, pa bodo poplačali v treh letih.

M. L.-S.

Država Inlesa ne bo pustila na cedilu

Vlada je Inles uvrstila med 43 podjetij, ki jim bo na voljo 10 milijard tolarjev za prestrukturiranje - Slabo poslovanje kljub dobremu proizvodu, trgu in tehnologiji

RIBNICA - Novi predsednik uprave delniške družbe Inles Andrej Mate in vodja projekta prestrukturiranja Inlesa pri Slovenski razvojni družbi Brane Ambrožič sta prejšnji četrtek na novinarski konferenci podala informacije o spremembah v upravi družbe. Gre za enega prvih ukrepov sanacije, ki bo v tem še edinem velikem ribniškem podjetju ob državni pomoči potekala na finančnem, organizacijskem in kadrovskem področju.

Zadolženost Inlesa znaša okoli 2 milijardi in pol tolarjev tako, da podjetje praktično nima več svojega premoženja. Ob tem, da že 7 let nenehno ustvarja izgubo, ki bo ob uspešni zajezitvi izgube ustvarjene v prvih šestih mesecih letošnjega leta v višini blizu 200 milijonov tolarjev ob koncu leta predvidoma znašala okoli 700 milijonov tolarjev, je podjetje zrelo za stečaj. Vendar pa, kot je povedal Ambrožič, se tudi država zaveda, da od obstoja Inlesa v ribniški občini ni odvisno le 900 zaposlenih v vseh treh njegovih družbah, ampak zaradi družinskih članov zaposlenih ter kooperantskih povezav zasebnikov z Inlesom še nekaj tisoč drugih. Zato je vlada Inles, ki ima, kot je poudaril

Ambrožič, dober proizvod, dober trg in dobro tehnologijo, uvrstila med 43 podjetij (kandidiralo jih je 83!), ki jim bo skupno na voljo 10 milijard tolarjev za prestrukturiranje.

"Država je Inlesu pomagala tudi že v preteklosti. Bodisi v obliki kreditov ali nepovratnih sred-

NOVO VODSTVO - Dosedanji direktor Itp-pa Andrej Mate (levo) bo svojo novo službo v Inlesu nastopil prihodnji mesec. Poleg še dveh članov tričlanske uprave družbe, ki tako kot Mate do sedaj niso bili zaposleni v Inlesu, mu bo pri novih dolžnostih v pomoč tudi večji del nekdanjega vodstva podjetja. Poleg tistih, ki so že sami dali odpoved, bo namreč le del nekdanjih vodilnih prazeporejen na druga dela. (Foto: M. L.-S.)

Turjaško pozitivno sevanje

Zakaj je France Pečnik iz Turjaka najbolj zaželen gost

TURJAK - Poročali smo že, da France Pečnik trdi, da je v Turjaku in okolici pozitivno sevanje, zato se je tu rodilo in delalo toliko znamenitih mož. Ko je France prišel lani na letovanje v Strunjan, ga je neka žena prišla za roko in ga ni spustila. Vprašal jo je, kaj je zdaj to, pa mu je odgovorila, da se mora malo tiste pozitivne turjaške energije nalesti.

France mi je te dni pripovedoval, kako je prišlo do te turjaške slave v Strunjanu. Neka žena, menda receptorka v strunjanskem hotelu, je prav Francetu že pred nekaj leti spravevala o zdravilu Jusuču, ki je takrat delal v Glazuti blizu Kočevja oziroma Ribnici (danes pa daje ljudem zdravilne nasvete na Jasnici pri Kočevju). Tista receptorka je bila nekaj bolna. France ji je razložil, kako se pride do Glazute, nato pa ji je začel izčrpno pripovedovati o pozitivnem in zdravilnem sevanju pri Turjaku. Ženska ga je zavzeto poslušala.

Ko je France prišel naslednje leto spet na letovanje v tisti hotel, je videl zdravo, rdečelično nekaj zelo bolno receptorko. Vprašal jo je, če jo je tako dobro pozdravil zdravilec Jusuč, pa mu je odgovorila, da sploh ni bila pri njem, ampak da jo je pozdravil le razgovor oziroma stik z njim, Francetom. O tem čudežnem ozdravljenju s pozitivno energijo je nato pripovedovala drugim... In od takrat je France najslavnejši in najbolj zaželeni gost v tistem hotelu.

NEUSPEŠNA LICITACIJA

LOŠKI POTOK - Na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 19. maja je bila razpisana licitacija za odprodajo Zdravstvene postaje v Dragi, v kateri je trenutno župnišče in je najemna pogodba že davno potekala. Javna dražba je bila napovedana za 9. julij, žal pa kupcev ni bilo. Gre za dokaj novo stavbo, v kateri je še vedno del zastarele medicinske opreme, ki sicer sodi v Kočevje, a je menda nihče noče, saj je vrednost in uporabnost nična. Začetna izklicna cena stavbe in zemljišča je bila nekaj nad 10 milijonov tolarjev, kupnina, če bi prodaja uspevala, pa pripada KS Draga za njene potrebe. Cena vse-pa mu je odgovorila, da sploh ni bila pri njem, ampak da jo je pozdravil le razgovor oziroma stik z njim, Francetom. O tem čudežnem ozdravljenju s pozitivno energijo je nato pripovedovala drugim... In od takrat je France najslavnejši in najbolj zaželeni gost v tistem hotelu.

Stavki še ni videti konca

Danes novinarska konferenca?

PODPRESKA - Danes, ko boste prebrali to vest, teče v Lesni industriji LIP Podpreska že 101 dan stavke, žal pa se stanje ni kaj bistveno spremenilo, če se ni celo poslabšalo.

Pravzaprav se ne dogaja nič takega, kar bi stavgajočim omililo travme, ki so vse večje. 19. junija se je začel postopek stečaja, ki ga vodi sindikat Neodvisnost. Predsednica stavkovnega odbora ga. Tončka Tušek pravi, da se vsi vključno z državo do njih obnašajo mačehovsko, če ne še slabše. Najemnika Ukmarja niso videli v obratu že od 17. maja, prav tako ni štirih obljubljenih plač, ki so praktično odložile že davno napovedani stečaj. Za stanje v obratu pa ne kaže nobenega zanimanja lastnik LIK Kočevje.

Za 16. julij je sklicana novinarska konferenca, na katero, upajo, da bo prišel ali minister Rop ali varuh človekovih pravic Ivo Bizjak. Povabljeni so tudi predstavniki Centra za socialno pomoč iz Kočevja in pa seveda tudi potožki župan Janez Novak. Na tej konferenci bo svoje sklepe in predloge podal tudi protestni odbor, ki je sestavljen delno iz stavgajočih delavcev, občanov in predstavnikov občine.

Njegov program reševanja obupne situacije ni v celoti znan, pravi pa, da se pripravljajo na drastične ukrepe, če ne bodo na tiskovni konferenci pristojni našli rešitve za razvozlanje tega v nebo vprijočega gordijskega vozla.

A. KOŠMERL

FARNO CERKEV NA GORI OBNAVLJAJO

GORA - Pred meseci je za tragično preminulim goriškim župnikom župnijo dobil v soupravljanje potožski župnik Franc Vidmar. Tako kot v Loškem Potoku se je v svojo zagnanostjo lotil prenove farne cerkve na Gori. Prvo so prenovili streho zvoniča, medtem ko so imeli v načrtu zvonic samo prebeliti, so se odločili za nov omet. Zamenjali bodo tudi okna, prebelili notranjost, uredili elektriko zvonjenje in postavili nov oltar, ki bo obrnjen k ljudstvu. Obnavljajo pa tudi pokopališni zid. Celotna obnova naštetega, postoriti pa bo potrebno še kaj, bo stala 4 milijone tolarjev. Za pomoč so zaprosili občino Ribnica, ki ta trenutek še ni odobrila nobenih sredstev, a trdno upajo, da bo to storila v kratkem. Veliko so prispevali vaščani in še več vaški odbor, da pa vse teče po načrtih, je pripisati g. Vidmarju, ki je znan po obnavljanju ostarelih sakralnih objektov. Cerkev na Gori kronika omenja že leta 1250. Samostojna župnija je postala leta 1909. V tistih časih ali nekoliko prej je Gora štela 628 duš, danes jih premore komaj 149 in je zato prenova kar pogumno dejanje.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OTO RIMELE-SLIKE 1998

RIBNICA - Danes ob 20. uri bodo v Galeriji Miklovo hiše odprli razstavo slik Ota Rimeleja. Razstavo jim je posredovala Galerija Žula iz Maribora, v Ribnici pa bo na ogled do 15. avgusta.

Bencinska črpalka sredi Ribnice?

Kako občutljivi so posegi v prostor, so v zadnjih letih najbolj občutili občinski uslužbenci v Ribnici, saj so krajani (stanovalci) nekaterih naselij zavrnili graditev obvoznice, hišic za romsko naselje, nasprotujejo pa tudi gradnji parkirišča za tovornjake. Ali jim bo uspelo Upravno enoto in investitorja, podjetje Urban, ki je kupilo zemljišče, na katerem je po Odloku o prostorskih in ureditvenih pogojih za to območje dovoljena le gradnja objektov, namenjenih poslovnim dejavnosti in drobnem gospodarstvu, prepričati, da opustita načrt o gradnji bencinskega servisa sredi Ribnice?

Bencinskega servisa je namreč vodil Zavod RS za varstvo pri delu, a je njegova sklepna ocena stanovalce vnovič spravila v slabo voljo. V njej je med drugim zapisano, da bencinski servis s spremljajočimi dejavnostmi ne bo povzročil prekomernih obremenitev okolja. Stanovalci so prepričani, da so bile meritve narejene brez upoštevanja vseh dejavnikov.

Stanovalci iz več ulic, strmjenih ob Partizanski cesti v Ribnici, po kateri je speljana tudi časna obvoznica za tovorni promet, odločno zavračajo načrtovano graditev bencinskega servisa. Sicer pa je med njimi zavrelo še lani, ko je Upravna enota Ribnica v postopku za izdajo lokacijskega dovoljenja "pozabila" nanje, saj ni vodila javne predstavitve. Po besedah Sonje Lalič, ene izmed prizadetih stanovalcev, je prvo poročilo o vplivu bencinskega servisa na okolje izdelala nepooblaščenca pravna oseba, šele na njihovo pritožbo so zadeve spravili na pravne tire. Drugi postopek o sprejemljivosti ben-

"Bencinski servis ne sodi v bivalno okolje," je še pripomnila Laličeva in poudarila, da je bila druga javna obravnava sicer v javnosti predstavljena na krajevno običajen način, a premalo, da bi bili lahko z njim temeljito seznanjeni. S 40 podpisu so se nasprotniki onesnaževanja okolja v urbanem naselju obrnili na občinske svetnike, ki so o tem razpravljali na zadnji seji. Vse postopke v zvezi s pridobitvijo lokacijskega in gradbenega dovoljenja vodi Upravna enota, občina pa glede vodenja postopka nima nikakršnih pristojnosti. Krajani zahtevajo, naj jim občina popravi krivico in jih s tretje stopnje varstva pred hrupom, ki velja za trgovsko-poslovno-stanovanjsko območje (kot tako je namenjeno številnim dejavnostim), premesti na drugo stopnjo varstva, kjer ni dopusten noben poseg v okolje.

M. GLAVONJIC

Strogo prepovedano reči, da smrdi

Čistilne akcije RDEG - V občini še okrog 45 divjih odlagališč - Odziv stiške farme na peticijo; prepoved razširjanja neresničnih trditvev - "To je napad na demokracijo!"

IVANČNA GORICA - Na zadnji seji regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Ivančna Gorica so člani zadovoljni ugotovili, da sta bili nedavni čistilni akciji črnega odlagališča v Višnji Gori, ko je bila v nevarnosti zastrupitev potoka Košce in s tem Višnje ter Krke, ter potoka Višnjica v dolžini deset kilometrov od Ivančne Gorice do Višnje Gore, uspešni. Sodelovalo je veliko ljudi, ki vidijo potrebo po čistem in zdravem okolju, finančno pa sta pomagali tudi ivanška občina in KS Zdravna Gora. Dela ekološkom ne bo manjkalo, saj je v občini še okrog 45 divjih odlagališč. Postavili so tudi veliko opozorilnih tabel.

RAZOČARANI EKOLOGI - Ivanški ekologi so skupaj s predsednikom Francem Heglerjem (na desni) in Stefanom Horvatom sklenili, da bodo preko radia Zeleni val sprejemali zahteve za odškodnino za razvrednotenje življenjskega okolja. (Foto: L. M.)

Kov vam farma sicer ne more prepovedati, v njenem zastopstvu pa vam prepovedujemo razširjati v javnosti neresnične in strokovno

neutemeljene trditve o zastrupljanju, ogrožanju zdravja ipd., ter s tem škodovati ugledu farme in ovirati poslovanje," so zapisali štirje ljubljanski odvetniki.

"Kaj, da zdaj niti ne smemo povedati, kako tu smrdi?! Predpisi so zato, da se jih držimo, v farmi pa gre gotovo za njihovo kršenje. Sploh pa je velika sramota, da tako velika farma nima svoje čistilne naprave," so bili odločni prisotni člani društva, ki ta dopis razumejo kot nezakonit, saj so z njim kršene ustavne človekove pravice glede zdravega življenjskega okolja. Razumejo ga ne le kot napad na društvo, temveč kot napad na demokracijo, na nevladne, nestranske organizacije oziroma na civilno družbo. "Raje bi farma ta denar, ki ga je porabila za odvetnike, vložila v sanacijske projekte! Zdaj pa ves dan ne smemo prezračiti stanovanj, če pa ga, smo potem skorajda omamljeni od smradu, da se ne da več plavati v Višnji ipd." RDEG je sklenil, da bo primer dal v postopek ustavnemu sodišču RS, peticijo z dopisom odvetnikov pa bodo poslali tudi varuhu človekovih pravic, odvetniški zbornici in državnemu zboru. L. MURN

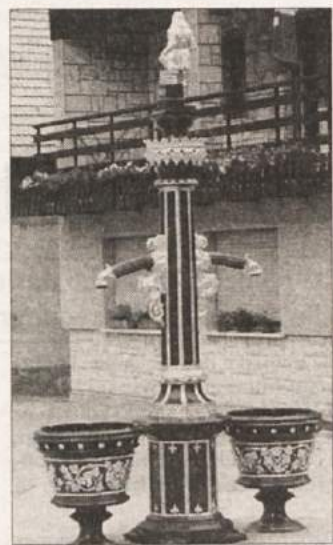

PREDAVANJA DR. NEMANIČA - Vinogradniki so bili s tečajem degustiranja zadovoljni. Zaključni dan jim je predaval dr. Julij Nemanič (na levi). (Foto: L. M.)

Trebanjci boljši degustatorji?

V petek se je zaključil enotedenski t.i. senzorični tečaj, ki ga je obiskovalo 32 vinogradnikov - Predavalo pet strokovnjakov

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje, ki je lani praznovalo 25-letnico delovanja, je ak-

OBNOVLJEN STARI VALVASORJEV VODNJAK - Ob 520. obletnici pridobitve mestnih pravic so v Višnji Gori lepo obnovili stari Valvasorjev vodnjak, ki sedaj lepša podoba mestnega trga. Na vrhu stebra je mali kip Valvasorja, ki je bil tako kot ves vodnjak narejen v dvorski železarni. Prejšnji vodnjak je bil iz lesa. Ker je bil včasih ta prostor središče dogajanja v mestu - tu so se zbirale gospodinjice, ki so sem prihajale po vodo in dnevne novice, ob večerih so se srečevali pomočniki in vajenci ter zbirali kovance za pijačo - so tudi ob nedavnem praznovanju organizatorji eno izmed prireditev pripravili kar ob vodnjaku in obiskovalci so bili navdušeni. (Foto: L. Murn)

tivno še naprej. Tako je od 2. do 10. julija v Centru za izobraževanje in kulturo za svoje člane in ostale organiziralo tečaj degustacije vin, ki so ga že uspešno izvedli v Sevnici in na Bizeljškem. "Pri vsakoletnih poskusih vina manjka degustatorjev. Zato smo veseli dobrega odziva," je povedal predsednik društva Franc Opara. Prišli so vinogradniki ne le s trebanjskega konca, pač pa tudi s Čateža in iz Šentruperta. Tečaji - trajali so sedem dni po nekaj ur - so bili resnično kvalitetni, saj so predavali odlični strokovnjaki: po dvakrat dr. Julij Nemanič in dr. Mojmir Wondra, ter še dipl. inž. Marjan Kveder, dr. Dušan Trčel in dr. Mitja Kocjančič. Vinogradnike so degustacije učili tako, da so jih učili vohati in seveda prepoznavati razne dišave, od vijolice do lešnika, od slane do sladke vode, od bolnega do zdravega vina. Tečajniki, ki so ob koncu na družabnem srečanju v Stari Gori prejeli diplome, so bili s predavanji zadovoljni in si podobnih izobraževanj še želijo.

Kot je povedal Opara, ki je predsednik društva že dve desetletji, nameravajo z njimi nadaljevati. Vsako leto organizirajo kletarske tečaje, predavanja o boleznih vinske trte (v samih vinogradih) in druge, tradicionalna postajajo jesenska srečanja v Stari Gori, ter Valentinov pohod po trebanjskih vinskih gorah, kjer so dolenski vinogradniki pokazali veliko gostoljubnost. Letos so se Trebanjci udeležili sejma Alpe-Adria v Ljubljani in so sploh zelo aktivni. "Naši vinogradniki znajo vse bolj pridelovati dobra vina. Toda največji problem dolenskega in sploh slovenskega vinogradništva je prodaja vin. Naši vinogradi zahtevajo težko in drago obdelavo in so zato težko konkurenca tistim, ki imajo 3-4 ha vinograda skupaj na lepi obdelovalni zemlji. Ni pa tudi odjemalcev tako majhnih količin vin, kot jih pridelajo naši ljudje. Redki so, ki nimajo za prodajo vsaj 500 litrov vina na leto in to je težko," je dejal Franc Opara.

L. MURN

Kulturniki niso preveč tarnali

Minister za kulturo Jožef Školč se je preteklo sredo seznanil s kulturo v sevniški občini - Najbogatejša s cerkvami v vsej škofiji - Radi bi večjo in sodobnejšo kulturno dvorano

SEVNICA - Sredi preteklega tedna se je v sevniški občini mudil minister za kulturo Jožef Školč, ki ga je v te kraje povabil (iz Zabukovja je bila doma Školčeva mati) občinski odbor LDS, njegova gostiteljica pa je bila občina. Zaradi tega se je minister po strankarskem sestanku udeležil še sprejema pri županu Jožetu Peternelu, si ogledal občinsko knjižnico, Lutrovsko klet ter muzejske zbirke in grajske prostore. V slavnostni dvorani na gradu je nato sodeloval še v razgovoru o položaju kulture v sevniški občini.

Predsednik Posavskega pevskega združenja Jože Novak je opozoril na bogato pevsko in instrumentalno dejavnost v občini, medtem ko je župnik Ciril Slapšak predstavil sakralne objekte in potrebo po njihovi obnovi in vzdrževanju. Posebej je poudaril, da je v tem smislu sevniška župnija s 13 cerkvami najbogatejša v vsej mari-borski škofiji. Vse cerkve so sta-

rejšega izvora in kličejo po obnovi, zato so subvencije, ki jih država zadnje čase namenja zanjo, zelo dobrodošle. Pozval je še vse, ki delajo v kulturi, naj s spoštovanjem porabljajo denar in naj imajo v mislih, kako težko je revnim ljudem zbirati za obnovo cerkve.

Kot je dejal Albert Felicijan, tajnik ZKD Sevnica, se bo tudi

sevniška knjižnica kmalu morala preseliti v druge prostore, v občini pa si želijo tudi kulturno dvorano z več sedeži in večjim odrom. "Zdaj smo naredili popis kulturnih domov in ugotovili stanje ter dosegli, da je občina namenila dodatna sredstva zanje." Poudaril je še, da so zadovoljni s stopnjo sredstev, ki jih je občina zadnjih dve leti dobila za osrednja kulturna spomenika - Ajdovski gradec in Grad Sevnica. Samo za Ajdovski gradec naj bi namreč v naslednjih štirih letih namenili 40 milijonov tolarjev, za zelo zahtevno obnovo Lutrovske kleti pa bo naslednje leto izdelana tehnična dokumentacija. Vsako leto je v programu za sofinanciranje ministrstva tudi obnova dveh ali treh cerkva.

Prisotni v pogovoru so povedali, da je sklad za ljubiteljsko kulturo dobro zaživel in da je ljubite-

• Minister Školč je dejal, da bo ministrstvo, ko bo dozorela potreba po novi knjižnici, projekt primerjalo s 60 ostalimi. Poudaril pa je, da ministrstvo namesto financiranja gradnje kulturnih domov občine stimulira h gradnji z drugačnimi ukrepi. "Tako je že zato, da se odločajo za pravilne in ne prenapihnjene dimenzije, do katerih prihaja, če naložbo plača kdo drug," je dejal minister Školč.

ljka kultura po občinah zdaj dobro pokrita, vendar so izrazili bojazen, da se ne bi oblikovanje državnih izpostav, tako kot se to rado dogaja, preveč birokratiziralo.

B. DUŠIČ GORNIK

RAJE V ROKI

SEVNICA - Minuli teden je završalo med delničarji sevniške Lisce, saj se je cena njihovih vrednostnih papirjev nepredvideno dvignila za več kot sto odstotkov. Imetniki so drveli k borznim posrednikom. Denar v roki je pa le presej boljši od besed o pripadnosti tovarni.

NASPROTJA

SEVNICA - O potrebi po boljšem kulturnem domu je v Sevnici pred ministrom spregovoril Albert Felicijan. Druga oseba z imenom Toni Koren je spregovorila o čevljih. Jasno in glasno je povedala, da dokler nimamo denarja za nove čevlje, nosimo, čistimo in vzdržujemo stare. Pozanimali smo se. Gospod Koren ni čevljar, ki bi vodo peljal na svoj mlin, menda je mislil samo povedati, da bi veljalo sedanjoo dvorano prenoviti ali dozidati.

B. D. G.

MINISTER PRI OGLEDU ZBIRK NA GRADU - Kulturni minister Jožef Školč si je v družbi tajnika občinske Zveze kulturnih društev Alberta Felicijana (na sredi), predsednika občinskega odbora LDS Andreja Stričlja (prvi desno), župana in ostalih ogledal tudi zbirke in razstave na sevniškem gradu. (Foto: B. D. G.)

V POSAVJU ZDAJ TUDI M BANKA - Pretekli petek so v Sevnici odprli novo enoto te banke, prvo v Posavju in na Dolenjskem. Poleg petih enot ima M banka po Sloveniji še 5 agencij in 18 blagajniških mest. Kot je povedala direktorica Sava Bergant, banka posluje z dobičkom, a ker je majhna, doslej ni opravljala deviznega poslovanja. Zdaj se z Banko Koper, ki je njen 51-odstotni lastnik, dogovarja tudi za to. Kapitalna povezava z večjo banko ji omogoča, da lahko hitreje sledi razvoju. V sevniški enoti M banke bodo zaposlene tri delavke, vodila pa jo bo Greta Perc. (Foto: B. D. G.)

Krjavljive iskrice

POSEBNA SEJA - Občinska seja prejšnji teden je bila v mnogočem nekaj posebnega. Najprej zato, ker so se svetniki zbrali šentviški šoli, kjer ravnatelj ivanški župan, in ne v občinskih prostorih. Zal je bilo tudi njihovo "sejanje" včasih vse bolj podobno dogajanju pri pouku, so govorili vsepovprek in manjše je le še šolski zvonec. "Seja" potekala v enem izmed novorazredov, ki jih sedaj premošola v podstrešnem delu. Jesebo otrokom prav prijetno sedenje v njih in nabirati novih znanj, kot smo se prepričali v petek, ne bi škodovalo tudi določeni svetnikom.

ŽUPAN PREJEL JERNEJEVO MALHO - Seja je bila nekoliko posebnega tudi zato, ker je župan Jernej Lampret te dni srečal Abrahama. Ob koncu dolnega srečanja je vse lepo pogostil, pa tudi svetniki so ga prjetno presenetili z darilom. Najizvirnejši pa je bil urednik občinskega glasila Klasje Andrej A-

nič, ki je županu, ki vedno napovednik Iz Jernejeve malhe, prdaril pravo Jernejevo malho (na sliki). In kaj se je skrivalo v njegovi Liter domačega žganja, klobasšpeh in še kaj. Daril je bil veselo pesmijo pa so ga presenetili tudi njegovi nekdanji učenci, zbrani skupini Šentviški slavčki. Pa še mnoga leta, g. župan!

Trebanjske iveri

MLAJ VSE MANJ POKONČEN - Lepo in prav je, da različne prireditve krajani postavijo mlaj. Na Ponikvah so ga nedavno nazaj pri gasilskem domu ko so seveda pripravili veselice. Prav lep in visok je bil, zato pa sedaj po nekaj tednih vse drugo če. Narava in vreme so naredile svoje, tako da je nekaj pokonč mlaj vse bolj nagnjen v stran, njim pa tudi slovenska zastava, kar ima lahko tudi svojo simboliko. Vse skupaj pa lahko kmalu postane tudi nevarno, zato bi se spodobilo mlaj pospravit, sicer bo kmalu omagal sam. Samo kakšno neurje, pa bo!

POLICISTI IN ROŽE - Zaradi novega prometnega zakonika imajo slovenski policisti vse več dela tudi na cestah, pa vendar marsikje kljub temu najdejo

še za kaj. V Trebnjem, na primer, kjer je bila policijska postaja nekajkrat razglašena za najbolj urejeno v državi, se ukvarjajo tudi s cvetličarstvom. Postaja je prjetna na pogled, saj se z okni in balkona bohotijo lepo cvetne rože (na sliki), medtem ko je marsikakšna stanovanjska hiša vedno pusta in prazna. Pohvalno in vredno posnemanja.

Sevniški paberki

MAME - Ob obisku Jožeta Školča v sevniški občini so mame igrale pomembno vlogo. Školčeva mama je bila doma iz Zabukovja, s čimer se ni pohvalil nje sinko, so pa informacijo zato ponosom ponavljali domačini. Druga mama, ki nastopa v te zgodbi, je Andrejeva mama. Sevniški župnik ni pozabil povedati, da ta zelo težko plačuje za obnovo zvonika, in pri tem pomenljivo pogledal omenjenega Andreja Andreja Stričlja, sicer predsednik sevniških eldesevcev.

Bo Krško ostalo brez ribarnice?

Bolje pet mesnic kot ena ribarnica, pravijo pri Agrokombinatu, kjer se zavedajo pomembnosti dobre lokacije - Kdo ima prav, najemodajalec ali najemnik?

KRŠKO - Ribe so najbolj tihе živali, saj se nikoli ne oglašajo, pa če jim je še tako hudo ali se jim godi krivica. Drugače je z ribiči ali tisti-mi, ki ribe prodajajo. Ti so, če se le spomnimo vedno nezadovoljnih slovenskih morskih ribičev, pogosto zelo glasni, saj jih tare kopica problemov, v precej neugodnem položaju pa se je znašel tudi edini krški prodajalec rib Štefan Golovrški, ki ima ribarnico na videmski tržnici.

Težave Štefana Golovrškega so se pričele potem, ko ga je krški Agrokombinat, pri katerem ima najeto ribarnico na tržnici, februarja letos obvestil, da mora lokal najpozneje v treh mesecih izprazniti. Omenjeni rok je konec maja potekel. Golovrški pa svoje ribe še naprej prodaja tam kot doslej, saj pravi, da nima kam.

"Ta lokal sem dobil leta 1994 od Agrokombinata v najem za pet let in sem bil doslej s prodajo rib zadovoljen. Poznajo me vsi Krčani, z ribami pa oskrbujem tudi Terme Čatež, Atomske toplice, okoliške gostilne in seveda posamične kupce. Februarja letos me je direktor Agrokombinata Jože Zabar nenadoma obvestil, da moram lokal izprazniti, ker namerava omenjeno podjetje tu odpreti mesnico. Res je, da v pogodbi piše, da mi najemodajalec lahko določi trimesečni rok za izselitev, toda v treh mesecih ne morem najti druge rešitve. Iskral sem jo, od Pionirja odkupil zemljišče tu, v neposredni bližini, toda nove ribarnice ni mogoče postaviti čez noč. Poleg tega ne razumem, kako more kdo odpreti novo

mesnico ravno tu, kjer delujejo že štiri," pravi Golovrški.

"Kolikor vem, je občina ta lokal namenila prav ribarnici, saj jo mesto potrebuje, če pa grem sedaj ven, bodo morali Krčani po ribe v sosednji Brežice," je dodal lastnik ribarnice. Povedal je še, da mu v Agrokombinatu grozijo s prisilno izselitvijo ter da od njega

zahtevajo, naj jim za vsak mesec zavlačevanja plača šest milijonov odškodnine.

Direktor Agrokombinata je Golovrškega ob odpovedi najemne pogodbe ponudil v zamenjavo mesnico v Leskovcu, kamor pa ta noče, saj pravi, da tam ni kupev. "Če bi tam prodaja dobro tekla, Agrokombinat ne bi silil sem," meni Golovrški, ki bo skušal vztrajati v sedanji ribarnici, dokler v bližini ne zgradi nove.

E. SEČEN

Madžari bodo igrali po Posavju, na Primorskem in Gorenjskem

Prvi koncert v nedeljo

KAPELE, BREŽICE - Na povabilo pihalnega orkestra Kapele bo od 18. do 24. julija prvič v Sloveniji gostoval madžarski pihalni orkester Budafoki Fuvos Egyet iz Budimpešte. Gre za povratni obisk, saj je orkester iz Kapel lani en teden gostoval v Budimpešti. Gostujoči glasbeniki bodo imeli v nedeljo, 19. julija, ob 20. uri koncert na trgu v Kapelah skupaj z orkestrom iz Kapel. Da pa bi Kapelčani gostom pokazali čimveč Slovenije, bodo že v ponedeljek odpotovali v Portorož, kjer bodo po ogledu mesta in kopanju ob 21. uri turistom igrali v portoroški pivnici. Madžari se bodo napotili še v Trento, na Vršču jih bodo počakale članice aktiva kmečkih žena iz Rateč, sledil bo krajši pohod s planinskim krstom, ogledali si bodo Kranjsko Goro, Rateče in Mojštrano, kjer bodo proti večeru zaigrali na dveh promenadeh koncertih.

Madžari si bodo ogledali tudi Posavje. V sredo bodo v Kostanjevici, ob 8. uri zvečer pa bodo imeli na vrtu gostilne Herakovič koncert. Občinsko središče Brežice bodo madžarski glasbeniki začeli spoznavati v četrtek, ko si bodo ogledali podjetje Vino Brežice, ob 13. uri bodo imeli koncert pri diskontu Vina Brežice (pri zdravstvenem domu), poslušalci pa bodo lahko poizkusili pijačo Vina Brežice.

Zadnji dan pred odhodom bodo spoznali ostale dele občine in zaključili gostovanje s skupnim piknikom pri lovskem domu Kapele, kjer bo za goste igral pihalni orkester Kapele.

Madžarski orkester je sestavljen iz učiteljev in učencev glasbene šole, kar je zagotovilo za kakovostne koncerte, na katere organizator vabi vse ljubitelje tovrstne glasbe.

T. G.

NA KRŠKOVAŠKIH IGRAH ZMAGA DOMAČINOM - Čeprav je v soboto, 11. julija, popoldne organizatorjem že tradicionalnih 6. krškovaških iger Turističnemu društvu in gasilskemu društvu Krška vas nagajalo vreme, ki je okrnilo število tekmovalnih ekip, so se lahko obiskovalci iger v Krški vasi prijetno pozabavali, tekmovalci pa kar namučili z razkladanjem in nakladanjem hlodov, razstavljanjem in sestavljanjem voza, prevozom deklet v samokolnici ter skakanjem v vreči z vodo v roki. Najspretnejši so bili tekmovalci Krške vasi, druga je bila ekipa iz Črešnjic, tretja pa iz Velikih Malenc. (Foto: T. G.)

Slovenija spoznava Krško

V ljubljanskem Domusu na ogled potenciali turistične ponudbe krške občine

KRŠKO - V ljubljanskem potrošniško informativnem centru Domusu na Slovenski cesti 17 se v okviru kuturno-turistične razstave "Slovenske občine se predstavijo" že od ponedeljka naprej predstavlja krška občina, poleg nje pa na razstavi sodelujejo še občine Bovec, Destrnik-Irnovska vas in Zreče.

Oddelek za gospodarske dejavnosti občine Krško oziroma referentka Marija Krušič in udeleženka javnih del s področja turizma Sonja Mrgole sta za sodelovanje na prireditvi pritegnili nekatere najpomembnejše krške vinarje in predstavnike turističnih kmetij, nekaterih kulturnih ustanov ter turističnih društev iz Kostanjevici, Brestanice in Zdol, katerim sta namenjena zadnja dva dneva, torej petek in sobota. Danes ob 11. uri se bo pričela tudi okrogla miza o možnostih turistične promocije občin v slovenskem prostoru, ki jo bo vodil predstavnik Centra za promocijo turizma Slovenije Rok Klančnik.

O učinkih Domusove predstavitve občin je sedaj še prezgodaj govoriti, vsekakor pa krška občina za promocijo svoje turistične ponudbe takšne in podobne akcije potrebuje in jih mora podpirati, sicer se bodo turisti vedno vozili drugam in se ne bodo ustavili niti na bencinski črpalnici na Drnovem.

E. S.

DOLENJSKI LIST

Na avtocesto bo treba še počakati

Avtocestnega odseka Obrežje - Drnovo zaradi nejevolje Čatežanov letos še ne bodo pričeli graditi - Cestninska postaja pri Drnovem? - HE Boštanj naj bi začeli graditi drugo leto

BREŽICE - V ponedeljek sta se na delovnem sestanku s predstavniki brežiške občine mudila minister za promet in zveze Anton Bergauer ter minister za okolje in prostor Pavle Gantar s sodelavci, med katerimi sta bila tudi direktor Darsa Jože Brodnik in direktor republiškega urada za prostorsko načrtovanje Jože Novak.

Beseda je tekla o pripravah na težko pričakovano gradnjo 11,5 kilometra dolgega avtocestnega odseka Obrežje - Krška vas, katerega nameravajo podaljšati do Drnovega, kjer naj bi predvidoma stala tudi cestninska postaja. Pričetek gradnje je bil sprva napovedan že za letošnjo jesen, toda zapletli z delom cestne trase, ki pelje skozi naselje Čatež ob Savi, so privedli do večje časovne zamude. Tako ni pričakovati, da bi delovni stroji zahrumeli pred prihodnjo jesenjo.

Čatežani namreč vztrajajo pri svojih zahtevah, naj bi cesta ne delila več vasi na dvoje, temveč da bi morala biti speljana skozi tunel pod čateškimi hribom, kar pa zadevo močno podraži in ni verjetno, da bi bila država domačinom pripravljena ugoditi, čeprav bodo predstavniki obeh

ministrstev in državnega urada za prostorsko načrtovanje s Čatežani jeseni še enkrat sedli za mizo. Minister Gantar je bil mnenja, da tunel problema ne rešuje povsem zadovoljivo, saj bi poleg tega, da bi že tako drago gradnjo občutno podražil, negativno deloval na izgled sosednjih Dvorc in Filip. Problem bi se torej prenesel le iz enega kraja v drugega. Sicer pa naj bi Dars kmalu začel izdelovati idejni projekt omenjenega avtocestnega odseka, vzporedno pa naj bi uprava za varstvo okolja do oktobra pripravila študijo o vplivih na vodnogospodarski režim, saj vemo, da se na reki Savi načrtuje gradnja verige hidroelektrarn. Mimogrede: drugo po vrsti, HE Boštanj, za katero že odkupujejo zemljišča, naj bi pričeli graditi prihodnje leto, čeprav v tem tre-

Kakorkoli že, v Posavju bo v prihodnje zelo živahno, saj bo poleg gradnje avtoceste in hidroelektrarn potrebno dokončati še levobrezni savski nasip, v sklopu avtoceste pa zgraditi velik gospodarski plato pri mednarodnem mejnem prehodu Obrežje ter oskrbovalni center z bencinskima črpalnicama pod Mokricami. Kolikšnega kosa pogače bo pri teh posegih deležno posavsko gospodarstvo, je težko napovedati, gotovo pa je, da podjetniki priložnosti za nobeno ceno ne bodo smeli izpustiti iz rok.

nutku država še ni izbrala koncesionarja.

Ne glede na bližajočo se pričetek gradnje avtocestnega odsega Obrežje - Drnovo so se na prometnem ministrstvu odločili, da bodo enak odsek sedanje magistralne ceste M1 vendarle še to jesen preplastili z asfaltom, saj postaja vožnja po stopničasti cesti vedno bolj nevarna.

E. SEČEN

Cerkev dobiva novo podobo

Rodetov blagoslov

JESENICE NA DOLENJSKEM - Bliže ko je tradicionalni krajevni praznik, čaščenje sv. Marije Magdalene (22. julij), bolj zaskrbljeno se prebivalci Jesenic na Dolenjskem in okoliških vasi ozirajo proti svoji cerkvi, ki nosi ime omenjene svetnice. Po nekaj letih modrovanja in načrtovanja so namreč 26. maja letos le pričeli z obnovo cerkve, ki je po nekaterih podatkih celo najstarejša v občini. Prvič se namreč omenja že leta 1444, ravno tako kot same Jesenice, zato se izkušenim mojstrom gradbenega podjetja Posavje iz Sevnice, ki so s cerkve oklestili ves notranji in zunanji omet, ne gre čuditi, ko pravijo, da objekta, ki bi bil v tako slabem stanju, še niso obnovljali.

Prav velika vlažnost je glavni razlog, da dela ne bodo končana do praznika, ko bodo to soboto obhajali Magdalenin god, temveč šele jeseni. Kljub temu pa julijska slovesnost ne bo odpadla, saj sta nova zvonova že pripravljena za namestitve v vrh zvonika, blagoslovit pa ju bo prišel ljubljanski nadškof dr. Franc Rode.

Sicer pa bo celotna naložba, za katero skrbita krajevna skupnost Jesenice na Dolenjskem in župnik Marko Burger z Velike Doline, stala nekaj nad 20 milijonov tolarjev, večino sredstev pa bodo zbrali krajinj sami. Morda pa bo zato toliko bolj veselo prihodnje leto, ko bodo cerkev Marije Magdalene in Jesenice proslavile 555-letnico prve omembe cerkve in kraja.

E. S.

Štefan Golovrški

PREBUDIL VAŠČANE

BIZELJSKO - V soboto, 11. julija, zvečer je 34-letni V. R. iz Bukovja na Bizeljskem vinjen kričal po vasi, motil nočni počitek in razburjal ljudi. Ker se tudi po prihodu policistov ni hotel umiriti, so ga ti odpeljali na treznjenje v Brežice, srečal pa se bo tudi s sodnikom za prekrške.

LOŠKA GODBA NA KOROŠKEM - Gasilska godba na pihala iz Loč, ki bo čez dve leti slavila 80-letnico delovanja, iz leta v leto bolj napreduje in navdušuje z raznovrstno in dobro odigrano glasbo ter dobiva vedno večji krog poslušalcev. Tudi pred dnevi podpisana listina o prijateljskem sodelovanju z godbo Suha Schlosskapelle iz občine Suha v Avstriji ter pihalnim orkestrom Šentjanž pri Dravogradu govori, da si Ločani želijo izmenjave izkušenj s sorodnimi društvi, saj so v Dravogradu sodelovali tudi na skupnem koncertu omenjenih pihalnih orkestrom, katerim se je pridružila še godba z Mute. (Foto: E. S.)

SO MOKRICE ŠE SLOVENSKE?

MOKRICE - Pretekli teden je v okolici gradu Mokrice potekalo državno prvenstvo v golfu. Pa ne slovensko, ampak hrvaško. Da se Mokrice nahajajo v Sloveniji, na hrvaškem TV dnevniku niso omenili niti z besedico, tako da zemljepisno malce slabše podkovan hrvaški gledalec ni mogel niti pomisliti, da bi se njihovo državno prvenstvo lahko odvijalo nekje v tujini. Iz tega sledi, da Terme Čatež kot lastnik igrišča očitno niso naredile dovolj za svojo promocijo, sploh pa se jim ni zdelo vredno o dogodku obvestiti medijev, saj bi bil tudi za slovensko javnost zanimiv podatek, da je na turnirju med ostalimi sodeloval tudi eden najboljših košarkarjev na svetu, igralec slovitih Chicago Bullsov Hrvat Toni Kukoč. Obisk takšne veličine (207 cm) bi veljalo izkoristiti tudi za promocijo Mokrice in brežiške občine, toda nekatere to očitno ne zanima ali pa jim je pojem promocija še neznan.

V SOBOTO BO CERKEV BLAGOSLOVIL DR. RODE - Najstarejša cerkev v občini bo kmalu krepko pomlajena.

Novo v Brežicah

NEKOČ JE BIL V ČATEŠKIH LEPO - Nekoč je bilo v čateških Termah ob jezeru sprehajališče, ob katerem so stale prijetne lučke in klope, na katerih so se sprhajajoči lahko spočili ali počepnili kaj drugega. Danes je tam le še stezica, ki jo na severni strani prekinja visoka ograja, klope so polomljene, luči razbite. Tako je že dolgo in tako menda mora biti. Je bolj pristno, bolj domače, bolj termovsko. Kdo pa pravi, da moramo tudi v urejenosti posnemati Evropo, kjer si podobne toplice kaj takšnega gotovo ne bi privoščili!

NOTER GRE, VEN PA NE - Po uvodnem stavku bi bralec sodil, da imamo v mislih past za miši, v resnici pa gre za past za kolesarje. Ti se iz smeri Brežic lahko brezskrbno pripeljejo v Čateške toplice, medtem ko se lahko vrnejo le peš. Prometni znak v neposredni bližini priključka s hitro cesto jim nadaljevanje vožnje namreč najstrožje prepoveduje. In da bo stvar še bolj zapletena, po omenjenem odseku poteka tudi brežiška kolesarska pot. Kaj naj človek ob tem sploh še reče, kot to, da se iz državljanov te države nekdo na vsakem koraku brije norce.

ŠKRAT JE PIŠEČAN - V prejšnji številki nam jo je zagodel tiskarski škrat, ki je zapisal, da meri čudežni Pletersnikov stanj v premeru 5,3 metra, čeprav gre v resnici za obseg debela. Toda Piščani so ostali ob tem netočnem podatku kar tiho, saj se jim tako ni treba bati, da bi imeli kje v Sloveniji še debelejšega.

ULOV IN POL - Brežičan Branko Jenč vsak prosti trenutek rad izkoristi za ribolov na Savi, še posebej pa za mikajo največji prebivalci te reke, somi. Tako se mu je pred dnevi posrečil velik met, ko je ujel 22 kilogramov težkega in 160 cm velikega samca (na sliki), še bolj pa je bil vesel spomladi, ko je ujel svoje največje soma: tehtal kar 32 kilogramov in s 180 centimetri prerasel tudi samega ribiča. (Foto: E. S.)

Nova KBM resno računa na Posavje

Povečuje aktivnosti, saj se želi vplesti v gospodarstvo - Posebna pozornost drobnemu gospodarstvu in izvoznikom - Čez 100 milijonov tolarjev za prostore v Brežicah

BREŽICE - Nova KBM ima zelo resne načrte s posavskim prostorom. Za začetek stavi na Brežice, ker so ob meji in imajo po oceni vodstva te banke veliko možnosti za razvoj, predvsem na področju turizma in trgovine. Predsednik uprave dr. Jože Glogovšek (po rodu tudi sam iz okolice Brežic) meni, da je bila brežiška podružnica že doslej ena boljših in je dosegla precej boljše rezultate od pričakovanih. Banka je zato povečala aktivnosti v Posavju, saj se želi še bolj vplesti v gospodarstvo. Na terenu so dejavni njeni komercialisti. Ponudbo dopolnjuje v krški enoti, medtem ko je v nove poslovne prostore v starem mestnem jedru Brežic vložila celo 115 milijonov tolarjev.

V poldrugem letu prisotnosti v regiji se je za poslovanje s to banko odločilo okrog 100 podjetij, med njimi tudi nekaj pomembnejših, enako število podjetij in samostojnih podjetnikov pa se je odločilo tudi za najem posojil pri Novi KBM. Kot je povedal direktor podružnice

Alojz Dimič, je brežiška podružnica lani dosegla že 2 milijardi tolarjev aktivne. Triletni načrt bo tako uredila že v dveh letih. Čeprav podružnica dosega samo 1 odst. vse bilance vsote Nove KBM, banka na to območje usmerja kar 6 odst.

Nova KBM je po dobičku takoj za Novo LB, ima 19 milijard tolarjev kapitala in preko 10 milijard rezervacij. Ima torej velik delež sredstev za pokrivanje tveganj in je celo prekapitalizirana, zato ima velik kreditni potencial, ki ga lahko izkoristi s širjenjem po vsej Sloveniji. Banka je začela kreditirati tudi nekatere projekte na Hrvaškem in zdaj tudi v Bosni in Hercegovini.

B. DUŠIČ GORNIK

ŠE O CERTIFIKATIH

Obvestila o tem, da tri družbe po posebnem pooblastilu še lahko zbirajo certifikate, so prinesla nekaj zmede med že obupane imetnike, ki so svoje premoženje pustili stati v predalu. Opozorimo naj, da je ta zadnja priložnost namenjena samo tistim, ki so že vložili sredstva pooblaščenim družbam, pa so ga te zavrnile. Gre izključno za osebe, ki so iz Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj dobile obvestilo, da lahko še vložijo certifikat ali njegov preostanek.

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Svetuje Urad za varstvo potrošnikov O prodaji blaga po pošti govorimo takrat, kadar naročite izdelek iz prodajnega kataloga ali prospekta, ki vam ga je poslal trgovec. Prodaja po pošti je tudi nakup izdelka na podlagi oglasa na televiziji, v časopisu ali na posebnem letaku. Po pošti se lahko prodajo vse vrste izdelkov, če to dovoljujejo drugi predpisi (npr. prepevane jedi je taka prodaja zdrava). Izdelki morajo biti natančno in jasno opisani v slovenskem jeziku, sicer tržni inšpektor lahko ukrepa zoper trgovca. Ponudba mora vsebovati tudi podatke o trgovcu: ime in sedež podjetja ali ime in preimek, če ne gre za pravno osebo. Telefonska številka ali poštni predal za naročanje nista dovolj in pomenita kršenje pravilnika. Navedena mora biti tudi cena izdelka in vsi drugi stroški (poština), plačilni pogoji, rok plačila in rok dobave, pravila za reklamacijo in podatki o jamstvu ter tudi, do kdaj velja ponudba za nakup. Če je za izdelek določena garancija za brezhibno delovanje, mora to biti navedeno že v katalogu oz. oglašju in ne šele v dokumentih, ki jih kupec prejme z izdelkom. Vnaprej mora biti naveden tudi seznam servisov, saj sta ti dve informaciji za kupca tehničnih izdelkov zelo pomembni. Ob nakupu mora trgovec izročiti kupcu pogodbo ali naročilnico in račun. Trgovec mora tudi napisati, da ima kupec pravico odstopiti od pogodbe in v kakšnem roku. Pravica kupca, da lahko odstopi od pogodbe, čeprav je naročil že plačal ali že prejel izdelek, je največja razlika v primerjavi z navadno pogodbo o nakupu. Kupec sme naročeno blago v 15 dneh po prejemu vrniti trgovcu, vendar nepoškodovano in v nespremenjeni količini. Stroške vračila nosi trgovec, ki mora vrniti tudi plačano kupnino. Kupec namreč pri taki prodaji izdelka ni mogel pregledati in se mora zanesti samo na opis ali sliko.

50 let Triglava v Posavju

Poiskali najstarejše police - Obnovljeni prostori - Domače zavarovalnice lahko nudijo več

KRŠKO - Minuli petek so v tukajšnji območni enoti Zavarovalnice Triglav pripravili slovesnost ob obletnici, ki se je poleg številnih direktorjev posavskih podjetij udeležila tudi direktorica zavarovalnice Nada Klemenčič. Ob tej priložnosti so podelili nagrade lastnikom najstarejših zavarovalnih polic na območju in si ogledali prenovljene prostore zavarovalnice.

V akciji iskanja najstarejše zavarovalne police v območni enoti so prejeli lepo število polic, ki izhajajo že iz začetka tega stoletja. Stari papirji dokazujejo, kako je posavski človek že od nekdaj skrbel za svoje premoženje in ga skušal obvarovati - ne samo hiše, tudi svinjake, gospodarska poslopja, živali, celo obleko in pohištvo. Številne ohranjene police iz obdobja med obema vojnama

pričajo, da je denar od zavarovalništva odtekal v tujino ali v druge predele Kraljevine Jugoslavije. V Zavarovalnici Triglav želijo, da danes ne bi bilo tako. Kot je v Krškem dejala direktorica Nada Klemenčič, nobena tuja zavarovalnica ne more slovenskim krajem ponuditi toliko kot lahko domača.

B. D. G.

Terme Čatež se pripravljajo na prevzeme

Na tuje borze šele, ko bodo vsaj dvakrat večji

ČATEŽ OB SAVI - Terme Čatež so delniška družba že več kot pet let, le malo manj pa so delnice te družbe uvrščene tudi v kotacijo na Ljubljanski borzi. Družba želi povečati donosnost na delnico in ker v sedanjem obsegu to več skorajda ni mogoče, so Terme pripravljene na širjenje.

O širjenju dejavnosti na Čatežu in v Kopru, kjer namerava družba že do leta 2000 vložiti 4 milijarde tolarjev, in o načrtovanih vlaganjih v dveh sosednjih državah smo že pisali. Ker se Terme kot družba želijo povečati vsaj za dvakrat, se pospešeno pripravljajo tudi na prevzeme drugih družb. V ta namen so že poslali na posebno izobraževanje kar nekaj svojih ljudi. Kot je povedal direktor družbe Borut Mokrovič, stalno proučujejo vrsto podjetij za prevzem, po njegovem mnenju pa se trenutno ne spleča prevzeti nobenega slovenskega zdravilišča. "Če bi kateremu cena padla, potem bi si izračunali, če se nam spleča," je dejal.

"Podjetje s 300 posteljami ne more biti delniška družba, ker je

• V Termah ocenjujejo, da je na domači borzi njihova delnica podcenjena vsaj za 20 do 30 odstotkov, saj se donosnost na delnico ne pozna na ceni delnice. Pravijo tudi, da bi njihova delnica, če bi kotirala na Londonski borzi, dosegala za 50 odstotkov višjo ceno kot pri nas, čeprav so take napovedi tvegane, ker je cena odvisna od veliko različnih dejavnikov.

predraga, zato se mora preoblikovati ali propasti," menijo v Termah. Zato tudi sami ne morejo sprejeti povabila Dunajske borze, ki želi postati osrednja borza za vzhodno in srednjo Evropo. Prav tako ne nameravajo kotirati na Londonski borzi, dokler se ne bodo ustrezno povečali.

B. D. G.

POGOLTNA DRŽAVA

LJUBLJANA - Vlada je v imenu države, ki je solastnica družbe Petrol, dala nasproti predlogu delitve dobička. Vroč pogajanja še potekajo, a če bi obveljal vladni predlog, bi moral Petrol za izplačilo dividend nameniti namesto predvidenih 883 milijonov kar 3,1 milijarde tolarjev. Ker bi delili namreč iz preteklega leta, in to več kot četrtino, bi morali plačati več kot milijardo tolarjev davka. Država bi torej poleg svojih dividend uspešno zapolnila proračun z dodatno milijardo, Petrolu pa od lanskoletnega dobička ne bi ostalo nič.

B. D. G.

POSLOVNI USPEH NAVDUŠIL

BREŽICE - Iz brežiške obrtne zbornice poročajo o zelo pozitivnem odmevu na seminar Poslovni uspeh, ki ga je vodil Nikola Grubiša, avtor knjige Iz dnevnika milijonarja. Seminar je sredi junija pripravila lokalna podjetniška mreža, ki bo jeseni poskrbela tudi za nadaljevanje seminarja.

Mercator odpira lov

LJUBLJANA - Uprava Poslovnega sistema Mercator je pred tednom dni oblikovala spisek 150 odvečnih delavcev, nato pa se je izkazalo, da je med njimi po nekaterih trditvah kar dve tretjini takih, ki spadajo med zakonsko zaščitene kategorije delavcev. Poleg nosečnic in bolnikov se je na seznamu znašel celo sindikalni zaupnik, kar je sprožilo ostre proteste.

Republiški odbor Sindikata delavcev trgovine Slovenije meni, da je uprava družbe s tako odločitvijo kršila določbe zakonodaje, kolektivnih pogodb in mednarodnih konvencij, ki sindikalnim zaupnikom zagotavljajo imunosti. Družba Mercator si je tako dovolila grobo poseči v svobodo sindikalnega organiziranja in delovanja. Zgodilo se je še več. Tudi svet delavcev sistema Mercator se je podredil željam uprave in potrdil seznam presežnih delavcev. V sindikatu mu zamer-

ijo, da ni upošteval stališč Mercatorjevega odbora sindikata in je enostavno pristal na nezakonite postopke pri obravnavanju programa presežnih delavcev.

Nekateri se ob teh dogodkih že sprašujejo, ali gre za začetek protidelavske gonje. Če dogajanje v Mercatorju ne bo dobilo ustreznega epiloga, bi se namreč lahko zgodilo, da se bo začel odpirati lov na sindikalne zaupnike v slovenskem gospodarstvu in da se bo zamajalo še tisto malo sindikalne organiziranosti, kolikor je je zdaj.

Kdor vsaj malo pozna gospodarstvo, mu ni težko razumeti, da je težko odpuščati odvečne delavce in da se je še težje "znebiti" kategorij delavcev, ki za normalno delo niso več sposobne. Kljub temu pa se velja vprašati, ali pravila ne veljajo za vse in tudi, kakšna bo usoda delavcev, če se bo gospodarstvo začelo gledovati po Mercatorju.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Dr. Jože Glogovšek

vseh kreditov obrtnikom. Podružnica je okrepila tudi storitve s tujino in v letošnjem letu opravila že za 1,3 milijarde prometa s tujino.

Kot poudarja predsednik uprave dr. Glogovšek, banka še posebno pozornost namenja drobnemu gospodarstvu in sodelovanju z ustanovami, ki delujejo na tem področju. "Sanacijske obveznice nameravamo spremeniti v likvidni denar, tega pa usmeriti v gospodarstvo kot pomoč perspektivnim podjetjem, da se izkopljejo iz težav. Za vsako ceno podpiramo tiste, ki gredo na zunanji trg, tudi drobno gospodarstvo."

Še letos kar dve novi bencinski?

Takega primera, kot je Novo mesto, ni v Sloveniji - Pred kratkim izdano gradbeno dovoljenje za črpalko na Brodu, kmalu še za Dergančevje - Petrol, OMV in Shell

NOVO MESTO - Kako je mogoče, da je v Novem mestu treba čakati na bencin v vrstah, včasih tudi zelo dolgih, čeprav ima danes v Sloveniji že vsaka vas svojo črpalko? Zamotani klobčič političnih interesov, nespretne trgovine, nesposobnosti in neuskladenosti smo poskušali razvozlati že pred kakimi tremi leti. Takrat smo izvedeli, da se v mestu pripravlja pet lokacij in da bo kmalu vse rešeno. Leta tečejo, Novo mesto pa ima še vedno le dve črpalke...

Kot nam je v ponedeljek zatrdil sekretar za varstvo okolja in uredjanje prostora v občini Novo mesto Miloš Dular, se mukam z bencinom vendar bliža konec. Po njegovih podatkih je minilo že kakih 14 dni, odkar je pristojno ministarstvo izdalo gradbeno dovoljenje za črpalko na Brodu. Tu se je menda zatikalo z usklajevanjem konstrukcije ceste in kolesarske steze, toda zdaj ni več ovir za začetek gradnje. Te informacije bodo gotovo veseli pri Petrolu, ki ima na parceli že več mesecev postavljene cisterne.

V kratkem naj bi izdali gradbeno dovoljenje tudi za gradnjo druge bencinske črpalke v Drgančevju (pri topu), kjer bo gradila družba OMV. Tu se je postopek zavlekel, tako vsaj pravi Dular, ker je bil manjši kos zemlje v lasti Sklada kmetijskih zemljišč, ki ni imel podpisnika.

Po teh informacijah sodeč, naj bi Novo mesto še v letošnjem letu

dobilo dve novi črpalke, saj je med investitorji zanimanja dovolj, znano pa je, da črpalko danes lahko zgradijo v pičlih treh mesecih. Miloš Dular še napoveduje, da se bo gradnja morda že letos ali pa takoj drugo leto začela tudi v Bršljinu, kjer je že pripravljen ureditveni načrt. Za Petrolovo črpalko nasproti Revoza (pod Agroservisom) so izdelane programske osnove, za Shellovo črpalko v območju TPV pa je idejna študija pred obravnavo v mestnem svetu.

Glede na napovedi se Novomeščanom obeta kar 5 novih, skupno torej 7 črpalk, vendar imajo zazdaj še vedno samo dve. Če bo do gradnje na Brodu in v Drgančevju res prišlo kmalu, bo bencinske krize v mestu konec. Za pretirano veselje pa je še prezgodaj, saj ob našem obisku, na primer v Petrolu, o izdanem gradbenem dovoljenju še niso nič vedeli.

B. DUŠIČ GORNIK

KAKO KAŽE NA BORZI?

Kljub dopustom živahno

Priliv denarja iz Telekomu, ki je vrnil za 3,6 milijard preplačil - Cena Lisce se vrtoglavo dviga

Kljub dopustniškem času lahko spremljamo iz dneva v dan izjemno živahnost na celotnem borznem in izvenborznem trgu. Poleg skupščin, na katerih se potujejo poslovni rezultati in tudi odloča o višini dividend, ob katerih vlagatelji veliko bolj razmišljajo o svojih naložbah, se čuti borzna oživitve tudi s prilivom svežega kapitala. Prav gotovo lahko del priliva pripišemo Telekomu, ki je v preteklem tednu vrnil za 3,6 milijard preveč vplačanega denarja za delnice.

V zadnjem tednu se je cena delnic Lisce zvišala za več kot 140 odst., saj se je kar nekaj časa gibala okoli 600 SIT, v ponedeljek pa je njen tečaj presegel 1400 SIT. Glede na knjigovodsko vrednost delnice, ki je lani že preseгла 2.700 SIT, in zelo uveljavljeno blagovno znamko ter dobre poslovne rezultate, ki jih družba beleži že nekaj časa, je trenutna tržna vrednost še vedno zelo nizka.

Še vedno so izjemno nizke cene bančnih delnic. Z vidika gibanja tečaja se nič bolje ne piše

delnicam Term Čatež, Etola in BTC-ja. Skoraj z vsimi ostalimi delnicami se je trgovalo zelo živahno ob rastočih tečajih. Kar nekaj delnic je v zadnjem času zabeležilo najvišje tržne tečaje. Tako so delnice Aerodroma presegle 2.430 SIT, Moravskih toplic 1.440, Radenske 2.700 in Gorenja 1.900 SIT. Nekoliko v senci se je trgovalo z delnicami Krke in Leka, cena prvih se je gibala okrog 31.500, drugih pa okrog 49.000 SIT.

Počasi se razvija promet z delnicami pooblaščenih investicijskih družb, ki imajo zelo različne tečaje. Najnižjo vrednost beležijo delnice Kompasovih skladov in Nike (okoli 200 SIT) in najvišjo delnice Vipe Nanosa, za katere lahko iztržite preko 550 SIT. V zadnjem času se rahlo povečuje tudi cena delnic Vizije, ki je dosegla 400 SIT.

LJUDMILA BAJEC, Dolenjska borznoposredniška družba Novo mesto Tel. (068) 371-8221, 371-8228

TRIGLAV PREVLAĐUJE V POSAVJU - Zavarovalnica Triglav ima v Posavju 80-odstotni tržni delež, med vsemi enotami pa se uvršča med srednje velike. "Zato je potrebna pri poslovanju še posebna previdnost, saj so izredni dogodki lahko usodni," je ob 50-letnici zavarovalstva v regiji dejal direktor enote Zoran Šoln. (Foto: B. D. G.)

KARTICA BA TUDI PLAČILNA KARTICA

LJUBLJANA - SKB banka je konec preteklega tedna svojim strankam ponudila novost. Kartico BA, ki je sestavni del tekočega računa, je namreč opremila z novimi standardi, zato jo je mogoče uporabljati tudi kot plačilno kartico. Njeni imetniki lahko posledje plačujejo blago in storitve brez pisanja čekov na vseh prodajnih mestih, ki so opremljena s POS terminali in označena z nalepko BA ali maestro. Dovolj bo le podpis imetnika tekočega računa, sicer pa je dobro vedeti še to, da banka bremeni račun imetnika še isti dan.

Kako zmanjšati število somatskih celic

Povišano število somatskih celic v mleku, njihova dnevna nihanja, prepovedi oddaje mleka, tanjše denarnice in negodovanja postajajo ustaljena pot marsikaterega kmeta

Celice, ki se pojavljajo v mleku, imajo lahko različno poreklo in jih delimo na celice vimen (epitelne celice) in celice krvi, ki so predvsem bele krvničke (levkociti) in jih s skupnim imenom imenujemo somatske celice. Le-te v mleku pa pomenijo naravno obrambo v vimeni proti mikrobu, ki vdrejo v vime skozi seskov kanal ali pa po krvi. V tem primeru se somatske celice razmnožijo in poskušajo uničiti mikrobo, žal pa vedno tega ne zmorejo in tedaj mikrobi prodrejo globlje v žlezni del vimen, kjer poškodujejo tkivo in razvije se lahko klinični ali pa subklinični (prikriti) mastitis. Predvsem prikriti mastitis pa so v sodobni mlečni proizvodnji lahko velik problem, ker jih rejci s površnim delom prezre in nevede razširi okužbo med ostalimi kravami v hlevu.

Število somatskih celic v mililitru zdrave krave niha med 10.000 in 100.000. Če je v mililitru hlevskega vzorca mleka somatskih celic manj kot 125.000, pomeni, da je zdravstveno stanje vimen v čredi molznice zelo dobro. Število med 125.000 in

250.000 somatskih celic v mililitru hlevskega vzorca kaže na dobro zdravstveno stanje, število med 250.000 in 375.000 pa že na pojav posameznih mastitisov v čredi. Pri tem in večjem številu somatskih celic so obolenja vimen že pogostejša, potrebne so dodatne preiskave mleka, zdravljenje in preventivni ukrepi, ki preprečujejo širjenje mastitisa po hlevu.

Najpomembnejši vplivi na povečanje somatskih celic v mleku in pojav mastitisa so: • **Krma**, ki naj ne bo nikoli pokvarjena ali plesniva. Obrok naj bo vedno usklajen s potrebami molznice. Dogaja se, da rejci v želji po čim višji mlečnosti pozabljajo na osnovne fiziološke potrebe krave kot prežvekovalca. V obroku lahko primanjkuje kakovostne volomno krme (predvsem sena), v presežku pa je včasih sveže krme, slabših silaz ali celo močnih krmil. Rejci včasih pozabljajo na dodatek ustreznih vitamino-mineralnih mešanec ali pa jih krmijo nereditno in v nepravilnih količinah.

• **Higiena in klima v hlevu** je odločilnega pomena. Hlev naj bo vedno suh, zračen, svetel (vsako leto prebeljen) in prilagojen potrebam krav. V hlevu naj ne bo prepriha ali zatoholosti. Krava naj ima dovolj dolgo, suho, čisto in toplotno izolirano stojišče. S tem zmanjšamo pogostost poškodb parkljev, nog, vimen in seskov.

• **Higiena in zdravljenje vimen** je še kako pomembna. Vime pred molžo očistimo in zbršimo s suho krpo ali papirnato brisačo. Krpe za čiščenje vimen naj ne bodo skupne za vse molznice v hlevu. Nato odvajamo prve curke v lonček s temnim dnom in jih pregledamo. Če opazimo spremembe v mleku, si pomagamo še s kalifornijskim testom. Po končani molži redno razkužujemo seske.

• **Higiena in vzdrževanje molzne stroja**. Molzni stroj redno čistimo, servisiramo in menjavamo gumijaste dele. Molzni stroji brez pulzatorjev so za molžo neustrezni. Vsak molzni stroj mora biti vsaj enkrat letno pregledan od usposobljenega serviserja.

• **Pri molži** moramo biti pozorni predvsem na zadostno pripravo vimen in dobro izmolzovanje. Molža naj sledi takoj po pripravi vimen na molžo, in ne šele po nekaj minutah. S kravami pri molži lepo ravnamo. Poseben problem predstavlja slepa molža (stroj molze, ko v vimeni ni več mleka), ki nastopa predvsem zaradi slabe organizacije dela (preveč enot na enega molznika). Tudi

počasno natikanje tulcev, ki mu sledi vdor zraka in snemanje tulcev, ko je v sistemu še vakuum, slabo vpliva na zdravo vime.

• **Pri reji molznice** se izogibamo stresom in hitrim spremembam, npr. nemiru, pretepanju, vpitju, preganjanju, hitremu menjavanju obroka, paši po omrznjeni travi itd. Stresi so lahko tudi večkrat vzrok za občasno povečanje somatskih celic.

• **Faza laktacije** tudi vpliva na povečano število somatskih celic v mleku. Povečano število somatskih celic opazimo ob začetku in koncu laktacije, zato mleka teh krav ne oddajamo.

Mleko, ki vsebuje več kot milijon somatskih celic, ni primerno za napajanje telet, ki jih bomo redili za plemo, ampak ga porabimo za teleta, ki jih bomo pitali. V rejah s povečanim številom somatskih celic v mleku je treba izvesti posamezno vzorčenje krav na somatske celice. Ker pa povečano število celic v vzorcu posameznih krav še ne pomeni, da je žival bolna za mastitisom, je treba, preden se odločimo za zdravljenje, odvzeti mleko posameznih četrti za bakteriološko preiskavo in izdelavo antibiograma. Mastitis je dokazan šele, ko so iz posameznih četrti vimen izločeni povzročitelji mastitisa. Na podlagi izvidov, vrst bakterij, stadija laktacije, brejosti živali, zdravstvenega stanja živali in ekonomske upravičenosti zdravljenja pa se bo veterinar skupaj z rejcem odločil za vrsto in način zdravljenja ali pa v nekaterih primerih za izločitev živali. Uspeh zdravljenja bo odvisen od vrste in občutljivosti povzročitelja na antibiotike, načina poteka zdravljenja, stadija laktacije od odprave dejavnikov, ki so vplivali na slabšo kondicijo in zmanjšano odpornost živali.

Težave s higienskimi pridobivanjem mleka smo v Sloveniji rešili zelo hitro, medtem ko bomo marsikje zniževali število somatskih celic zelo dolgo. Tudi v Evropi počnejo to že precej časa.

Rejci morajo vedeti, kaj so somatske celice in kaj lahko vpliva na povečanje njihovega števila. Poskušati morajo njihovo število zmanjšati na zdravo mejo (manj kot 125.000 somatskih celic na mililitr mleka) skupaj z veterinarji in kmetijskimi svetovalci. Mlekarji pa bodo zadovoljni, ko bodo na vhodni rampi sprejeli mleko z manj kot 400.000 somatskimi celicami na mililitr.

KATARINA VOVK, dipl. inž. kmet. Kmetijski zavod Ljubljana

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Biotehnologija za boljše in bolj zdravo vino

Vinarski simpozij v Stuttgartu (letos od 11. do 12. maja) je obravnaval mnoge zanimivosti, ki je prav, da jih sliši čimveč vinogradnikov, bralcev Dolenjskega lista.

Američani so predstavili svoje rezultate poskusov z jabolčno-mlečnimi bakterijami, ki po naravni poti razkisajo prekislina vina. Ta postopek v Sloveniji še ni postal obvezen del nege vin, toda prej ali slej bo to stalna praksa predvsem v letih s prekislimi vini. V ZDA dodaja bakterije v vino po končanem alkoholnem vrenju že okrog 70% pridelovalcev vin. Jabolčno-mlečno vrenje (JMV) razkisa prekislina vina in spremeni aromo vina v zmes, ki postaja na ameriškem trgu vse bolj iskana. Naj tako dodam, da je takšna aroma v Evropi iskana že več desetletij pri rdečih vinih, pri belih vinih pa predvsem v Franciji in Švici ter pri naših sosedih v Italiji. Na Danskem, ki se s selekcijo bakterij JMV ukvarja že zelo dolgo, so razvili že štartne kulture, ki jih lahko dodamo brez predhodnega namakanja (reaktiviranja) direktno v vino. Pri optimalnih pogojih, (nizki prosti SO₂, pH nad 3,0 in temperaturi nad 16° C) je razkis vina končan že v osmih dneh. Toda pozor, takšen postopek je primeren samo za popolnoma suha vina. Ostanek nepovrtega sladkorja preusmeri JMV v razvoj mlečnega cika.

Gotovo je tak postopek boljši za omiljenje prekislega okusa vina kot pa namerno puščanje nekaj gramov nepovrtega sladkorja. Vina, ki so naravno razkisana, potrebujejo manj žvepla, so v steklenicah stabilnejša. Vina, ki so prelahka, je potrebno močneje zažveplati, da ostanejo v steklenici stabilna. Pridelava (izoblikovanje) in

nega vina ni bila doslej dovolj proučena s strani kvasovk, ki se imenujejo brettanomyces. Razmnožujejo se v vinu po končanem alkoholnem in jabolčno-mlečnem vrenju. Presnova teh kvasovk pusti vinu razne arome, ki so lahko zaželjene ali pa pomenijo kvarjenje vina. Sod nudi odlične pogoje za razvoj kvasovk brettanomyces. Zrak v nedotočenem sodu pospešuje negativno aktivnost teh kvasovk. Zaradi današnje stopnje poznavanja vinskih napak in bolezni že veliko vinogradnikov pozna bolezen miševino. Ta neprijetnost je posledica presnavljanja teh kvasovk v zadostni prisotnosti kisika. Pozitivna aroma, ki jo razvijajo te kvasovke v dotočenem sodu, je vonj po tobaku, ki v komaj zaznavnem odtenku lepo obogati aromo rdečega mrzlega vina pa tudi belega.

Nemci vidijo velik problem za kakovost vina v neznačilnem starikavem tonu (NST). Pri njih je na degustacijah največ vin izločenih zaradi vonja in okusa po zamašku, naslednja zadeva je že NST. V naših vinih se ta "nesreča" že prepoznava srečje. Vina dobijo vonj po hibridu (foxton), ali mokrem, namakanem perilu (brisače). Danes pa se že ve, da vina, ki kažejo te neprijetne vonjave, vsebujejo snov aminoacetilfenon. Za razvoj te snovi v vinu so "zaslužni" razni stresi, ki jih doživlja vinska trta v trtju. Naštevajo pomanjkanje vode, previsoke pridelke, premočno dušika.

Ugotavljajo, da od vseh sredstev za nego vina, ki so jih uporabljali, da bi v vinu zmanjšali neprijetni starikavi ton, je še najuspešnejše aktivno oglje. Z dozo 75 g/hl oglja so zmanjšali količino omenjene snovi v vinu od 1,1 mg/l na 0,7 mg/l. Manjša količina se več ne zazna. Obnesel se je tudi dodatek askorbinske kisline pred žveplanjem vina; tako pridobljena sveža sadna, reduktivna aroma je zmanjšala NST vina.

dr. JULIJ NEMANIČ

Izšla 6. številka SADA

KRŠKO - Izšla je 6. številka revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad. V tej številki so ustvarjalci največ prostora namenili pridelavi češenj in se o njej razpisali kot o novi priložnosti v slovenskem sadjarstvu. Mag. Nikita Fajt je napisal prispevek o pomenu poskusništva za razvoj češnje. Sicer pa sledijo še prispevki o spodbudnih premikih v slovenski integrirani pridelavi sadja, o vplivih tehnologije pridelave in klimatskih razmer na količino in kakovost pridelka jabolč in drugi.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Minuli ponedeljek so branjevke trg spet bogato založile. Papriko so prodajale po 350 do 400 tolarjev kilogram, paradižnik po 200 do 250, stroji fízol po 180 do 300, bučke po 100 do 120, rdečo peso po 150 do 200, kolerabo in korenček po 200, zelje po 120 do 150, češen po 500 do 600, kumare po 120, čebulo po 200, zeleno solato po 400, krompir po 80 do 90, nadzemno kolerabico po 200, radič in endivjo po 200 do 300, grah po 300, merico špinata po 300, šop blitve po 100, šopek petrana po 150, kumarice za vlaganje po 250, kozarec borovnic po 600 do 700, breskve po 200, hruške po 150 do 200, jabolka po 80 do 150, ribez po 150 tolarjev košarico, gozdne jagode po 1000 tolarjev kozarec, maline in kosmulje po 400 liter, lisičke po 1000, orehe po 900 do 1000 in jajca po 22 do 25 tolarjev.

sejmišča

SEVNICA - Na tokratnem rednem sevnikišči se je bila za spoznanje boljše udeležba in tudi boljše prodaja. 28 lastnikov je pripeljalo 145 prašičev, večinoma pujskov. Med njimi sta bila tudi dva večja prašiča. Prodali so 25 pujskov. Cena je bila nespremenjena od zadnjic, pujska se je dobilo za 10.000 do 12.000 tolarjev. Pri svoji klavnici je Kmečka zadruga odprla grajsko menico, na samem sejmišču pa njen les zaseda večino sejmskega prostora.

kmetijski nasveti

Novo: Od čebele do medu

Če smo kot narod lahko na kaj ponosni, je to slovensko čebelarstvo in njegov prispevek v svetovno zakladnico naravnoslovnega in tehnološkega znanja. Odločilno je bilo 18. stoletje, čas treh velikih mož, Antona Janše, Petra Pavla Glavarja in Janeza Antona Scopolija, ki so bili po svojem znanju, ne da bi se takrat tega sploh zavedali, vodilni v svetu. Posebno Janša je s svojimi znamenitimi knjigama, Razpravo o rojenju in Popolnini naukom o čebelarstvu, pa tudi kot vodilni čebelarški učitelj v monarhiji dajal ton in smer razvoja čebelarstva kot stroke. V stoletjih, ki sta sledili, je kranjska avtohtona čebela sivka postala druga najbolj razširjena čebelja pasma na svetu, v Evropi pa celo prva. Izvoz čebeljih družin in matic je v letih pred prvo svetovno vojno presegal število 150.000.

Primerno dolgo tradicijo ima tudi organizirano čebelarstvo, saj so naši predniki na Rodinjah pri Zirovnici ustanovili že leta 1781 prvo znano čebelarstvo v Evropi, natanko pred sto leti pa je bilo ustanovljeno Slovensko osrednje čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko. V čast te stoletnice, pa tudi stoletnice glasila Čebelar je Založba Kmečki glas izdala doslej najpopolnejšo čebelarstvo strokovno knjigo z naslovom "Od čebele do medu". To je obsežen zbornik več uveljavljenih avtorjev, ki so pod vodstvom strokovnega urednika dr. Janeza Pokljukarja s Kmetijskega inštituta Slovenije pripravili knjigo, brez katere ne bi smel noben čebelar opravljati svojega zanimivega in pomirjujočega dela.

Zal čebelarjevo delo ni le zanimivo in pomirjujoče, temveč tudi vse bolj zahtevno. Kot so ribe v vodi prva žrtev njene onesnaženosti, tako čebele prve podležje zastrupitvi zraka. Mnogo več kot nekdanj je treba vedeti ne le o škodljivcih in zajedalskih nalezljivih boleznih, kakršna je v novem času zlasti varoza, temveč tudi o možnih zastrupitvah s pesticidi, katerim je čebela, ta simbol marljivosti, izpostavljena. Bogata knjiga daje na ta in druga vprašanja najsodobnejše odgovore.

Inž. M. L.

NAJHITREJŠI ZAGRADČANI - V igri pajsanje in žaganje hlovodov so bili najhitrejši tekmovalci iz Zagrada, ki so bili tudi v skupnem seštevku prvi. (Foto: J. Hartman)

Že 30 let Alpskega mleka

V Ljubljanskih mlekarnah pred kratkim proizvedli milijardi liter - Sodelovanje s Tetra Pakom

LJUBLJANA - V začetku julija so v Ljubljanskih mlekarnah proizvedli milijardi liter trajnega mleka, znamke Alpsko mleko, ob tridesetletnici njegove proizvodnje v Sloveniji. Ker si v Ljubljanskih mlekarnah prizadevajo svojim potrošnikom ponuditi visoko kakovostno mleko, so lani popolnoma obnovili proizvodne linije za trajne mlečne izdelke, prav tako so potrošnikom ponudili Alpsko mleko, zapakirano v novo, kupcu in okolju prijazno Slim embalažo s pokrovčkom, ki je rezultat razvoja v podjetju Tetra Pak. Nova embalaža omogoča boljše rokovanje z mlekom, zavzema manj prostora na polici in daje izdelku drugačen videz. Do danes so v to embalažo napolnili okoli 50 milijonov litrov Alpskega mleka.

Alpsko mleko so pričeli polniti v pollitrsko embalažo v obliki enostraničnega trikotnika, danes pa skupino 14 izdelkov pakirajo v različnih oblikah. Kot je povedal

Jean - Louis Vuille, generalni direktor Tetra Paka, se Ljubljanske mlekarnice z uvedbo najsodobnejše procesne tehnologije, novih polnilnih strojev in ne nazadnje tudi z uporabo nove oblike embalaže lahko primerjajo z vodilnimi evropskimi mlekarnami. Podjetje Tetra Pak in Ljubljanske mlekarnice odlično sodelujeta že več kot 30 let, prepričani pa so, da bodo v prihodnosti svoje sodelovanje še okrepili. Pri proizvodnji Alpskega mleka so združili svoja prizadevanja v skrb za človeka in za naravo. Trajno mleko, ki ga Ljubljanske mlekarnice izdelujejo pod blagovno znamko Alpsko mleko, je namreč pomembna alternativa na jedilniku sodobnega človeka.

V Sloveniji je proizvodnja mleka v zadnjem času narasla, že nekaj časa pa proizvedemo več mleka, kot ga porabimo. Slovenec zaužijemo od 175 do 180 litrov mleka in mlečnih izdelkov na osebo, povprečna potrošnja v Evropi pa je že okrog 250 litrov.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Raznovrstno sadje v rumu

Še vedno je čas, da pričnemo vlagati sadje v rum in sladkor, pripravimo češnjev liker ali osvežen sadni punč. Za sadje v rumu potrebujemo glistan lonec s pokrovom, približno 4 kg različnega sadja, 2 do 3 steklenice močnega ruma in 2 kg sladkorja. Prvo plast v loncu napravimo iz jagodičja in prekrijemo s 500 g sladkorja. Zalijemo s toliko ruma, da so jagode pokrite. Po vlaganju sadja lonec vedno pokrijemo s prozorno folijo in pokrovom. Primerno zrelo, predvsem pa čisto in zdravo sadje polagamo v lonec skozi vso sezono. Priporočljivo je, da v lonec ne vlagamo banan ali sadja z zelo močno barvo, ki prekrije druge. Od časa do časa vsebino lonca previdno premešamo, da pospešimo raztapljanje sladkorja. Mesec dni po tem, ko smo vložili zadnjo plast sadja, lahko pričnemo z uživanjem dobrote. Ves čas naj lonec stoji v hladnem prostoru.

njem. Kozarec zapremo in postavimo v hladno prostor za pet tednov. Občasno ga pretresemo, da se sladkor bolje raztopi in porazdeli. Tekočino nato zdajne precedimo in nalijemo v manjše steklenice.

Aromatizno shranek so ingverjeve češnje. Za 1,5 litra potrebujemo 1 kg dobro zrelih češenj, 100 g ingverjeve korenine, sok ene limone, 250 g sladkorja, 5 žlic vode, 1 steklenico ruma (54 odst.). Ingverjevo korenino olupimo in narežemo na rezine ter skupaj s češnjami, ki smo jih odstranili pečke, nadevamo v kozarec. Vodo z dodanim sladkorjem prekuhamo in pustimo, da se ohladi. Nato primešamo rum in limonin sok. Popolnoma ohlajeno tekočino zlijemo na češnje v kozarcu, ki ga dobro zapremo in ga do uporabe pustimo na hladnem dva do tri tedne.

Iz južnega sadja pa lahko pripravimo sadni punč. Za 1,5 litra potrebujemo 1 majhen ananas, 1 pomarančo, 2 limoni, 250 g sladkorja, 1 cimetovo palčko, 4 žlice vode in 1 steklenico 54-odst. ruma. Olupljeno sadje narežemo na tanke rezine, sladkor in dišave prekuhamo z vodo, dodamo sadje, premešamo in pustimo, da se ohladi ter nato dolijemo rum. Vse skupaj damo v kozarec, dobro zapremo in pustimo stati 4 tedne. Vsak drugi dan vsebino dobro premešamo.

"Mondena" delavna med počitnicami

Grosupeljska založba Mondena predstavila svoje zadnje štiri knjige - Do zdaj okrog 80 del, letos 13 - Polni delovnih načrtov - Davek na dodano vrednost poguben za knjigo

MALA ILOVA GORA - Grosupeljska založba Mondena je v torek, 7. julija, na svoji domačiji tako kot lani pripravila poletno predstavitev svojih zadnjih štirih knjig. Srečanja se je udeležila večina avtorjev in ostalih, ki so pomagali pri nastanku novih del, direktor in urednik založbe, Jean J. in Ivo Frbežar, pa sta razkrila tudi nekaj delovnih načrtov založbe, ki že od začetka devetdesetih let izdaja predvsem izvirno slovensko literaturo.

Do sedaj je Mondena izdala okrog osemdeset različnih del, kot je povedal njen direktor, pa so jih na slovenski knjižni trg v letošnjem koledarskem letu prispevali trinajst. Mednje sodijo tudi štiri, ki so jih na srečanju predstavili. V Jurčičevi zbirki je kot 18. knjiga izšlo delo Franja Frančiča Dobro jutro, Charles Bukowski!, v kateri so zbrane erotične črtice; 19. knjiga te zbirke pa predstavlja roman treh mladih piscev - podpisali so se s psevdonimi Aleksander Avbelj, Lotica in Valter Gorenc - z naslovom Šest prijateljev in poslednja skrivnost Volčje vasi ali Sto in ena opomba. Nekaj posebnega je delo Renate Šribar Medtem ko sem spala, saj njeno kratko prozo z ilustracijami, fotografijami in zanimivim oblikovanjem dopolnjuje Radovan Jenko. V paradni zbirki Mondenine založbe "Espirit Slove" pa je te dni kot četrta knjiga izšla zbirka

aforizmov z naslovom Aforizmi o tebi, o tem in onem, mešanica aforizmov ali miscellanea pisca Vladimira Gajška. Predstavitev so se razen Franja Frančiča udeležili avtorji predstavljenih novitet.

Na srečanju sta Ivo in Jean J. Frbežar zbrane razveselila z nekaterimi napovedmi del, ki jih namerava založba Mondena izdati v prihodnje. Pripravljajo drugi del antologije sodobne slovenske poezije, zbirko petdesetih esejev o sodobnem slovenskem slikarstvu, med zahtevnejše projekte pa nedvomno sodi monografija o Magdalenski gori - bogatem halštatskem nahajališču, ter štiri knjige, ki bodo ob letošnji 100 - letnici rojstva Louisa Adamiča podrobneje predstavile njegovo pomembnost.

Urednik založbe Mondena Ivo Frbežar in direktor Jean J. Frbežar

"Kot založnik sem najbrž naiven, ker nikakor ne morem razumeti, da država ob vseh razlogih ne more priti do spoznanja, da davek na dodano vrednost pomeni propad za slovensko knjigo. Mislim pa, da Slovenci še kar veliko berejo," je vendarle optimistično zaključil Ivo Frbežar.

L. MURN

FESTIVAL BREŽICE SE ZAČENJA

BREŽICE - V soboto, 18. julija, se bo ob pol devetih zvečer s koncertom Adel Singersov iz Norveške v Viteški dvorani brežiškega gradu začel 2. mednarodni festival stare glasbe Festival Brežice 98. Že opoldan bodo na grajskem dvorišču odprli srednjeveško Arpovo tržnico, ob šestih zvečer pa se bodo začele Aronove viteške igre v grajskem parku. Spremljevalni študentski festival se je začel že v sredo, 15. julija, na gradu Bogensperk s koncertom studentov glasbe iz izraelske Haife. Mladi glasbeniki bodo danes nastopili še na gradu Rajhenburg, jutri pa v Mordaxovi kapeli v Novem mestu: koncerti študentskega festivala so ob pol devetih zvečer.

RAZSTAVA PODARJENIH GORŠETOVIH DEL

KOSTANJEVICA - Jutri, 17. julija, bodo ob sedmih zvečer v Lamutovem likovnem salonu odprli razstavo del akademskega kiparja Franceta Goršeta, ki jih je Galeriji Božidarja Jakca poklonila iz zasebne družinske zbirke dr. Gloria Slavka Bratina iz Toronta. Gre za 16 plastik in 30 risb, ki so pomembno obogatile stalno Goršetovo zbirko. Razstavo bo odprl kulturni minister Jožef Školjč, v kulturnem programu pa bo nastopila Štefka Drolc.

ORGELSKI RECITAL

GLOBODOL - Za prejšnjo sredo napovedani orgelski recital bo na programu Novomeškega glasbenega festivala v sredo, 22. julija, ob devetih zvečer v Domu glasbene dediščine. Predstavil se bo dirigent, skladatelj in organist Dimitrij Rejc. Glasbenik je diplomiral na ljubljanski Akademiji za glasbo iz dirigiranja, kasneje pa še iz orgel.

JUBILEJNE JEZIKOVNE POČITNICE

NOVO MESTO - V soboto, 18. julija, se bodo ob deseti uri dopoldne v avli grmske osnovne šole začele jubilejne, desete jezikovne počitnice, ki jih prireja Osnovna šola Grm iz Novega mesta in Krščanska kulturna zveza iz Celovca. V desetih letih je v Novo mesto na jezikovno izpopolnjevanje v slovenščini, ki poteka ob športu, igrah in druženju z vrstniki, prišlo več kot dvesto mladih Slovencev iz avstrijske Koroške.

RIMELE V MIKLOVI HIŠI

RIBNICA - Danes, 16. julija, bodo ob osmih zvečer v Galeriji Miklova hiša odprli razstavo slik Ota Rimela. Razstavo je v Ribnici prispela s posredovanjem mari-borske Galerije Žula.

Poletje v Črnomlju tretjič

Jutri se začenjajo črnomaljske kulturne prireditve - Kar sedem koncertov - Prvič pomoč ministrstva

ČRNO MELJ - Poletje v Črnomlju tudi letos ne bo dolgočasno, saj se bo v organizaciji tamkajšnje ZKD od srede julija pa do konca avgusta zvrstilo kar sedem glasbenih prireditev pod naslovom Poletje v Črnomlju. Tretjič so jih pripravili, ker je bil odziv obiskovalcev obe leti dober, kar daje voljo zanj. Kot je povedala strokovna tajnica na ZKD Ksenija Khalil, za letos napovedujejo kar sedem koncertov, kar je največ doslej, zasluga za to pa gre predvsem Ministrstvu za kulturo RS, ki je Poletje prvič finančno podprlo. Celoten program bo namreč stal okrog milijon šest tisoč tolarjev, zahvala za to pa gre tudi ostalim sponzorjem.

Program so zasnovali tako, da so zastopane različne glasbene zvrsti, predvsem jazz, ljudska in klasična glasba. Priložnost dajejo domačim glasbenikom, zlasti mladim, ki šele stopajo na glas-

beno sceno, kot je v nadadi, pa povabijo tudi kakšno že uveljavljeno tujo skupino, zlasti s področja izvirne ljudske glasbe.

Tretje Poletje v Črnomlju jutri, v petek, 17. julija, ob 21. uri v atriju gradu pričinja Jam session s šestimi mladimi glasbeniki, ki bodo v mainstream stilu predstavili pester program jazz standardov, od klasičnega bluesa, swinga in balad do modernejših modalnih skladb. Do 28. avgusta pa bodo nastopili še: tamburaška skušina Vodomec, skupina Di Naye Kapelje iz Budimpešte z vzhodnoevropsko židovsko glasbo, vokalni tercet Prima vista z Jesenic s koncertom renesančne glasbe, Big band Krško pripravlja jazz koncert, večer tradicionalne didgeridoo glasbe bo prispeval Richard Walley s skupino, za zaključek pa bo koncert baročne glasbe z recitalom na čelo Luca Ferrinija.

L. M.

Slovenci na Hrvaškem

V Črnomlju so predstavili prevod knjige dr. Danka Plevnika o slovenskem življu na Hrvaškem

S spotikanji in zatikanji v odnosih med novonastalima državama Slovenijo in Hrvaško je vzniknila tudi tema, o kateri se prej ni oziroma se je le malo govorilo - o Slovencih na Hrvaškem. Tema je postala še toliko aktualnejša, ko so Hrvatje v svoji novi ustavi meni nič tebi nič pri naštevanju narodnostnih manjšin, ki žive na Hrvaškem, izbrisali v prejšnji ustavi sicer zapisane Slovence. Očitno gre za politični izraz hrvaškim Slovencev in Slovencev sploh nenaklonjene težnje, pa naj politik in "zagovorniki" Slovencev še tako govoričijo in pišejo, da se položaj slovenske manjšine ne bo nič spremenil. Če naj bi se že, potem bi se moral samo na boljše, saj slabši, kar se tiče prihodnosti in obstanka manjšine, skoraj ne more biti: statistični podatki

potrebi po temeljitejšem raziskovanju etničnega slovenskega življa na Hrvaškem" je vodil dr. Danka Plevnika (njegov prednik več kolen nazaj so bili Slovenci), da se je lotil raziskovanja in pisanja prispevkov o hrvaških Slovencih. Objavljanje prevedenih prispevkov v Delu je spodbudilo precejšnje zanimanje, avtorja pa je odziv spodbudil, da je svoje delo še dopolnil ter pripravil knjigo Slovenci na Hrvaškem, ki je pred kratkim izšla v slovenskem prevodu. Najprej so jo predstavili v Karlovcu, prejšnji teden pa še v Sloveniji, in sicer v Črnomlju.

Kraj prve slovenske predtavtve ni naključen, knjiga je namreč lahko izšla, ker sta jo založila Območna organizacija Bele krajine Zveze svobodnih sindikatov Slovenije in Poverništvo karlovske županije Zveze samostojnih sindikatov Hrvaške. Sodelovanje obeh sindikatov se je s tem dodatno potrdilo kot zelo dobro in plodno, skupno založništvo pa nedvomno vezi tudi na kulturnem področju.

Dr. Danko Plevnik je knjigo zasnoval kot poljudno in berljivo čtivo, zato se v natančnejše analize in vrednotenje zbrane gradiva ni spuščal, raje je splošnosti preplel z vrsto anekdot, tu in tam pa je le ponudil svoje videnje in razumevanje problematike, ki jo poskuša pojasniti tudi s psihologijo slovenskega značaja; presenetljivo pripravljeno hrvaških Slovencev na asimilacijo pripisuje pragmatičnemu značaju ter ekonomskim dejavnikom. V zapisih o Slovencih v obmejnem pasu, to je v Istri, Kvarnerju, Gorskem Kotaru, Karlovcu, Zagrebu, Zagorju in Medžimurju, ter v Dalmaciji in Slavoniji je zbral veliko zanimivega gradiva iz preteklosti in sedanjosti, zapisal obilo imen in nakazal, kaj vse bi bilo vredno še raziskati. Opravil je torej pomembno delo, ki je že in bo verjetno še spodbudno vplivalo na druge pisce, upajmo, da tudi na boljše razumevanje.

M. MARKELJ

Dr. Danko Plevnik

namreč nedvoumno kažejo, da se vsako desetletje število hrvaških Slovencev zmanjša za sedem tisoč. Leta 2020 jih ne bo več, pa naj so v hrvaški ustavi zapisani ali ne.

Ko se zdaj govori in vse pogosteje tudi piše o Slovencih na Hrvaškem, se zdi, kot da se odkriva Ameriko, pa je vendar tema izredno bogata in nikakor ne obremenjena z negativnimi naboji, prej bi lahko rekli, da obratno, saj poznavanje te problematike odpira poti k strpnosti, medsebojnemu razumevanju in spoštovanju. To in želja, da bi razvil "zavest o

17. KIPARSKI SIMPOZIJFORMA VIVA KOSTANJEVICA 1998

Po desetletju oživiljena Forma viva

V idiličnem okolju nekdanjega kostanjeviškega cistercijskega samostana, ki se je iz ruševin dvignil v novo duhovnost, posvečeno kulturi, so se po okroglih desetih letih znova zbrali kiparji in se v ustvarjalnem zagonu lotili veličastnih hrastovih debel iz Krakovskega gozda, da bi iz hrastovine ustvarili nova dela, ki bodo obogatila dragoceno in znamenito zbirko skulptur na prostem, po katerih Kostanjevica slovi doma in po vsetu. Kiparski simpozij, znan pod imenom Forma viva, je z njimi po desetletju mirovanja znova zaživel. Prizadevanja direktorja Galerije Božidarja Jakca, Bojana Božiča, in njegovih sodelavcev ter razumevanje glavnih sponzorjev simpozija, Ministrstva za kulturo, Zavarovalnice Triglav, občine Krško, tovarne zdravil Krka, krajevne skupnosti Kostanjevica in še številnih drugih manjših podpornikov so vsem težavam navkljub le rodila sadove. V kroniki kostanjeviških kiparskih simpozijev se s 1. julijem vpisuje Forma viva 1998, sedemnajsta po vrsti.

"Po desetih letih se kiparski simpozij Forma viva v Kostanjevici nadaljuje, vendar je nekoliko drugače zasnovan od poprejšnjih," pravi Bojan Božič. "Kiparje smo izbrali, povabili smo jih tri, gre pa za predstavnike mlajše oziroma srednje generacije. Zanje je značilno, da pri svojem delu ne poznajo več klasičnega klesanja, ampak gre bolj za koncepte in iskanje form."

V Kostanjevico so za mesec dni prišli ustvarjati Alfonso Berridi iz Španije, Petar Barišić iz Hrvaške in Roman Makše iz Slovenije. Prvi dan simpozija so si ogledali pripravljeno hrastovino, pregledali zasnutke del, ki jih nameravajo ustvariti, nato pa je bila naslednja dva dneva na vrsti groba obdelava hrastovine, ki so jo opravili na žagi Jožeta Kovačiča na Brodu; delo je bilo po mnenju vseh prav zgledno opravljeno. Grobo obdelani material so pripeljali nazaj na delovišče Forme vive, kjer zdaj kiparji prenašajo svoje umetniške zamisli v stoletno hrastovino.

Španski kipar Alfonso Berridi, ki se je rodil leta 1958 v San Se-

bastianu, se šolal v Madridu in tam diplomiral na šoli za uporabno umetnosti in umetnostne obrti, si je za svoje delovišče izbral prostor ob stari samostanski cerkvi, kjer nastaja njegova skulptura. Za zdaj je še brez imena. Kipar živahnega španskega temperamenta je v mešanici italijanščine in španščine prav rad razložil, kaj

bo v Kostanjevici ustvaril, za boljše razumevanje pa je na list papirja narisal še skico. Zamislil si je skulpturo v obliki nekakšnega masivnega dvojnega šotora, vendar pa pušča gledalcem odprto, da si sami odgovore na vprašanje, kaj njegova skulptura predstavlja, in ji sami najdejo primerno ime. "Material je zelo dober, delovni pogoji so odlični, okolica je čudovita, hrana in vino tudi," je povedal in dodal, da mu Slovenija ni tuja, saj je pred leti že bil tu, delal je v kiparski koloniji v Piranu in razstavljal na skupinski razstavi v Moderni galeriji v Ljubljani.

Blizu španskega kiparja ima svoje delovišče tudi gost iz Hrvaške Petar Barišić. Rodil se je leta 1954 v Vrlici, se šolal najprej na splitski šoli za uporabno umetnost, nato nadaljeval študij na Akademiji za likovno umetnost v

Zagrebu in diplomiral v razredu prof. Ivana Sabolića. Živi in dela v Zagrebu. Kot je povedal, največ dela v lesu, precej tudi v bronu in v kombinaciji različnih materialov. V zadnjem času je njegov priljubljeni material reciklažno gradivo, uporablja torej odslužene stvari, ki so bile že izdelane v nek namen, a jim v svojih skulpturah ustvarja nove. Njegova dela so predvsem srednjih velikosti, ustvaril pa je že nekaj monumentalnih kipov: štiri metre visok kip kralja Tomislava v Čapljini in oltar-skulpturo v novi hrvaški cerkvi v avstralskem mestu Melbourne. V Kostanjevici ima priložnost delati v svojem priljubljenem materialu in hkrati priložnost, da ustvari skulpturo malo večjih dimenzij.

"Kompozicija bo v velikosti pet do šest metrov. Gre za asociacijo na ostrešje, postavljeno na tla, torej nekakšno ozemljeno ostrešje," je povedal hrvaški kipar. Hrastova bruna bo povezal s posebnim nerjavim jeklom, ki bo delovalo kot sestavni element kompozicije, posamezne dela pa bo obarval z intenzivnimi barvami. "Želim, da bi bila moja skulptura vesela, zračna. Ko opazujem dela kiparjev, opažam, da so vsa nekako temna, premazana s temnimi zaščitnimi sredstvi, so postala barvno enaka. Nočem še ene takšne skulpture. Če bo treba, bom prišel iz Zagreba in pomagal pri zaščiti, da bodo barve ostale svetle in vesele," je dejal Barišić, ki prvič ustvarja v Sloveniji, čeprav je v Ljubljani že razstavljal. Z vsem v Kostanjevici je zelo zadovoljen.

Nekoliko bolj zase se drži najmlajši v kiparski trojki, akademski kipar Roman Makše iz Ljubljane. Na ljubljanski akademiji za li-

kovno umetnost je diplomiral leta 1989, dve leti kasneje pa končal še podiplomski študij. Za seboj ima že pet samostojnih razstav doma in na Hrvaškem, sodeloval je na številnih skupinskih razstavah in na treh kiparskih simpozijih. V Kostanjevici si je delovišče izbral v kotu notranjega samostanskega dvorišča, kjer brusi hrastove plohe za svojo skulpturo.

"Privlači me večji format, vendar me monumentalna plastika kot taka ne zanima, zanimajo me kiparske postavitve takšnih velikosti, ki so še lahko v komunikaciji s človeškim telesom kot celoto. Moji kipi ne funkcionirajo kot klasične figure, gre bolj za prostorske postavitve, skozi katere se gledalec lahko giblje. Pri svojem delu se srečujem največ z notranjščino, z galerijskim prostorom, tu, v Kostanjevici, pa ustvarjam delo, ki bo stalo na prostem. Gre torej za eksterier, ki pa bo vseboval elemente interiera. Kip bo v enem kosu z manjšimi intervencijami zunaj kiparske gnote. Kostanjeviška Forma viva ima močno formalno tradicijo, ki sta jo postavila dosedanja kiparska produkcija in zavezanost izbranemu materialu, hrastovemu deblu, ki je narekoval vertikalne strukture. Jaz se odločam za destrukcijo debla skozi industrijski proces obdelave, razžaganja in za osvoboditev togosti debla skozi rekonstrukcijo," je povedal Makše. V pogovoru pa je še opozoril na prostorski problem Forme vive. Za prostor, ki je na razpolago, se je nabralo že preveč kipov, nadaljnje množenje skulptur na tem prostoru se mu ne zdi dopustno. In kot njegova kiparska kolega je tudi on pohvalil material, organizacijo in vzdušje na simpoziju.

MILAN MARKELJ

Alfonso Berridi

Petar Barišić

Roman Makše

Kiparjem pri opravljanju težjih del pomagajo fantje iz Kostanjevice in Krškega.

Smrt kosila po cestah in polju

V Domžalah v prometni nesreči umrli 25-letni Hermina K. in Renata J. iz Dolenjega Boštjanja pri Sevnici - Dva mrtva pri Biču - Smrt pod kombajnom na Raki

Dnevi med vikendom in tik pred njim so bili na naših cestah spet zaznamovani s krvjo, kot da bi popustili vzvodi, ki jih je v zadnjih dobrih dveh mesecih postavil novi zakon o varnosti cestnega prometa. Konec tedna je v Sloveniji izgubilo življenje kar 6 ljudi, krvni davek so ceste zahtevale tudi nekaj dni prej, črne dni pa sta v državi zaznamovali še dve delovni nezgodi: v eni je umrl traktorist, eno žrtev pa je na Raki pri Krškem zahteval kombajn.

Huda prometna nesreča, ena najhujših letos na Slovenskem, ki jo moramo žal omeniti tudi v Dolenjskem listu, se je zgodila v četrtek ob pol dveh zjutraj v Domžalah, kjer sta življenja poleg voznika 29-letnega Boštjana D. iz Ljubljane (fotograf Jane) živ-

ljenje izgubili tudi 25-letni Hermina K., novinarka Jane, in Renata J. iz Dolenjega Boštjanja pri Sevnici. Fant in dekleti so se malo pred nesrečo peljali od Trojan proti Ljubljani, ko je voznik Boštjan nenadoma zapeljal čez neprekinjeno črto na nasprotni voznik pas. Takrat je nasproti s polno naloženim tovornjakom pripeljal 24-letni slovaški državljani, ki je sicer zaviral, a trčenja ni mogel preprečiti. Vsi trije v fordju sierrri so bili takoj mrtvi.

Dvoje življenj je zahtevala tudi magistralna cesta št. 1 Ljubljana - Obrežje. V soboto nekaj okoli 5. ure zjutraj je 28-letni Zdravko K. iz Šentpavla pri Ivančni Gorici vozil osebni avto Honda Civic od Trebnjega proti Ljubljani. Pri Biču je nenadoma zapeljal na levo, ko je nasproti s osebnim avtom Opel Kadett Caravan pripeljal 46-letni Hans G. iz Nemčije. Vozila sta čelno trčila, po trku pa je avto, ki ga je vozil Zdravko, odbilo v desno, kjer je oplazil še en avto. Oba voznika, ki sta čelno trčila, sta bila takoj mrtva. Hudo poškodovan je bil Zdravkov sopotnik, lažje poškodbe pa je dobila sopotnica v nemškem opolu.

Tragično se je končala tudi žetev na Dolgi Raki pri Krškem, kjer je žel Marko J. iz Kostanjevice. Do nesreče je prišlo, ko je voznik žel; takrat je na njivo prišel 26-letni Miran G. in z leve strani stekel za žetvenim strojem, da bi povedal vozniku, naj pride požet še njegovo njivo. Ko je bil vzporedno s kabino stroja, se je hotel prijeti za železno lestev, po kateri se pride v kabino. Ker je bil obut v cokle, mu je po vsej verjetnosti pri vzpenjanju spodrsnilo in je padel na trebuh pred prednje levo kolo, ki je tik ob lestvi. Kolo kombajna mu je zapeljalo preko hrba ledvenega dela, lopatice, vratu in glave ter ga tako poškodovalo, da je takoj umrl.

T. GAZVODA

SLOVESNO IN TEKMOVALNO OB 75-LETNICI PGD KRŠKA VAS - Prostovoljno gasilsko društvo Krška vas letos praznuje 75-letnico obstoja, zato so v soboto, 11. julija, pripravili več prireditev. Tako so se tudi gasilski društva iz brežiške in krške občine pomerila v gasilskem tekmovanju (na sliki). Najboljši so bili gasilci iz Bukoška, drugo mesto so osvojili gasilci Dolenje Pirošice, tretje pa domačini. Na kasnejši slovesnosti, kateri je sledila še veselica, so podelili tudi priznanja. Za 60-letno aktivno delo v gasilski organizaciji je bil nagraden Ivan Dvornik, za 50 let v gasilstvu Jože Les, Mirko Lopatič, Jože Kovačič in Jože Prah, za 40-letno gasilsko aktivnost Franc Branko Avguštin in Franc Germovšek, za 30 let Janez Ivšič, 13 gasilcev pa je dobilo priznanje za 10 let dela v gasilski organizaciji. (Foto: T. G.)

VOZNIK SE JE KOMAJ VDAL

LJUBNO - V ponedeljek, 13. julija, nekaj pred tretjo popoldne so policisti med kontrolo prometa pred Vrhom pri Ljubnu ustavili voznika osebnega avta, 40-letnega A. B. s Petan. Preizkusili so ga z alkoktestom, ki je pokazal 2,89 promila alkohola, zato so mu odvzeli vozniško dovoljenje in mu prepovedali nadaljnjo vožnjo. Ves čas postopka je voznik žalil in grozil policistom. Po postopku so se policisti odpeljali proti Vrh pri Ljubnu, kmalu pa je za njimi pripeljal tudi A. B. Policisti so vključili modre luči, vse štiri smerokaze in sireno, nato pa skozi okno z loparčkom poskušali ustaviti voznika. A. B. je zapeljal na travnik, jih hotel prehiteti, nato pa je skušal zapeljati nazaj na vozišče. Policisti so se ustavili, za njimi pa je ustavil tudi A. B., ki je začel ponovno groziti in žaliti policiste, vendar so ga le-ti obvladali in ga prihržali do iztreznive. Zagovarjati se bo moral pred sodnikom za prekrške.

"SPRETNI" PRODAJALEC

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - V nedeljo, 12. julija, popoldne sta prišla v Trubarjev dom upokojencev v Loki pri Zidanem mostu dva neznanca, ki sta prodajala gumijaste rokavice za gospodinjstvo. Ko je eden od upokojencev prodajalca kupoval rokavice, je drugi prodajalec iz omarice poleg postelje ukradel denarnico, s čimer je upokojenca J. L. iz Jelovega oškodoval za 40 tisoč tolarjev.

OKRADENI DOLENJSKI LIST

NOVO MESTO - Med 10. in 13. julijem je prišel nekdo v prostore časopisa Dolenjski list in iz prenosne blagajne, ki je bila v predalu delovne mize, ukradel tolarje, devize in gotovinska čeka. S tem je podjetje oškodoval za dobrih 120 tisočakov.

IZPRAZNILA BLAGAJNO

NOVO MESTO - V četrtek, 9. julija, popoldne je I. B. iz Stranske vasi v trgovini Aurora v Novem mestu izkoristila odsotnost prodajalca, ki je zapustil mesto za pultom, kjer je bila blagajna, in iz nje vzela 34 tisočakov.

POTA IN STRAN POTAS

dežurni poročajo

KURJI TAT NA DELU - V noči na 8. julij je nekdo iz odprtega kokošnjaka, ki je last Z. I. iz Čudnega sela, odnesel 25 kokoši. Škode je za 25 tisočakov.

OB MOPED - 8. julija nekaj čez sedmo zvečer se je P. F. s svojim kolesom z motorjem pripeljal pred trgovino Kovinotehna na Ljubljanski cesti, v trgovini pa je bil kakšne četrt ure. Ko se je hotel potem odpeljati, je ugotovil, da mu je nekdo vozilo že odpeljal neznano kam.

VLOMIL V PRIKOLICO - Pred kratkim je nekdo prišel do kamp prikolice, ki jo je imel H. M. v uporabi od občine Semič, in razbil okensko steklo ter okvir prikolice. Očitno iz prikolice ni odnesel ničesar, s samim vlomom pa je povzročil za 45 tisočakov škode.

VRATA SO BILA ODKLENJENA - Prejšnji ponedeljek popoldne je nekdo prišel do zidanice na Trški gori, ki je last G. J. V objektu je prišel skozi odklenjena vrata, iz hlače lastnika pa je vzel moško denarnico, v kateri je bilo 60 tisočakov in osebnica izkaznica oškodovanca.

OB CERADO - V noči na 10. julij je nekdo na parkirišču v Brežicah, kjer je bila pokrita jahta, odnesel zeleno cerado, veliko 8 x 8 metrov.

VLOMIL V AVTO - Neznani nepridiprav je v nedeljo, 12. julija, okoli 13. ure prišel do parkiranega vozila v Cerkljah ob Krki, ki je last F. M. Z. Razbil je steklo in s prednjega sedeža vzel žensko torbico, z zadnjega sedeža pa kopalno torbo, v kateri so bili različni dokumenti, bančne kartice in čeki.

GOSTILNIČARJA NA OKO

ADLEŠIČI - Ko je v noči na prejšnji terek S. M. s prijatelji popival v bifeju Pri starem podu v Adlešičih, je med njim in lastnikom lokala J. A. prišlo do prepira in prepepa. Med pretepom je S. M. udaril J. A. v desno oko in ga hudo poškodoval, da so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico.

po dolenjski deželi

• Pred kratkim so imeli upokojenci na jasi v Dolenjskih Toplicah piknik. Veselo razpoloženje je bilo krivo, da niso opazili, ko je prišel nekdo v leseno brunarico, kjer si je postregel z dobrotami. Tako je neznano kam odnesel 5 zavojev Union piva in nekaj škatlic cigaret Boss. Neznani nepridiprav, ki je tudi spretno izginil, se je očitno imel fino tudi brez družbe upokojencev.

• Drugačne želje je imel tatič, ki se je prejšnji teden napolnil v hlev, katerega lastnik je 45-letni Š. J. Nepridiprav je iz hleva menil nič tebi nič odpeljal kobilico z žrebetom in telico. Vse tri živali je odgnal proti Cestnemu podjetju Novo mesto, kjer je telico spustil, kobilico in žrebe pa je odpeljal neznano kam. Lastnika je oškodoval za kakšnih 300 tisočakov.

• Prejšnji teden je moped Tomos Colibri 35-letni G. D. parkiral na Trgu svobode v Črnomlju. Mopeda sicer ni zaklenil pa tudi čelado je pustil na njem, nato pa je odšel v bližnji gostiškoli lokal. Ko se je hotel odpeljati, je presenečen opazil, da vozila ni. Našel ga je naslednjega večera na nasprotnem koncu, vendar moped ni bil več takšen kot prej: čelada je izginila, na mopedu ni bilo vzratnega ogledala, pokrova rezervoarja za gorivo in pokrova prostora za orodje. Izročeno je bilo tudi gorivo.

OSTANKI OPEL KADETTA IN HONDE CIVIC - Dolenjka je spet zahtevala dve življenji. Voznik Honde Civic je namreč nenadoma zapeljal na levo, takrat pa je nasproti pripeljal Nemeč. Trčenje je bilo usodno za oba voznika. (Foto: T. G.)

ROCK DRUŽNO S TRAVO

OTOČEC - Rock Otočec 98 je za nami, s tem pa tudi nekaj napisanih predlogov sodniku za prekrške zaradi posesti mamila in kazenskih ovadb. Kriminalisti urada kriminalistične službe UNZ Novo mesto in policisti namreč niso počivali, ko se je mladina veselila in uživala ob glasbi, pijači in še čem, saj so bili pozorni tudi na preprodajo in zlorabo mamila. Zaradi omogočanja uživanja mamila so kazensko ovadbo podali zoper 26-letnega M. R. iz Ljubljane, 21-letnega M. R. S. iz Radovljice in zoper 21-letnega P. G. iz Ljubljane. Snovi, za katere so utemeljeno sumili, da gre za mamilo, so zasegli. Vseh 21 oseb, ki so bile zalotene, da so imele v posesti mamilo, so prijavitli sodniku za prekrške.

DENARNICA ODŠLA S ŠTOPARJEMA

NOVO MESTO - J. G. se je 9. julija nekaj čez polnoči z avtom peljal od Novega mesta proti Bršljinu. Ustavil je dvema štoparjema in ju peljal do Bučne vasi, kjer sta izstopila. Ko je v avtu iskal denarnico, je ugotovil, da je izgnila v noč štoparjema, z njo pa tudi denar in dokumenti v njej.

KRONIKA NESREČ

NESREČA V KRIŽIŠČU - V torek, 7. julija, nekaj pred 7. uro zjutraj je 23-letni B. P. z avtom v mokronoškem križišču zapeljal v levo, da bi obvozil zaporno tablo, ki je bila postavljena na njegovem voznem pasu. Takrat je iz neprednostne smeri pripeljala voznica osebnega avta M. M. in zavijala na lokalno cesto. B. P. je zaviral, a nesreče ni mogel preprečiti. Do trka je prišlo na njegovi levi strani vozišča, voznica M. M. pa se je pri tem hudo poškodovala.

MOPED ČELNO V AVTO - V ponedeljek, 6. julija, nekaj pred polno popoldne je 17-letni Z. S. vozil motorno kolo od Velikega Slatnika proti Hrušici. Ko je pripeljal v

V ŽABJAKU POKALO

NOVO MESTO - 7. julija popoldne so bili policisti obveščeni, da v naselju Brezje, torej v Žabjaku, nekdo strelja. V naselju je bila opravljena hišna preiskava, policisti pa so pregledali tudi okolico. Našli so avtomatsko puško Model 70, tip A52, in dva nabojnika s 15 naboji. Policisti sumijo, da je lastnik orožja B. V. - V. iz Žabjaka, ki naj bi tudi streljal, zato so zoper njega podali kazensko ovadbo.

PO BOGAT PLEN V TRGOAVTO

NOVO MESTO - Med 8. in 10. julijem je nekdo vlomil v trgovino Trgoavto na Ljubljanski cesti v Novem mestu in ukradel dve motorni žagi, avtoradio in dva para zvočnikov. S tem je trgovino oškodoval za 350 tisočakov.

"BOMBAŠA" TAKOJ ODKRILI

NOVO MESTO - V ponedeljek, 13. julija, nekaj po 15. uri so bili policisti obveščeni, da je na občini Novo mesto podstavljena bomba. Odšli so na kraj, vendar bombe niso našli, že v eni uri pa so ugotovili, kdo je iz telefonske govorilnice sprožil lažni alarm. Dejanja je osumljen 25-letni T. K. iz Trebnje vasi.

levi nepregledni ovinek, je vozil po levi strani vozišča, takrat pa je nasproti pravilno po svoji strani z osebnim avtom pripeljal 25-letni M. M. Vozila sta čelno trčila. Voznika mopeda je vrglo preko strehe avta. Z rešilcem so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju.

ZBIL KOLESARJA - V četrtek, 9. julija, nekaj pred popoldnevom se je na Ljubljanski cesti v Novem mestu zgodila prometna nesreča, vzrok katere je neprijetna hitrost voznika osebnega avta R. P. iz Novega mesta. Ta je na prehodu za pešce zbil kolesarja D. K. iz Novega mesta. Kolesar se je v nesreči hujše poškodoval.

OB DENAR

MIHALOVEC - V ponedeljek, 13. julija, popoldne je prišel nekdo v vulkanizersko delavnico Furlan v Mihalovcu, izkoristil odsotnost prodajalca in iz predala pisalne mize vzjel 1.500 mark. Lastnik je tatvino odkril šele pri preštevanju dnevnega izkupička.

Hčer s kablom, snaho pa z nožem

Vse več odkritega nasilja v družini - Občani lahko o tem policijo obvestijo anonimno, kajti zgodbe, ki so skrite za štirimi zidovi, so krute in mnogim usodno zapečatijo življenje

KRŠKO - Deklica iz Sevnice še nima dve leti, a delavka, ki dela preko javnih del, je na njenem telgu slučajno odkrila polno modric. Njena mati se je zgovarjala, da je deklica padla. A to ni bilo prvič. Že pri štirih mesecih je bila polna bul, imela je presekanost ušnic. Deklica je sedaj začasno v rejništvu.

To je le en primer nasilja v družini. "Iz leta v leto policisti in kriminalisti obravnavamo več podobnih primerov, kar je gotovo tudi posledica večje osveščenosti občanov, ki prijavi- vajo takšne kršitve, ter uslužbencev, ki lahko pri svojem delu odkrijejo žrtve nasilja. Gotovo pa gre le za vrh ledene gore," pravi Ivan Urek, načelnik operativne urada kriminalistične službe pri UNZ Krško.

Tudi ševilke so zgovorne. Tako so letos ovadili 6 oseb zaradi zanemarjanja mladoletnih oseb in surovega ravnanja, 2 zaradi kršitev družinskih obveznosti, 4 zaradi posilstva v družini in eno zaradi spolnega napada na otroka, 4 zaradi ogrožanja varnosti v zasebnem prostoru, prav toliko zaradi grdega ravnanja, tri zaradi nasilništva in hude telesne poškodbe, 8 oseb, ki so bile za štirimi zidovi lažje poškodovane, pa je nasilneža prijavilo policiji.

A za številkami se skrivajo človeške usode, ki lahko za vedno zaznamujejo življenja žrtev. Le nekaj primerov. Sevnica je več mesecev s silo in grožnjo ter neposrednim napadom na življenje svojo hčerko večkrat prisilil v spolne odnose in druge spolne aktivnosti, s katerimi si je zadovoljeval spolni nagon. V Krškem je mati pretepala hčer

z daljšo palico, Sevnica pa se je nad sina spravil z daljšim električnim kablom, električni kabel pa je za "vzgojo" svoje 10-letne hčere uporabil tudi občan iz krške občine. Pogosto je tudi nasilništvo med zakoncem, kjer običajno krajšo odnesejo ženske in otroci, vmes pa je največkrat tudi alkohol. Brežičan, na primer, je s svojo ženo grdo ravnal ves čas skupnega življenja, jo pretepal, denarja pa ji ni hotel dati niti za otroke. Tudi ti so na svoji koži občutili njegovo nasilje, vsem pa je grozil, da jih bo pobil, če si bodo poiskali pomoč. Da niso bili lačni, so jih hrano dajali sosede iz bloka. Med zakoncema lahko poleg groženj stopi tudi orožje. Letos streljanja v ljudi sicer ni bilo, v družinskem sporu pa je bil ustreljen pes.

Tako ženske velikokrat zaradi poškodb, največkrat zaradi poškodb glave, iščejo pomoč v zdravstvenih domovih in bolnišnicah, saj se možje, s katerimi so ločene ali pa so v ločitvenem postopku, grdo znašajo nad njih. Letos jo je le v enem primeru skupil možki: ko je prišel domov, se je z ženo skregal, ta pa se je ustrašila in vanj zlila vrelo vodo, ker je ravno kuhala kavo. S tem ga je lažje poškodovala. V Krškem je oče z nožem poškodoval sina in snaho. V drugem primeru sta jo skupi-

la oba: možki, ki je prišel pijan domov, je v prepiru mamo udaril po glavi z ročno svetilko, mati pa ga je z nožem pičila v zadnjico.

Žal je pri nas zakonodaja takšna, da bolj štiti storilce kot žrtve, in znani so primeri, ko je policija, ko dobi prijavo o grožnjah, nemočna. V Posavju počasi zazivljajo tudi posebni strokovni timi različnih služb, ki se za zdaj organizirajo ob posameznem primeru, napredek na tem področju pa je opazen tudi zadnja leta, ko se na UNZ z družinskimi nasiljen ukvarja kriminalistika. Žal bi lahko za odkrivanje nasilja več storili tisti, ki lahko posledice nasilja na žrtvi odkrijejo pri svojem delu, na primer v vrtcih, šolah, v zdravstvu, socialni delavci... A ker je možno žrtev zaščititi le tako, da o tem spregovorimo, na policijo sprejemajo tudi anonimne prijave.

T. GAZVODA

Ivan Urek

Uspešen nastop naših mladih atletov

Na državnem prvenstvu v atletiki za starejše mladince in mladinke v Novi Gorici največ dosegel Sevnčan Veber - Brežičan Kozmus dosegel nov državni rekord

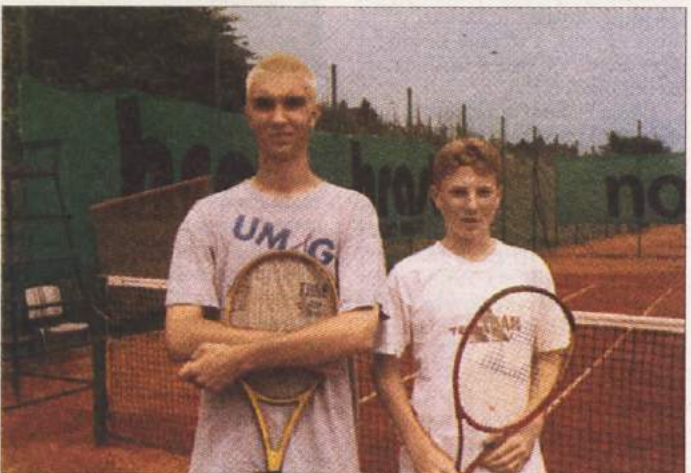
NOVA GORICA - Ob koncu minulega vikenda je bilo v Novi Gorici državno atletske prvenstvo za starejše mladince in mladinke, kjer je naše zastopstvo - gre za atlete iz Brežic, Dolenjskih Toplic, Novega mesta, Sevnice in Šentjerneja - doseglo več kot bi lahko pričakovali.

V celoti vzeto so mladi atleti s tega konca Slovenije dosegli toliko zmag, da so prav gotovo v samem slovenskem vrhu. To je ponoven dokaz, da se z atletskim

naraščanjem dobro dela in ni bojazni za prihodnost. Če že omenjamo najboljše, je potrebno poveljati mladega Sevnčana Vebera, ki se razvija v izvrstnega sre-

dnjeprogaša. Dva državna naslova, in sicer na 1.500 in 3.000 metrov, to zgovorno potrjuje.

Rezultati naših atletov - **starejše mladince**: daljava - 2. Krančič (Krka) 5.47, 3. Praznik (D. Toplice) 5.42, troskok - 1. Praznik 12.78, 2. Milanovič 12.47, 3. Zalec (vse D. Topl.) 11.52, višina - 3. Znidaršič (Sent.) 1.66, kopje - 1. Ratej (Sent.) 41.79, kladivo - 1. Novak (Brež.) 45.86 m. **Starejši mladinke**: 800 m - 2. Divjak (Brež.) 1:56.91, 1.500 - 1. Veber (Sevnica) 4:01.36, 3. Gorenc (Sent.) 4:02.54, 3000 m - 1. Veber (Sev.) 9:03.91, 3. Gorenc (Sent.) 9:07.19, 110 m ovire - 2. Trajkovski (Brež.) 15.29, 400 m ovire - 3. Bukovec (D. Topl.) 56.17, 2000 m ovire - 3. Pezdirc (Krka) 7:17.22, palica - 1. Čurčić (Brež.) 440, 3. Pavlič (Brež.) 360, kladivo - 1. Kozmus 69.54 (nov drž. rek. za starejše mladince), 2. Jagič 52.22, 3. Droč (vsi Brež.) 48.18 m.

BUDJA IN PUCELJ V POLFINALU - Čeprav v konkurenci posameznikov Tomaz Budja in Tadej Pucelj nista dosegla vidnih rezultatov, sta veliko pokazala v igri dvojic, kjer sta se uvrstila v polfinale, torej med štiri najboljše dvojice. Na sliki: Tomaz Budja (od leve) in Tadej Pucelj (Foto: S. Dokl)

Dosegli manj od pričakovanega

Na državnem teniškem prvenstvu za igralce stare do 16 let naši obetavni igralci niso izpolnili pričakovanj - Največ sta dosegla Tomaz Budja in Tadej Pucelj v igri dvojic

NOVO MESTO - Državno teniško prvenstvo za starostni kategorijo do 16 let, ki ga je sredi prejšnjega tedna pripravil teniški klub Krka, ni postreglo s pričakovanimi rezultati. Naši mladi tenisači niso imeli svojega dne, saj so vsi po vrsti odpovedali. Seveda bi bila slika precej drugačna, da je nastopil obetavni Blaž Turk, ki je poškodovan. Več smo pričakovali od Tadeja Pucelja, ki pa je nepričakovano "kapituliral" že v prvem

krogu tega zanimivega tekmovanja teniškega podmladka, kjer so zmagali prvi favoriti, kar zlasti velja za Čulumov.

Ravno tako sta na drugem koncu Slovenije, to je v Radencih, med osemnajstletniki nastopila Nikola Maljkovič in Aleša Šantelj. Maljkovič je izpadel že v prvem krogu, Šantljeva pa je izgubila v 2. krogu, kjer jo je porazila Mari-borčanka Joksanovičeva.

JURE ROVAN VISOKO POD NEBO

BELJAK - V tem avstrijskem mestu je bil sredi prejšnjega tedna velik mednarodni atletske miting, kjer so nastopili tudi novomeški in brežiški atleti. V zahtevni konkurenci je največ dosegel brežičan Jure Rovnan, ki je s palico preskočil 5.50 metra in dosegel zanesljivo prvo mesto. Boris Čurčić pa je bil četrty (440). Dobro se je odrezala tudi Novomeščanka Katka Jankovič, ki je na 100 m z ovirami osvojila 3. mesto in dosegla drugi najboljši čas vseh časov v Sloveniji (13.71). Nastopil je tudi Novomeščan Tomaz Božič, ki je bil na 100 m peti, na 200 metrov pa je zasedel četrto mesto. Ali je Jure Rovnan v tako dobri formi, bomo lahko videli že v nedeljo, 19. julija, ob 17. uri na mestnem stadionu v Brežicah, kjer domači klub organizira miting v skoku s palico (ženske in moški).

MATEJ ŽVAN TRETJI NA EVROPSKEM PRVENSTVU

IFFENDIC - V tem francoskem mestu je bila druga dirka mladih motoristov v motokrosu v kategoriji 80 cm za evropsko prvenstvo. Slovenske barve je zastopal Novomeščan Matej Žvan, ki je vodilni na državnem prvenstvu. Matej je osvojil odlično tretje mesto, premagala sta ga samo Francoza Delepierre in Cerdan. V skupni razvrstitvi po dveh dirkah je Žvan na tretjem mestu, zbral je 64 točk. Glede na dobro formo lahko pričakujemo, da se bo Matej tako dobro odrezal tudi na Portugalskem, kjer bo zadnja, to je tretja dirka, letošnjega evropskega prvenstva.

F. Ž.

NOGOMET V METLIKI

METLIKA - Občinska športna zveza Metlika je pripravila poletno občinsko nogometno ligo, v kateri je sodelovalo 12 ekip. Po turnirskem sistemu tekmovanja so se v zaključni del tekmovanja uvrstile štiri ekipe. Vrstni red: 1. okrepevalnica Kučar, 2. Rosalnice, 3. Pinot, 4. Poljčija. Zmagovalna ekipa je prejela prehodni pokal OSZ, ki ga je zmagovalcem podelil predsednik Jože Mozetič.

NOGOMETNI TURNIR

KRŠKA VAS - V nedeljo, 19. julija, dopoldne bo na igrišču v Krški vasi turnir v malem nogometu. Prijave sprejemajo na dan prireditve do 8. ure zjutraj.

Košarkarji Krke z novimi močmi

Košarkarje novomeške Krke bosta okrepila Hrvat Ivo Nakić in Slovak Patrik Melouš - Krka v Koračevem pokalu - Štart 16. septembra

NOVO MESTO - V prestopnem roku sta vrste novomeških košarkarjev, ki so bili najprijetnejše presenečenje letošnjega državnega prvenstva, zapustila Dušan Števič in Samo Plevnik. Prvi je šel v tujino, drugi pa si je poiskal novo sredino v Domžalah. Vodstvo košarkarskega kluba Krka v prestopnem roku ni stalo prekrizanih rok. V klub so pripeljali proslavljenega Iva Nakića, ki je pred leti igral v Krškem, in najvišjega slovaškega košarkarja in reprezentanta Patrika Meoluša (2.16). Tako bo Krka imela v svojih vrstah najvišjega košarkarja v naši ligi, kar ni nepomembno. Klub bo poiskal še nadomestilo za Sama Plevnika, kar pa bo znano 22. julija, ko bo prvi zbor Krkinih košarkarjev pod vodstvom tre-

nerja Živka Ljubojeviča, ki bo še naprej vodil novomeške košarkarje.

Novomeški košarkarji so si priborili tudi pravico nastopanja v Koračevem pokalu. Njihov prvi nasprotnik bo Kumarnovo (Makedonija). Najprej bodo gostovali, potem pa bodo igrali še povratno tekmo (23. september) v Novem mestu. Če bodo preskočili prvo oviro, potem jih čaka tekmovanje v skupini M. Pridružili se bodo italijanskemu Aeroportu, črnogorskemu Lovčenu, grškemu Pao Limasolu, oziroma izraelskemu Hapoel Galilu. Ni kaj. Zelo zanimiva skupina z uglednimi tekmeči, ki bodo prav gotovo navdušili dolenske ljubitelje košarke.

SLAVKO DOKL

ZA KRČANE DEVET VISOKIH UVRSTITEV

KRŠKO - Drugi del moštvenega in posamičnega prvenstva Plavalne zveze Slovenije za mlajše deklice (do 10 let) in mlajše dečke (do 12 let) je bilo v Radovljici. Ženski del krškega Celulozarja je osvojil 3. mesto (9114 točk), fantje pa so bili deveti (9015 točk). Skupno so mladi plavalci osvojili šesto mesto, kar je izreden uspeh (18.129). Sara Hojski je trem kolajnam iz Nove Gorice dodala še dve bronasti, poleg tega je bila četrta na 100 m prsno. Nina Andrijašević je na 400 m prsto osvojila srebrno odličje, na 50 m hrbtno pa je bila četrta. Jernej Omerzel je bil drugi na 200 m prsno oziroma tretji na 100 m prsno. Vedrana Sember je zasedla 5. mesto na 50 m delfin in 6. mesto na 50 m hrbtno. Primož Hribšek pa je bil peti na 50 m hrbtno. Odrezala se je tudi ženska štafeta 4x50 m (Andrijašević, Sember, Volčanjšek, Hojski), ki je zasedla peto mesto.

I. GOVEDARICA

SKAKALNICI BIJE NAVČEK

LOŠKI POTOK - Na smučarski skakalnici v Loškem Potoku že nekaj let ni bilo skokov. Delno zaradi neugodnih zim, še bolj pa zaradi neorganiziranosti zimskih športov, ki so bili še pred desetletjem izredno razgibani. Medtem se je na skakalnici podl dotrajani leseni zaletni most. Idejo o obnovi skakalnice in idejnem projektu, ki sta prišla pred občinski Svet, je ta zavrnil. V istem sklepu pa Svet govori o naročilu študije o možnostih razvoja zimskih športov v občini. V zvezi s to idejo so opravili že razgovore s podjetjem ELAN LINE, ki se ukvarja s projektiranjem skakalnic. Govori se kar o treh. Gotovo sedanja lokacija skakalnic (poleg te je še stara Bloudkova) ne ustreza načrtovanemu zimsko-sportnem centru.

"Večjega razmaha skakalnega športa ni pričakovati. Sedanji skakalnici sta zgrajeni na privatnem zemljišču. Sem pa za to, da se izbere druga, primernejša lokacija in da se vse zimске športne obravnava celovito. Ze sedaj imamo idealne možnosti za teke, saj imamo čudovite gozdne poti, kjer sta možna športna rekreacija in treningi za vse starostne kategorije občanov. Za to pa je seveda potreben organizator, "meni predsednik Sveta občine Loški Potok dr. Rus.

A. KOŠMERL

V KRŠKEM ZA EVROPSKO PRVENSTVO V SPEEDWAYU

KRŠKO - Avtomoto društvo Krško organizira v soboto, 18. julija, ob 18.30 uri finalno speedway dirko za naslov mladinskega prvaka Evrope v kategoriji voznikov do 19 let. V finale, nastopil bo tudi Slovenec Aleš Dolinar, so se uvrstili tekmovalci s predtekmovalj v Pili (Poljska) in Prelogu (Hrvaška). V Krškem bo nastopilo šestnajst najboljših Evropejcev, in sicer tekmovalcev iz Slovenije, Poljske, Danske, Hrvaške, Češke, Nemčije, Švedske in Madžarske.

KONJSKE DIRKE VABIJO

ŠENTJERNEJ - Konjeniški klub Šentjerneji priredi v nedeljo, 19. julija, ob 15. uri veliko konjeniško prireditev, kjer bo nastopilo blizu 90 najboljših slovenskih kasačev. Kot je povedal predsednik KK Šentjerneji Ivan Košak, bo najzanimivejša osma točka (vseh je devet), kjer se bodo kasači pomerili za Pokal Alpe - Adria. Naše barve bodo branili Simon Bele, Borut Antonč, Ivan Humek in Vojo Maletič. Zastopstvo Avstrijske Štajerske bo določeno v nedeljo. Razveseljivo je, da se bo na štartu po nekajmesečni pavzi spet pojavil Pery Lobell, in sicer pod vajejtni nadarjenega voznika Simona Beleta. Zanimiv bo tudi nastop Ite Rine (pod vajejtni Draga Lesa), ki se ji obeta že četrta zaporedna letošnja zmag. Mladina do 15 let ima prost vstop.

TENIŠKI TURNIR DVOJIC V TREBNJEM

TREBNJE - V teniškem centru VITA v Trebnjem se bo v petek, 17. julija, ob 17. uri pričel teniški turnir dvojic. Prijavnina je 4.000 SIT (za par), prijavitve pa se lahko na telefonsko številko 068/44-990.

NARAVA, NAJBOLJŠI FITNESS KABINET - V Novem mestu imamo več fitness kabinetov, ki jih občani v jesenskem in zimskem času uporabljajo za utrjevanje svoje telesne. V tem letnem času pa je najbolj primerna telesna vadba v naravi, saj strokovnjaki poleg plavanja priporočajo zlasti hojo in lahke tek. Na sliki: Fitness kabinet Hlavaty v domu občanov v Regerči vasi je med najbolj opremljenimi pri nas (Foto: S. Dokl)

Novi igrišči za odbojko na mivki

Končani že do srede avgusta

ŽUŽEMBERK - Žužemberčani so imeli do zdaj odbojkarstvo igrišče na mivki pri osnovni šoli, vendar so ga zaradi širitve telovadnice uničili. Zato je odbojkarški klub Žužemberk v teh dneh začel na Loki pripravljati dve novi igrišči za odbojko na mivki. Dve zato, da bodo lahko organizirali tudi državno prvenstvo. Ze zdaj pa se iz cele Slovenije zanimajo za različne turnirje.

Glavni namen igrišč je zbiralni prostor za mlade, ki nimajo svojega prostora, pa tudi kraj se bo lahko pohvalil z večjo turistično ponudbo, je povedal tajnik Odbojkarškega kluba Žužemberk Darko Pucelj.

Delo izvajajo člani kluba, denarno pa sta klubu pomagali tudi mestna občina Novo mesto in krajevna skupnost Žužemberk. Igrišči naj bi končali do 14. avgusta, ko bo odprto prvenstvo dolenske odbojke na mivki za člane in rekreativce.

A. J.

Darko Pucelj je eden od zelo prizadevnih članov kluba. (Foto: A. J.)

NOVOMEŠČANKE GREDO V ITALIJO

NOVO MESTO - Rokometarke Novega mesta, ki igrajo v II. republiški rokometni ligi, bodo v kratkem šle na mednarodni rokometni turnir v Italijo, kjer so predleti, ko so bile še močnejše, vendar ne igrata pomembno vlogo.

VODI ZVONKO MESOJEDEC

SEVNICA - Na odprtem športnem prvenstvu Sevnice v posebnem šahu za julij je zmagal Zvonko Mesojevec, ki vodi tudi skupni razvrstitvi po sedmih turnirjih. Julija je bil vrstni naslednji: 1. Z. Mesojevec 5.5, 2. Glavač 5, 3. Grilec 4, 4. Mirčič 3. Derstvenšek in Glavač 50, 5. Janez Blas 48 točk itd.

MED VETERANI ZMAGAL RUDI ŠOPER

SEVNICA - Na šahovskem prvenstvu veteranov ŠJK Milan Majcen je v Sevnici je v juliju zmagal veteran Rudi Šoper, ki je zbral štiri točke, sledijo: Cvetanovski 3, 3. Derstvenšek, vsi s tremi točkami. V skupnem seštevku treh turnirjev vodi Franc Derstvenšek (26 točk) pred Janezom Blasom (22), Ludvikom Cvetanovcem (22) in Jožetom Blasom (19 točk).

KRŠKI PLAVALCI USPEŠNI V MARIBORU

KRŠKO - V petek in soboto slovenski plavalci tekmovali na plavalnem mitingu v Mariboru. Nastopili so tudi trije plavalci krškega Celulozarja. Franci Pavlič je osvojil dve drugi in eno peto mesto, Tomaz Jevnik 3. mesto, ravno tako tudi Jaka Marušič. Franci Pavlič je v seštevku vseh rezultatov osvojil tretje mesto in je dobil denarno nagrado.

S. P.

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Stavite na pravega konja!

Tudi pri nas bo očitno kmalu zaživel sistem stav v kasaštvu - Prva poskusna dirka s stavami že septembra v Šentjerneju? - Za večji napredek kasaštva v Sloveniji

Dejstvo, da bi komu, ki bi v eni sezoni z enim konjem osvojil vsa prva mesta, uspelo z nagradami pokriti niti ene tretjine stroškov, je dovolj zgovorno, da kasaštvo v Sloveniji, čeprav je na zavidljivi ravni, potrebuje nove spodbude. Te so možne z uvedbo stav, ki so v tujini neločljivo povezane s konjskimi dirkami. Stavni sistem, kot je zamišljen, bodo pri nas uvajali postopoma. Poizkusni projekt naj bi bil izpeljan tudi septembra v Šentjerneju, v širši obliki pa bi zaživel prihodnjo sezono.

Stavni sistem, ki se že pospešeno gradi, je marca lani članom Kasaške zveze Slovenije predlagal njen predsednik Vito Habjan. Zadeva je precej daleč, saj je že ustanovljena delniška družba, ki ima 6 milijonov tolarjev ustanovnega kapitala. Ustanovitelji so vsi slovenski kasaški klubi, petinski delež pa ima Kasaška zveza Slovenije.

Ta neprofitna organizacija, katere glavna naloga je izvesti sistem stav, se je že srečala s prvo dilemo. Ni še namreč jasno, ali bo koncept stav speljala samostojno ali pa se bo pridružila eni od dveh slovenskih organizacij iger na srečo, ki že imata razvejeno mrežo: Loteriji Slovenije ali Športni loteriji. Dilema bo razrešena do začetka septembra, že konec avgusta pa bo projekt stav predstavljen na dirkah v Ljutomeru.

Ko bo sistem zaživel, bo sestavljen tako iz zaprtega (lastnega) kot odprtega sistema, kar pomeni, da se bodo lahko stavci vključevali tako preko telefona, interneta in prodajnih mest (pošt, loterije, trgovin in lokalov kot preko agencij, kjer bo možno preko terminalov, ki bodo nameščeni na

primer na hipodromih, staviti ne le na slovenske dirke, pač pa se bo mogoče preko njih vključevati tudi v stave na tujih dirkah. Seveda pri tem igra veliko vlogo obveščanje preko televizije, časopisov in hipodromov.

V Kasaški zvezi Slovenije računajo tudi na podporo ministrstva za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo ter ministrstva za finance. Sam projekt bo stal 1,5 milijona mark, pol milijona pa bi potrebovali za popularizacijo. Stave so namreč povezane tako s številom tekmovalnih dni kot s številom stavev. Ti bodo imeli v primerjavi z drugimi igrami na srečo to prednost, da bo vsak stavec stavil proti vsem stavecem, kar povečuje možnost velikega dobitka. Sicer pa se bo denar od stav delil med stavec (najmanj 40 odstotkov do največ 70, ko bo sistem zaživel), del denarja bo dobil hipodrom, ki bo organiziral dirke, del pa bo šel za nagrade. Prav ta denar bo v razvoju kasaštva pomenil napredek in večje možnosti za rejo, saj so doslej denar za nagrade prispevali sponzorji. Kot pravi Vito Habjan,

Vito Habjan

bo sistem pomenil tudi širši napredek in razvoj: sistem namreč zagotavlja kakšnih 1000 novih delovnih mest, saj bi stave še povečale zanimanje za tovrstni šport, kar bi pomenilo odpiranje novih možnosti v kmetijstvu, tako pri izkoriščenosti zemlje kot zaposlovanju ljudi vseh stopenj izobrazbe.

Za tujino velja, da če ne bi bilo stav, niti dirk ne bi bilo, saj prav stavni sistem tvori glavno ogrodje financiranja organizacije dirk in razvoja kasaštva nasploh, to pa je najbolj očitno v Franciji, Italiji, v skandinavskih državah in Nemčiji, kjer so kasaške dirke in galopske dirke s stavami že prava industrija.

Tako lahko upamo, da bo tudi v Sloveniji kasaštvo, ki ima sicer več kot stoletno tradicijo, preseglo sedanje okvire ljubiteljsstva, saj tudi za ta šport velja, da je razvoj še kako odvisen od denarnih vložkov, tako v nove projekte, ljudi, opremo in seveda v dobre konje. Stave bi torej pomenile, da lahko kdo, ki se odloči za tekmovalne in rejo, od tega tudi živi, seveda če dosega dobre rezultate.

In da bo sistem stav zaživel, je prvi pogoj profesionalna organizacija kasaških dirk z objektivnimi sodniškimi odločitvami, česar pa se v Kasaški zvezi Slovenije še kako zavedajo. Tudi zato se povezujejo z ministrstvom za finance in v stave vključujejo tudi dirke iz tujine. Pred Slovenci, ki sicer veljamo za narod, ki še kako rad sodeluje v igrar na srečo, pa je to nov izziv, ki bo na hipodrome privabljal še več ljubiteljev konj, ki bodo lahko na vsaki dirki držali pesti za "svoje" konja.

TANJA GAZVODA

Andrej Markovič

1

Nekoč bo Bela gora tudi moja

Številni vrhunski alpinisti so svoje doživljanje gora, boja z divjo naravo, hojo po robu med življenjem in smrtjo poskušali prelinati na papir in marsikomu je to tudi dobro uspelo. Naj omenimo le dela, žal, že pokojnega slovenskega himalajca Nejca Zaplotnika, ki so po literarni plati krepko preseglaraven potopisov z zgolj dokumentarno vrednostjo. Svet visokogorja je tako skrivnostno in bivanje v njem za navadnega smrtnika tako nepojmljivo, da zapisi o njem že samo s tem pritegnejo pozornost bralca. Če o njem pripoveduje alpinist, ki ta čarobni divji svet vedno znova doživlja in ga privlači z neverjetnim magnetom, je bralcu lažje razumeti, kaj te ljudi vleče tako visoko in tako daleč stran od varnega domačega zapečka.

Andrej Markovič, v Straži živeči Topličan, je po pokojnem Vanji Furlanu najuspešnejši in najobetavnejši dolenski alpinist, lani pa je bil proglašen za najbolj perspektivnega slovenskega alpinista. Bil je med prvimi, ki so bili izbrani za letošnjo vseslovensko himalajsko odpravo na 8167 m visoki Dhaulagiri. To sicer ni bilo njegovo prvo doživetje Himalaje, je pa prvič poskušal zlesti tako visoko. Kaj vse se je dogajalo na gori, ki je v času, ko si je nanjo prizadeval priti mladi Dolenjec, je Andrej Markovič na osnovi spornih zapisov opisal na svoj način, tako kot je zgodbo doživljal.

Igor Vidmar

Enakomeren ropot letalskih motorjev me je zazibal v polsen, ko sem na obzoru zagledal obrise himalajskih gora, mogočnih templjev bogov, kot jih vidijo Nepalci, za nas alpiniste pa ogromni skladi ledu in večnega snega. Leta sem jih občudoval na slikah iz knjig in o njih sanjari, odkar sem se prvič zagrizel v stene domačih gora. Sedaj jih imam na dosegu roke. Moje življenje je kar naenkrat postalo lepše, polnejše, moje misli plemenitejše.

Člani slovenske himalajske odprave smo zasedli več kot polovico sedežev v majhnem letalu, ki nas je iz nepalske prestolnice Katmanduja neslo v Pokhari, eno izmed večjih mest v državi. Naš cilj je bil Dhaulagiri, kar v nepalsčini pomeni Bela gora. Ko smo zagledali gore, kamor smo namenjeni, smo se oddahnili. Čeprav se pravi vzpon še ni začel, je bilo najhujše že za nami - eno leto treningov, zbiranja denarja in boja z nepalsko birokracijo, ki želi od obiskovalcev svojih gora izvleči čimveč zelencev.

Naša družina je bila le navidez pisana, prava mešanica izkušenj in mladostne zagnanosti. Kot otroški vrtec nas je na Dhaulagiri peljal starosta slovenskih himalajcev, sivolasi Tone Škarja, ki mu je ob boku stal naš najboljši himalajec Viki Gro-

Med šerpami, himalajskimi nosači, je tudi precej otrok, ki alpinistom visoko na goro nosijo skoraj tako težak tovor, kolikor so teži sami. Oblečeni so skromno, obuti pa ponavadi v japonske ali preproste sandale.

šel. Z nami je bil Rafko Vodišek, ki kot otroci školke zbira najvišje vrhove vseh celin. Davo Karničar, ekstremni smučar svetovnega slovesa, si je želel z osemstisočaka spustiti se na smučeh. Zdravnik Damjan Meško je skrbel za zdravje številnih slovenskih alpinističnih odprav. Vse po vrsti je te može Himalaja očarala, ko so bili še mladi. Vzljubili so njeno divjo, grozečo naravo, vzljubili otroški nasmeh gorjanov in so se tja vedno znova vračali. Z njimi smo bili vsi povrsti še skoraj golobradi dečki na pragu prve prave himalajske avanture, povečini študentje, ki nas njihova pot še čaka, štirje Ljubljanci, dva Primorca, dva Gorenjca, Korosec in Dolenjec.

Na letališču v Pokhari smo doživeli dvojen pozdrav, najprej neznosne vročine in sopar, potem pa prijetnejši - tam so nas čakali novinarka televizijske postaje Pop-TV s snemalcem in znana slovenska igralka Milena Zupancič, ki je bila v Nepalju z delegacijo Unesca. Bilo bi zanimivo klepetati, a nas je premočno gnalo naprej. Samo še pet ur vožnje z avtobusom in ustavili smo se v vasi Birethani, na meji med civilizacijo in himalajsko divjino. Tam se konča svet strojev. Od tam naprej je pod gore vodila le še stoletna peš pot ob reki Bhuruiung. Višje ko smo se vzpenjali, manj je bilo čutili vplive civilizacije, ki je tudi te preproste domačine že pokvarila. Stoletja jim je kruh dajalo poljedelstvo in primitivna živinoreja. Na začetku tega stoletja je v njihov svet zagazila noga belca, ki si je drznil vdreti v kraljestvo nepalskih bogov, tja visoko, kjer kraljujeta večni led in sneg. Več kot je bilo obiskovalcev visokih gora, več domačinov je kmečko delo zamenjalo za delo himalajskega nosača, šerpe. Zaslužek nosača je bil boljši in za njihove pojme lažji, nositi težka bremena pa so vajeni že od ranega otroštva.

Šerpe, himalajski nosači, ki so dobili ime po pod Montevrstovim pogorjem živečem ljudstvu Šerp, ne uporabljajo nahrbtnikov, saj tovora ne nosijo na ramenih, kot smo vajeni Evropejci. Tovore, ki so skoraj težji od njih samih, ure in ure nosijo z glavo, pripete z v sredini razširjeno vrstico iz jute.

V Krški vasi vse več mladih gasilcev

Želijo novo vozilo

KRŠKA VAS - Prostovoljno gasilsko društvo Krška vas letos praznuje 75-letnico obstoja. Ves čas je bilo aktivno, le med vojno ne, saj so bili med drugim izseljeni tudi vsi člani desetine. Leta 1932 so s prispevkom vaščanov zgradili gasilski dom in ga večkrat obnovili, nazadnje je tudi pred dvema letoma, sedaj pa je, kot pravi dolgoletni tajnik društva Jože Piltaver, njihov glavni cilj nabava nove-

Tomas Šporar

ga gasilskega vozila, saj potrebujejo manjšo visokotlačno cisterno, potrebno pa bo preurediti tudi garažo.

"Res, da je veliko območje, ki ga pokrivamo, to je cela krajevna skupnost Krška vas z Velikimi Malencami, Mrzlovo vasjo, Vitovcem in Stankovim, dobro opremljeno s hidranti, a ker je prav na našem območju precej lesenih hramov, lahko ta zgornji, preden potegnemo vodo, zato potrebujemo boljšo opremo," pravi novi predsednik društva Tomas Šporar. Na srečo požarnih intervencij ni veliko. Po besedah poveljnika Jožeta Kranjca v povprečju dve na leto, najbolj kritično pa je spomladi zaradi požigov trave. Sicer pa gasilci priskopčijo na pomoč sovaščanom tudi ob drugih nesrečah, na primer poplavih.

Razveseljivo je, da raste število članstva. Do leta 1990 je bilo 40 do 50 aktivnih članov, sedaj pa se je število povzpelo na 81, med njimi je največ mladih. Udeležujejo se tudi izobraževanj in tudi gasilskih tekmovanj, na katerih so vse desetine dosegle dobre rezultate, najboljše pa je bilo leto 1974, ko je 1. tekmovalna desetina v tekmovalstvu z motorno brizgalno osvojila srebrno tekmovalno značko. Sicer pa je živ še en ustanovni član, Ivan Erlih, ki je pred leti prejel priznanje za 70 let dela v gasilski organizaciji.

T. G.

Kako preživeti v naravi

Izdelovanje filtrov

ŽUŽEMBERK - Med Šmihelem in Žužemberkom se ob reki Krki razteza kar nekaj ravnice, primernih za taborjenje. To so izkoristili tudi taborniki iz roda Mlinskih kamnov Radomlje.

IZDELOVANJE FILTRA - Anja Hudoklin, Maša Peterka in Tina Kučar so tabornice, ki so se naučile delati filtre. Na dnu so v plastenko dale gazo, nato povoj, droben pesek, oglje, velike kamne, po želji pa so na vrhu lahko dodale še liste. In pritekla je čista voda. (Foto: A. J.)

Rod obstaja že 20 let, tu pa taborijo prvič. 12 osnovnošolcev in 25 starejših tabornikov je najbolj navdušenih nad vodo, po kateri se vozijo s kanuji. Izvajajo številne taborniške aktivnosti, predvsem pa je namen tabora mlade naučiti preživeti v naravi.

Mladi so sami kuhali, prespali nekje v naravi, imeli gozdno šolo in se sprehodili po okoliških vaseh. Organizirali so tudi dan staršev, ko so otroke lahko obiskali starši in z njimi preživeli nekaj časa.

A. JERNEJČIČ

GNEČA OB MEJI

KOSTEL - Očitno se je razvedelo, da je pot na morje prijetna in hitra preko Kostela in mejnega prehoda Petrina, saj tu skozi prihaja tudi vedno več Celjanov in Mariborčanov, da o Ljubljancih, Kranjčanah in Krčanah sploh ne govorimo. Naval na ta mejni prehod pa je že tako velik, da nastajajo predvsem ob petkih in sobotah pred mejnim prehodom Petrina tudi do 2 km in več dolge kolone vozil.

KRČANKE TRETJE

KRŠKO - Po prvem dnevu ekipnega državnega prvenstva v plavanju za mlajše dečke in deklice, ki je bil 3. julija v Novi Gorici, je krški Celulozar med 18. slovenskimi klubi na odličnem mestu. V deklinski konkurenci so Krčanke tretje, dečki pa so na 10. mestu. Največ točk za Celulozarja je zbrala Sara Hojski, ki je zasedla drugo mesto na 100 m delfin (1:27,18), tretja je bila na 50 m prosto in 50 m prsno ter četrta na 200 m hrbtno. Izkazali so se še Jernej Omerzel (3. na 200 m mešano), Nina Andrijašević, Vedrana Sember in deklinška štafeta 4 x 50 m mešano. Drugi del prvenstva bo 11. julija v Radovljici.

ČELNO V GOLFA

SENOVO - 4. julija ob 19.30 se je M. J. z osebnim avtomobilom peljal po regionalni cesti iz smeri Brestanice proti Koprivnici. Ko je po prednostni cesti pripeljal na Senovo do križišča prednostne in stranske ceste, hitrosti vožnje ni prilagodil prometnim razmeram v križišču. Ko je v križišču opazil voznika O. L. z golfom, ki je pripeljal iz stanovanjske hiše prav tako po prednostni cesti in je v križišču zavijal proti Brestanici, je začel M. J. zavirati. Zaradi blokade koles je vozilo začelo drseti in je čelno trčilo v golfa. V vozilu M. J. sta se poškodovala otroka; eden je bil težje poškodovan, drugi pa lažje.

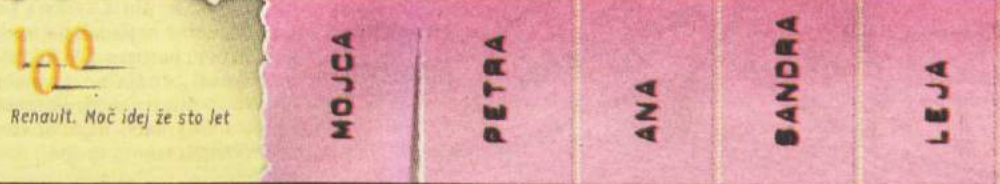
IŠČEM SOPOTNICO, POSKRIBIM ZA POPOTNICO!

TWINGO GRE NA POCITNICE. BOGATO OPREMLJEN IN ZABAVEN KOT VEDNO JE TOKRAT POSKRBEL ŠE ZA POSEBNO PRESENEČENJE - VSAJ 70.000 TOLARJEV POČITNIŠKE POPOTNICE V VSEH PRODAJNO-SERVISNIH CENTRIH RENAULT. VI ŽE VESTE, KAKO JIH BOSTE PORABILI.

TWINGO. ZA LJUDI Z BUJNO DOMIŠLJIJO.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

SDS obsoja nenačelno ravnanje SLS

Dol. list št. 24, 18. junija

Čudi me, da gospod Ferdo Zupanič iz Ljubljane tako ognjevitivo odgovarja na članek o novinarski konferenci, ki obravnava lokalna dogajanja o trenutnih političnih razmerjih v Novem mestu. Glede na to, da ostalih dogajanj ne komentira, je dvomiti, da je članek spisan po naročilu. Kar se tiče delitev strank na desne in leve, je pri nas ta definicija zelo vprašljiva in je stranke po klasičnem načinu nemogoče razvrščati. Če smatrate, da se za interese delavcev in kmetov borijo tiste stranke, ki obvladujejo finančne tokove in razpolagajo z kapitalom, tudi prav. Če vas, gospod Ferdo, naš program zanima, Vam ga z veseljem pošljem, pa mi potem izločite tiste stvari, ki so po Vašem mnenju "desničarske" in Vas tako motijo.

Vaš odnos do drugače mislečih se kaže že v tem, da bi nekatere stranke prepovedali ne glede na poznavanje njihovega programa. Na žalost (Vašo) so ti časi enoumja mimo in obstaja demokratičen večstrankarski sistem. Kar pa se tiče bodoče novomeške koalicije, je res, da je bilo na novinarski konferenci poudarjeno, da ni možno doseči predvolilne koalicije vseh strank, kar bi bilo tudi čudno, če bi v isti koš zmetali vse programe in nato na račun osebnih ambicij sestavili program, ki bi bil neprepoznaven.

Kar se tiče sodelovanja pri posameznih programih in zaščite interesov občine in regije, sodelovanje ni vprašljivo z nobeno stranko, kar se je v predhodnem obdobju tudi že dokazalo. Kar pa se tiče koalicije, sta bili v članku omenjeni dve stranki, ki sta tako po imenu kakor po programu popolnoma z drugega političnega pola, vendar v interesu posameznikov delujeta povsem skladno.

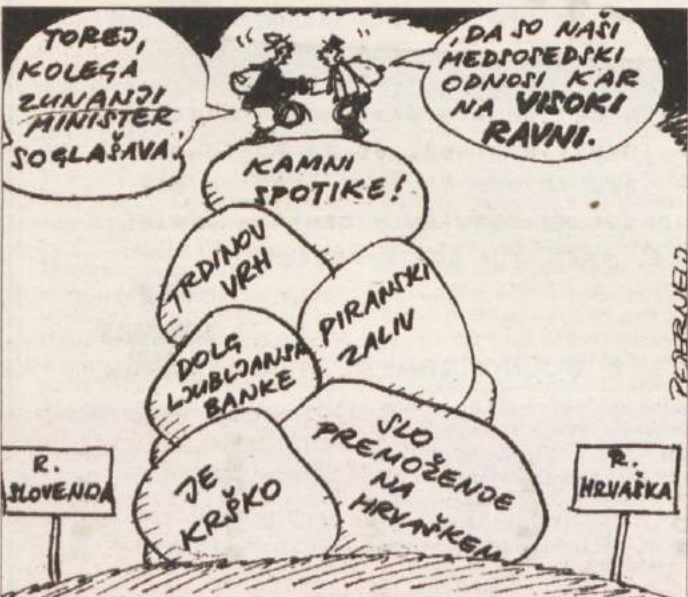
Naj zaključim, tako kot Vi, da je dobro, da se ve, kdo kaj dela, ker kaj je levo in kaj je desno, pri nas še dolgo ne bo razčiščeno.

MILOŠ DULAR
predsednik OO SDS Novo mesto

Ljudstvo se je spravilo že pred leti

Dol. list št. 27, 9. julija

Znova se je preteklost oglasila v "Dolenjcu". OO ZB NOB in

Z izdajalci ni sprave

Stališče OO SNS NM o deklaraciji in izjavi o narodni spravi

Občinski odbor Slovenske nacionalne stranke podpira odločitev vodstva oz. predsedstva SNS, da ne sodeluje pri sprejemanju formalnih aktov o narodni spravi, ker menimo, da so takšni akti povsem nepotrebni in v škodo samostojni Sloveniji.

Razlogi za takšno stališče so predvsem naslednji:

1. Dejanska sprava med slovenskim narodom je bila že zdavnaj opravljena. Slovenski narod je že več kot 50 let živel v strpnem sožitju, brez sovraštva in maščevalnosti. To velja za partizane in domobrance, ki so se v drugi svetovni vojni gledali prek puškinih cevi, in še toliko bolj za njihove potomce.

2. Formalni akt narodne sprave pa je bil opravljen že leta 1991 v Kočevskem Rogu med predsednikom države Milanom Kučanom kot predstavnikom vseh slovenskih državljanov in državljanek ter med tedanjim slovenskim metropolitom in ljubljanskim nadškofom rimskoškotoliške cerkve dr. Alojzijem Šuštarjem kot predstavnikom tiste cerkve, ki je neposredno kriva za ustanovitev bele garde, domobranstva in za

kolaboracijo s fašističnim in nacističnim okupatorjem.

3. Obe "spravni" listini pomenita zgolj umikanje v preteklost pred problemi sedanosti, ki jih večina političnih strank ne zna ali pa neče rešiti. Vprašanja bodočnosti mladine, na katero skoraj vsi pozabljajo, ne bodo rešili s tem, da bodo opravičila za svojo nespoštnost iskali v preteklosti. Oba predloga aktov sta tudi sicer nesprejemljiva, saj potvarjata zgodovinska dejstva in za "lase privlečenimi" opravičili skušata opravičiti kolaboracijo s fašizmom in nacizmom ter narodno izdajo spremeniti v pozitivno delovanje.

4. Ni mogoča sprava s tistimi, ki so kot hlapi služili okupatorju in, skrivajoč se za njegovim hrbotom, izdali slovenski narod in ga pobijali. Nikjer na svetu se z izdajalci ne spravlja, še posebej; pa se z njimi ne spravlja zmagovalci. Lahko jim njihove napačne odločitve oprostimo, morda celo njihove zločine, vendar pa jim tega nikoli ne bomo pozabili, zato ne moremo podpisati akta, ki to zanika in spreverča.

MATJAŽ ENGEL
predsednik OO SNS Novo mesto

Sprava za še večji razdor naroda?

Jasno je, kdo je pripravil dokument o spravi - Tisti, ki hočejo del zločinov prenesti na ramena borec

"Sprava", o kateri že nekaj časa teče beseda, je samo megla. Jasno je, da so dokument o spravi pripravile mračne sile izza kulisa, da bi sprale s sebe svoj kolobantsko-zločinski madež, ki jih bremeni pred domačo in svetovno javnostjo.

Del teh zločinov hočejo prenesti na ramena borec NOB in jim tako podtakniti krivdo za svoja umazana dejanja. Tako imenovano "spravo" naj bi speljali preko parlamentarnih strank. In zakaj takšno obsojanje bivšega socialističnega sistema? (Nismo namreč živeli v komunizmu.) Kdo mu lahko dokaže protizakonitost? Pa menda ne tisti pravnik s tožilstva, ki se ponaša s svojo domobransko preteklostjo, a ga je socialistična oblast po vojni zaradi mladoletnosti oprostila kazni in mu omogočila brezplačno šolanje, da se je lahko povzpел na tako visok položaj?

Dokument o spravi, ki naj bi ga podpisale vse stranke, ni nič drugega kot začetek novega, še večjega razdora med Slovenci. Nastalo bi novo veliko zlo, ki je že skoraj pred vratmi. Sprti narod si je lažje podrediti, z njim manipulirati po mili volji in ga potisniti v

še večjo revščino in brezpravnost. Zato je popolnoma normalno in prav, da se borci NOB in vsi napredni ljudje uprejo takšnemu početju.

Jasno je, da je za poboje domobrancev kriva ljubljanska škofija s škofom Rožmanom na čelu. To so pač posledice njenih zablod. Škoda je teh fantov in mož, toda postali so žrtve manipulacije. Pravi krivci so jo pa popihali in pustili svojo vojsko v nemar.

Oznanjanje Kristusovega evangelija, ljubezni do bližnjega, odpuščanja, pomoč ubogim in ustvarjanje pogojev, da ubogih sploh ne bi bilo - to je dolžnost cerkve, ne pa da se ukvarja z vojaškimi zadevami, se povezuje z uničevalnimi silami, blagoslavlja morilsko orožje in še kaj. O teh grdobjah ljubljanske škofije je nekaj besed spregovoril tudi dr. Anton Trstenjak. Povedal je, kaj je dolžnost cerkve in česa ne bi smela početi. Pa se je nanj usula toča psov in očitkov. Najbolj ga je branil prav pravnik Franc Miklavčič, ki je na enih predsedniških volitvah kandidiral za predsednika države.

MARIJA iz Novega mesta
(naslov v uredništvu)

O PRENOVI ŠOLE

V zvezi s prenovi šole odbor Zveze družin pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije izjavlja, da podpira vse spremembe, ki znižujejo šolski stres in preobremenjenost otrok ter zmanjšujejo socialno razlikovanje med otroki. Odbor se zavzema za večjo humanizacijo šole z večjim poudarkom na vzgojno-kulturnih predmetih, podpira vse vrste odprtih možnosti za pridobivanje izobrazbe na ravni srednjega izobraževanja in opravljanje mature iz treh predmetov. Proti pa so zunanji diferenciaciji v 8. in 9. razredu, kolikor gre za diferencirane učne cilje. Opozarjajo tudi na to, da so učitelji premalo usposobljeni za izvajanje diferenciacije pri poučevanju osnovnošolskih otrok in da že sedaj primanjkuje učiteljev za matematiko, slovenščino in angleščino, ki naj bi bili po novem posredovani na treh zahtevnostnih nivojih.

Odbor Zveze družin pri Zvezi prijateljev mladine

AKCIJA "NIKOLI SAMI 98"

LJUBLJANA - Letošnja humanitarna akcija zbiranja denarja za podporo socialno-humanitarnih programov Rdečega križa Slovenije "Nikoli sami 98" poteka po pričakovanjih. Do 2. julija je Rdeči križ Slovenije zbral 63.477.038 tolarjev. V akcijo se je do sedaj vključilo 22.585 donatorjev, ki so svoja sredstva namenili za podporo naslednjih programov; skoraj 90 odst. darovalcev je denar namenilo za materialno pomoč revnim in brezposelnim, okrog 4 odst. za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin, okrog 5 odst. za pomoč bolnim, invalidnim in ostarelim ljudem, nekaj pa še za pomoč ob naravnih in drugih nesrečah, za preprečevanje zasvojenosti vseh vrst, za pomoč brezdomcem in za programe dela z mladimi. RKS se zahvaljuje vsem darovalcem in donatorjem, tiste, ki se še niso vključili, pa obveščajo, da denar lahko nakažejo na ŽR RKS št. 50101-678-51579 s pripisom: humanitarni prispevek 018 in za kaj ga nameenjajo.

Stališča, ki ne bodo prevladala

Na Glavni odbor Zveze združenih borec in udeležencev NOB Slovenije se v zadnjem času obračajo številni posamezniki ter vrsta krajevskih in območnih združenj ZB s predlogi, naj zoper generalnega državnega tožilca Antona Drobničča vložijo kazensko ovadbo oz. zahteva njegovo predčasno razrešitev zavoljo izjav, s katerimi je žaljivo obdolžil vse, ki so se v času največje ogroženosti slovenskega naroda odzvali klicu za obrambo domovine in za obstoj. S svojimi izjavami je izzval poglabljanje razdora in nestrpnosti v slovenskem narodu. Mnogi nekdanji partizani predlagajo, da bi proti njemu vložili zasebno tožbo zaradi razžalitve.

GO ZZB NOB Slovenije pritrjuje mnenju, da ima gospod Drobnič kot zasebnik pravico do izražanja in objavljanja vsakršnih mnenj, kot visok državni uradnik pa je dolžan spoštovati zakone Republike Slovenije. Kot varuh pravnega reda v državi bi se moral zavedati, da je svoboda javnega izražanja omejena s svoboščinami in pravicami drugih. Ker v svojih javnih nastopih teh načel ne upošteva, je GO ZZB NOB Slovenije že 5. maja letos predlagal vladi Republike Slovenije, naj začne postopek za razrešitev g. Drobničča s funkcije generalnega državnega tožilca.

V pravni državi obstoje zakoniti načini in poti, po katerih se razrešujejo tovrstna vprašanja. Kazensko ovadbo proti g. Drobničču je že vložilo Območno združenje ZZB Maribor, zato menimo, da niso potrebne dodatne tožbe. Odzivi javnosti na želje in za državo škodljive izjave g. Drobničča pa dovolj jasno pričajo, da gre za ekstremistična in sovražna stališča, ki nimajo nikakršne možnosti, da bi postala prevladujoča.

Predsednik
IVAN DOLNIČAR

Polomljena bodica v Demokraciji

Tako kot v marsikaj se je Demokracija, tednik Slovenske pomladi, 2. julija z "Bodico" na zadnji strani zalezela v partizansko prireditel z medvojnimi zavezniki, ki se je kot mednarodno srečanje veteranov v nedeljo, 28. junija, odvijalo v belokranjskem Prilozju.

Čeprav tega časopisa marsikje sploh ne poznajo, je treba na "bodico s polomljeno špico" zaradi njenih podtikanj, zlobe in neumnosti odgovoriti. Objava v Demokraciji piše o "Nedeljskem srečanju nekdanjih partizanov v belokranjski vasi", niti z belokranjski zavezniki in predstavniki med vojno rešenih zavezniških pilotov in misij zavezniških držav ZDA, Velike Britanije in Rusije ter predstavnikov gibanj iz sosednih držav. Demokracija med drugim piše:

"Večina Slovencev se ne strinja z umetnim ohranjanjem vrednot izpred 50 let... Še manj pa to sprejemajo Belokranjci - namesto pričakovanih 8.000 obiskovalcev se je srečanja, na vrhu udeležilo manj kot 3.000 ljudi. Pa še ti so se pripeljali od drugod, domačinov na proslavi skoraj ni bilo videti. Rdeči napad na Belo krajino je bil tudi tokrat neuspešen."

Tako odlomljena in polomljena bodica. Seveda ima glasilo Slovenske pomladi pravico, da misli o partizanih in osvobodilnem boju Slovencev, kar hoče. Njen dopisnik pa ne zna šteti: v Prilozje je pripeljal nekaj nad 100 (sto) avtobusov iz vseh slovenskih pokrajin. V vsakem je bilo prečno po 40 ljudi in tako je bilo že samo teh obiskovalcev 4.000. Prišla pa je kot po navadi tudi množica ljudi iz dolenjskih in belokranjskih krajev in res nas je bilo na tem srečanju okoli 8.000. Zaljubljeni in prilehno omenja "Bodica", da "...domačinov na proslavi skoraj ni bilo videti..." Pa še o "Rdečem napadu na Belo krajino": pisec "bodice" te naše deželice odprti zlatih src okraj Gorjancev ne pozna. Zna pa žaliti čustva ljudi, ki so dali za svobodo Slovenije vse, kar so mogli med vojno, v obnovi po njej in še danes dajejo domovini vse, kar zmorejo.

Demokracija si s takim pisanjem ne bo pridobila ne zaupanja med ljudmi ne novih bralcev in naročnikov.

B. K.

PETSTO LET DUNAJSKIH DEČKOV - 7. julija letos je minilo 500 let, odkar je Ljubljančan Jurij Slatkonja na Dunaju ustanovil znameniti deški pevski zbor. Na sliki so dekle gmske osnovne šole pred fresko ustanovitelja Dunajskih dečkov, Jurija Slatkonje, v kletnem prostoru kapiteljske cerkve, imenovane kripti. (Foto: Marjana Štern)

NAMESTO GRADU STOJI KAPELICA

LITUA - Javni zavod Bogensperk je pred nekaj dnevi zaključil obnovitvena dela kapelice, postavljene koncem prejšnjega stoletja na mestu, kjer je nekdanji stal srednjeveški grad Lichtenberg. Pozidali so jo Windischgrätzki, zadnji lastniki gradu Bogensperk. Kapelica je bila v izredno slabem stanju, saj je po odhodu jezuitov iz gradu Bogensperk leta 1964 ni nobeden več vzdrževal in je bila dobrih 20 let popolnoma pozabljena. Obnovitvena dela so stekla v letu 1996 in so bila v letošnjem letu zaključena. Blagoslovili so jo tisti, ki so zadnji oskrbniki, in kot je Javni zavod Bogensperk ugotovil, da je tudi najbolj primerno, jezuiti ter jo predali svojemu namenu.

Za na plažo

Koža potrebuje intenzivnejšo zaščito in nego. Zdrav in lep videz obraza je zrcalo telesa.

Ze veste, kam se boste odpravili na zaslužen poletni oddih? Na morje ali v hribe, v oddaljene kraje ali boste izkoristili domačo turistično ponudbo? Kamorkoli se boste odpravili, skoraj povsod vas bo spremljalo vroče poletno vreme in z njim neobvladljivi sončni vplivi. Ob nepravilni zaščiti in negi vašega obraza in telesa, ki je nenehno podvrženo izhlapevanju telesnih tekočin, si lahko naredite veliko slabega tako za svoj videz kot za počutje. Običajno telesu posvečamo znatno več pozornosti kot pa zelo občutljivi koži na obrazu. Tega se zavemo prepozno, ko po koncu dopusta ugotovimo, da smo se navidezno postarali, saj dobimo kakšno novo gubo in številne sončne pege.

Poleg obvezne kolekcije izdelkov za telo za predsončnim, med in po njem, si priskrbite še ličila, ki vam ne bodo le pokrila nepravilnosti, pač pa vas z ustreznim zaščitnim faktorjem ščitila pred močnimi vplivi sonca. Izdelke lahko dobite v vseh boljših drogerijah, sicer pa so na našem trgu prej izjemna kot dejstvo. Izdelujejo jih predvsem pod blagovnimi znamkami Lancaster, Ellen Beatrix, Bilboa...

Izbirate lahko med pudri, krema ali kamen, za vodo odpornimi sončnimi maskarami in rdečili z zaščitnim faktorjem. Lase lahko zaščitite s posebnimi zaščitnimi spreji, še bolj pa je, da nosite pokrivalo. Kot dodatek k modni kolekciji za na plažo uporabite še barvni lak na vseh nohtih.

Vse to poiščite v specializiranih prodajalnah z kozmetiko, saj je, sodeč po obisku nekaterih v Novem mestu, slabša ponudba prilagojena povpraševanju slovenskih potrošnic. Ali to pomeni, da za svoje notranje in zunanje zdravje ne poskrbite dovolj? Popravite vendar viš!

JERCA LEGAN

MRLIŠKA VEŽICA BO

DRAGA - Pisali smo že o nekajletnih zapletih okoli gradnje mrliške vežice v Dragi, saj je bilo določeni in ovrženih že kar nekaj lokacij. Sodeč po kupu dokumentacije, ki jo hranijo, bi to lahko primerjali z dokumentacijo in načrti ogromne stavbe, kljub temu da gre za nekaj deset kvadratov veliko stavbo, dovozno pot in parkirišče. Gradbeni odbor in občina kot investitor upata, da bo vežica letos zgrajena, gradilo pa jo bo gradbeno podjetje Gradišče iz Cerknice.

Karol Rustja

Gradnja proge Trebnje - Sevnica

Tehniko je študiral v Gradcu, od leta 1863 dalje pa na politehničnem inštitutu na Dunaju, kjer je leta 1866 diplomiral. Pred tem je bil dve leti asistent pri gradnji državnih železnic v Hrvatskem Zagorju. Na Dunaju se je ogrel za jugoslovanstvo in tej ideji ostal zvest do smrti. V letih 1867 in 1868 je sodeloval pri trasiranju hrvaško-dalmatinske železniške proge skozi Knin, 1868-1869 je bil že šef sekcije pri trasiranju proge Dunaj-Inomost, nato pa šef sekcije pri gradnji proge Karlovac-Reka, dokler se leta 1870 ni osamovoljil.

Kot privatni podjetnik je po naročilu avstrijske družbe Montana izdelal načrte za proge Trebnje-Krmelj. Kot civilni inž. je od 1875 delal v Zagrebu, leta 1881 pa se je preselil v Beograd. Tam je ustanovil lastno gradbeno podjetje in uspešno gradil železniške proge, ceste, mostove, odpiral sodobne kamnolome in ustanovil prvo podjetje za impregnacijo lesa (železniških pragov) v Srbiji. Pri gradnji mostu čez Kolubaro pri Valjevu je kot prvi v Srbiji uporabil cement. V rekordno kratkem času je leta 1885 pri Pirotu zgradil most čez Nišavo in s tem omogočil srbski armadi umik preko reke, kar je pomembno njihovo rešitev pred Bolgari. Kot posebno priznanje so mu zaupali nalogo, da je sezidal zid (ograj) okrog saborne cerkve v Beogradu. Leta

Doslej hlapci, bodo poslej tujci?

Janko Veber, kočevski župan in poslanec v DZ, v poslanskih klopeh že drugo leto opozarja na škodljivost Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS za Kočevsko

KOČEVJE - Poslanci DZ so z dopolnili o vračanju kmetijskih zemljišč in gozdov - proti so bili le poslanci ZLSD - omogočili denacionalizacijskim upravičencem, katerim ni mogoče vrniti odvzete premoženja v naravi, pridobitev nadomestnih površin kjerkoli v Sloveniji. Te gozdove in zemljišča bo poslej kot zavezanec vračal Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki je na Kočevskem lastnik več kot 80 odstotkov vseh površin oziroma skoraj tretjino državnih zemlje.

To pomeni, da bodo nadomestna zemljišča lahko na Kočevskem dobili tudi upravičenci iz Koroške ali Primorske, morda tudi cerkev, posledice takšnega izvajanja zakona pa bi bile za občino katastrofalne.

"Mar bodo naša največja podjetja in zakupniki kmetijskih zemljišč ostali brez premoženja, več kot dva tisoč zaposlenih brez dela, njihove družine pa padle na skrb države? Sklad s temi zakupniki ni hotel skleniti dolgoročnih pogodb, saj jih podaljšuje le za leto. To kaže na veliko neuskajenost pri oblikovanju nacionalnih ciljev, saj se vsak poskuša podrediti ozkemu strankarskemu interesu, ki lahko močno ogrozi tudi nacionalno identiteto", je povedal Janko Veber.

Iz topliške doline

OB SUŠICI - Kako lepo je z mostu v topliškem parku videti jate rib, ki živahno plavajo v vodi, kar daje upanje, da je potok še zdrav za življenje.

PODHOSTA - Sredi podhoškega polja so vaščani obnovili staro kapelico iz 18. stoletja, ki so jo vaščani postavili, da bi jih obvarovala kuge, lakote in vojne. Tisto leto jim polje ni dalo pravič, ker so vse plodove požrle kobilice in nekakšni črvi. Ljudje so mliki bukov žir in hrastove ježice. Spominska kapelica sodi pod zaščito kulturne dediščine naroda in je posvečena sv. Mariji Pomolnici. Prizadevni člani turističnega društva in ljubitelji narave teh vasi so temeljito pospravili vse odpadke v Logu. Do konca leta pa nameravajo očistiti oba bregova Radešce prav do njenega izliva v Krko.

GORENJE POLJE - Vaščani so zelo zadovoljni, ker se je Cestno podjetje Novo mesto odločilo, da z novo asfaltno prevleko skozi vas od zahodne strani pa do Strmol posodobi ta del ceste, da bo varen za promet. Z razpokami in jamami je bila tukaj kar nevarna vožnja.

V PARKU NA JASI - V nedeljo, 5. julija, je bil na Jasi dobro obiskan piknik topliških upokojencev, ki so ob vselem razpoloženju tudi zaplesali na prijetno glasbo ansambla "Trio breza". Za popestritev prijetnega programa so prodajali tudi srečke, ki je prav vsaka zadela.

T. V.

nalno identiteto", je povedal Janko Veber.

Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov je paradržavna institucija, ki po zdajšnji zakonodaji ni odgovoren nikomur, njegova direktorica pa ima v rokah po Veberovih trditvah škarje in platno. Od nje volje bo namreč odvisno, kdo in kdaj bo v postopku denacionalizacije dobil kočevsko zemljo.

"Ob tem se sprašujem, ali bomo res postali tujci na svoji zemlji, saj smo na njej že dalj časa hlapci. Gospodarski razvoj vidimo v moč-

nih domačih podjetjih in zagotavljanju obdelovalnih in drugih površin našim občanom pod ugodnimi pogoji. Razvoj Kočevske je bil po vojni dirigiran iz Ljubljane, življenje tod je imelo tudi svoje prednosti, zdaj pa nas skušajo s tega območja pregnati. Naši občani namreč tako razumejo vračanje naravnih dobrin (nadomestnega zemljišča) denacionalizacijskim upravičencem, čeprav nas vladna koalicija prepričuje drugače," je še povedal Janko Veber.

M. GLAVONJIČ

Ohranimo Mirtoviški potok

Razstavo s tem naslovom je v kajakaškem centru Stari Malni pri Osilnici odprl Viktor Luskovec, bорец za varstvo narave

OSILNICA - Poročali smo že, da Emil Štimec, domačin iz Mirtovičev, gradi na Mirtoviškem potoku malo elektrarno, za katero ima vsa potrebna dovoljenja. Gradnji pa nasprotujejo nekateri naravovarstveniki. Zdej je znani bорец za varstvo okolja oziroma narave, novinar Viktor Luskovec, pripravil tudi razstavo svojih fotografij o Mirtoviškem potoku, s katero želi javnost opozoriti na ta biser narave ob Kolpi, na naši južni meji. Odprli so jo minul petek v kajakaškem centru v bližnjih Starih malnih.

Tistega dne sem se pogovarjal tudi z Emilom Štimecem, ki se je zavzel za nadaljevanje gradnje male elektrarne na svoji domačiji. Poudaril je, da nima nič proti varovanju narave in da se celo zavzema za lepo naravo, vendar sta pomembna tudi električna energija in zaposlovanje novih ljudi. Povedal je, da mu naravovarstveniki očitajo, da so nekaj bile v Mirtoviškem potoku vidre in da jih danes ni več; k temu pa je dodal, da so bile včasih v Mirtovičih tudi krave, a jih danes ni več.

Razstavo so si ogledali tudi minister za okolje in prostor Pavle Gantar in mnogi gostje s slovenske in hrvaške strani Kolpe in Čabranke. Že pred otvoritvijo razstave je minister Gantar poudaril, da imata Emil Štimec in njegov sin res vse potrebne dokumente za gradnjo elektrarne, vendar zdaj vedno bolj prevladuje prepričanje, da bi bil to grob poseg v lepo okolje. Zaželjena je zdaj sporazumna rešitev, ki naj bi bila taka, da bi država, ki je dovolila gradnjo, plačala Emilu Štimecu in sinu vse stroške, ki jih je imel doslej s to gradnjo, in tudi vse vloženo delo. V ministrstvu je že določen človek, ki se bo s Štimecem nadalje dogovarjal. Emil Štimec, ki se ukvarja s to gradnjo in zadevami okoli nje že približno 10 let, pa je opozoril, da je v to investicijo vložil vse svoje prihran-

ke, tudi od dela v tujini, da je star že 64 let in da se bo zato težko odločil za kaj podobnega.

Zadeva je na pogled zelo preprosta. Oba Štimeca bosta dobila vse vloženo poplačano, narava bo ohranjena. Država, ki je napaka naredila, bo vse pošteno plačala... pravzaprav bo vse poplačano iz žepov državljanov, v katere država vedno bolj posega.

J. PRIMC

Komu smrdi sosedov kruh?

Zavajajoče oglaševanje Pekarne Stična

V Sloveniji število pekarn od leta 1990 hitro narašča in jih je že okoli 430, zaposlujejo pa 4.600 ljudi. To je za Slovenijo zelo veliko, zato ni nenavadno, da se nekatere pekarnе v borbi za kupce poslužujejo nepoštenih prijemov. Najpogostejše oblike, ugotavljajo v združenju pekarn pri Žitni skupnosti, so predvsem zaposlovanje na črno, neustrezne sanitarne razmere, v zadnjem času pa tudi oglaševanje izdelkov, ki zavaja potrošnika.

Pred nedavnim se je prvič zgodilo, da je združenje tržni inšpekciji prijavilo pekarno zaradi zavajajočega oglaševanja. Gre za Pekarino Stična iz Ivančne Gorice. Tržna inšpekcija je ugotovila, da je ta pekarna zavajajoče oglaševala svoje izdelke in izkoristila potrošnikovo neizkušenost in neznanje v dobičkonosne namene. Njeno oglaševanje je bilo moč razumeti tako, da druge pekarnе proizvajajo in prodajajo kruh, ki vsebuje škodljive snovi, kar je seveda zavajajoče.

Združenje pekarn pri Žitni skupnosti bo še naprej pozorno spremljalo dogajanja na tem področju in bo poskuse nelojalne konkurence takoj prijavilo pristojnim organom.

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV V HINJAH - Gasilsko društvo iz Hinj je v soboto, 11. julija, pripravilo že 10. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev. Občinstvu se je predstavil tudi svetovni prvak v igranju na diatonično harmoniko Denis Novato iz Trsta, navdušil pa je tudi Simon Goričič iz Toronta. Priznanja najboljšim je podelil predsednik društva Ciril Papež. V skupini do 15 let je bil najboljši Janez Lekše, druga je bila Indira Simonič, tretji pa Matija Ceglar. V skupini od 15 do 30 let, kjer je bila tudi največja konkurenca, je zmagal Matej Vizjak, drugi je bil Aleš Junc, tretji pa Matej Pečan. V skupini nad 30 let je zmagal Franc Škufca, drugi je bil Metod Bradeško, tretji pa domačin Tone Pelc. (Foto: S. Mirtič)

BOGATO GLASBENO DOGAJANJE NA PREVOLAH - Na igrišču osnovne šole Prevole so se v četrtek, 9. julija, predstavili člani skupine Babilon. Zaigrali so svoje najnovejše hite, ki so jim prisluhnili tako udeleženci Raglje kot tudi domačini. Velja omeniti, da je na Prevolah poleti gostovalo veliko domačih glasbenikov in skupin, od New swing kvarteta, Vilija Resnika, Šerbi, Damjane Golavšček, Iva Radina, Marte Zore do Čudežnega polja in drugih. (Foto: S. Mirtič)

MALČKI ZA ZDRAVE ZOBE - Dve medicinski sestri in še ena, ki dela le dva dni na teden, so premalo, da bi temeljito poskrbeli za preventivno na področju zobozdravstva v 24 novomeških šolah in še 27 vrtcih. Ob obiskih otrok se pogovorijo o zdravi prehrani ter o pravilnem čiščenju zob. Opozarjajo, da si v večini šol otroci zob sploh ne čistijo, šole pa se ob tem najpogosteje izgovarjajo, da nimajo primernih prostorov. V vrtcih je s čiščenjem zob bolj. Na fotografiji so "lastovke" in "čebelice", mali solarji iz bršljinškega vrtca Ostržek, ki so sodelovali v tekmovanju za lepe zobe. Vsi sodelujoči (tekmovalci so tudi mali solarji iz vrtecev Videk in Vavta vas) so ob koncu leta prejeli simbolično nagrado (zobne paste, ki jih je podaril Henkel), najbolj natančni umivalci zob pa so prejeli poleg tega še krtčko s pokrovčkom, darilo mariborskega Flegisa. (Foto: B. D. G.)

ljani. Kot zaveden narodnjak je moral kazensko iz Ljubljane v Dunajsko Novo mesto (Wiener Neustadt). Od tam se je vrnil spet v Ljubljano, vendar je sam izposloval premostitev na Dunaj. Tam je leta 1894 postal dvorni svetnik in ravnatelj Državne založbe solskih knjig. Po potresu v Ljubljani je na Dunaju vodil zelo uspešno akcijo zbiranje pomoči za prizadete v Ljubljani.

Politično kariero je začel leta 1883 kot deželni poslanec in nato še kot državni poslanec. Od leta 1908 do 1911 je bil kranjski deželni glavar. Deset let je bil član železniškega odseka. Kot deželni glavar je pripomogel, da je dežela dobila melioracijsko posojilo in začela velikopotezno graditi ceste, mostove, vodovode in pospeševati gospodarstvo. Za železnice je bil zelo pomemben, ker je realno in uspešno vodil akcijo za gradnjo dolenskih prog. V ta namen je leta 1883 vodil posebno delegacijo - poslanstvo k cesarju. Nesporno je, da so bile dolenske proge in pozneje tudi belokranjska proga zgrajene po zaslugi Frana Šukljeta.

Viktor Mramor

Rodil se je 24. julija 1897 v Bršljinu pri Novem mestu. Oče je leta 1906 odšel s trebuhom za kruhom v Ameriko, kjer je že leta 1909 umrl. Mati je sebe in Viktorja preživljala se tem, da je hodila na dnino. Oktobra 1915 je opravil maturo na gimnaziji v Novem mestu in takoj zatem odšel v vojsko, kjer je ostal do oktobra 1918. Po odpustu iz vojske se je verjetno po zgledu strica Franja Mramorja, ki je kot železničar delal v Zagrebu, tudi sam odločil za železnico. Novembra 1918 je pričel delati kot volonter na postaji Novo mesto. Ko je v Kamniku opr-

vil kratko usposabljanje za prometnika, je bil septembra 1919 nastavljen za prometnika v Trebnjem, vendar je bil kmalu premeščen v Ljubljano, novembra 1920 pa v Novsko (Zagreb-Beograd), kjer je ostal do julija 1923. Od tam je moral za prometnika v Zagreb in maja 1924 v Varaždin. Kot šef je vodil postajo Madari Dragalič, leta 1933 pa je bil imenovan za šefa postaje Plaški, tri leta zatem je prevzel postajo Škrlevo nad Reko in tam preživel vojno.

Po koncu druge svetovne vojne je bil imenovan za delegata JDŽ na Reki, konec maja 1945 pa je prevzel vodstvo postaje Reka. Ob ustanovitvi Inšpektorata za železnice pri UVAJ (Vojaška uprava jugoslovenske armade) za Reko, Istro in Slovensko Primorje v Opatiji, je bil postavljen za vodjo inšpektorata in ga vodil do ukinitve leta 1949. Takrat je moral v Zagreb, kjer je na tamkajšnji železniški direkciji prevzel delo vodje potniške službe.

Ko je bila v Pivki (tedaj Šempeter na Krasi) ustanovljena Direkcija železnic, je maja 1949 prevzel dolžnosti direktorja direkcije. Po ukinitvi direkcije decembra 1951 je bil imenovan za pomočnika direktorja direkcije v Ljubljani. To delo je opravljal do avgusta 1952, ko je bil imenovan za zastopnika Jugoslovenskih železnic na Opčinah pri Trstu. To delo je opravljal do upokojitve 31. avgusta 1956. Kralju Aleksandru je moral kot železničar prisesti 31. avgusta 1921, kralju Petru je moral prisesti 10. oktobra 1934, narodu oziroma zvestobo državi pa je prisegel 22. aprila 1946. Odlikovan je bil z redom sv. Save V. stopnje in redom jugoslovenske krone V. stopnje, pa vojni pa z ordenom dela III. stopnje.

Konec

Viri in literatura

Arhiv Slovenskih železnic: fond Dolenjska proga

Arhiv republike Slovenije: fond 188 C. kr. ministrstvo za železnice

Osební arhiv avtorja

Kronika župnije Mokronog

Ivan Mohorič: Zgodovina železnic na Slovenskem, Ljubljana 1968

Jože Jenko: Po dolenskih progah v razdobju 90. let. Železniški vestnik, 1959, št. 1 do 10

Časopisi: Slovenec, Dolenjske novice, Slovenski narod, Železničar.

Zoran Hudales: Občina Trebnje v NOB

Ivan Mohorič: Problemi in dosežki rudarjenja na slovenskem, Maribor 1978

Eva Holz: Razvoj cestnega omrežja na Slovenskem ob koncu 18 in v 19. stoletju, Ljubljana 1994

Alojz Pregelj: Naše železnice v prevratni dobi. Slovenci 1918-1928

Krmelj 1943-1978

IZDELOVANJE ZOBOTREBCEV - Domačini so mlade naučili izdelovati zobotrebce. (Foto: A. J.)

6. Ragljine počitnice na Prevolah

Mladi iz cele Slovenije - številne dejavnosti - Sodelovanje z domačini - Radijska oddaja Raglja

PREVOLE - Že šesto leto se mladi iz cele Slovenije lahko udeležujejo nepozabnih aktivnih počitnic, ki jih preživijo na osnovni šoli Prevole. Tudi letos zaradi obnavljanja šole gostujeta le dve skupini, skupaj skoraj 130 osnovnošolcev. Nekaj uspešnih šolarjem pa so šole za nagrado ravnostimno podarile brezplačen aktiven odih.

Otroke so domačini že prvi večer pogostili s pečenim krompirjem s soljo, maslom ali pa so ga zabelili z ocvirki.

V tednu dni mladi izvedejo številne dejavnosti, od športnih do bolj poučnih. Otroci so obiskali Taborsko jamo, člani kulturnega društva Hinje so jim zaigrali komedijo, z gobarji so nabrali do 40 vrst gob, ob zaključku pa so lahko prave tudi poskusili. Želiščarica jim je povedala recepte za zdravo življenje, nepozabno doživetje pa je bil letalski polet nad Suho krajino in Novim mestom.

Učenci so se sprehodili tudi po okoliških vaseh, dan preživeliz domačini, ki so jim pokazali znamenitosti kraja in spretnosti krajanov, od tega, kako delajo zobotrebce, do peke dobrot. Pod nadzorstvom domačinov so si ogledali tudi okoliške kraške jame in tako bolj spoznali podzemni

svet. V Žužemberku so se, navdušeni nad ogledom gradu, posladkali z dobrotami domače pekarnice. Gojitzveno lovišče Rog jih je peljalo v Kočevski Rog, nekaj najuspešnejših učencev pa je za nagrado lahko tri ure hranilo divje živali. Poleg številnih iger so se mladi kopali v reki Krki in vozili z raftingom.

Ob našem prihodu so učenci risali motive s Prevol na lesene deščice, nekaj jih je pletlo kitke iz usnja, sicer pa so ustvarjali tudi z volno, gipsom in glino.

Zvečer se veselijo ob ognju in petju, čas pa jim popestrijo znani Slovenci in glasbene skupine. Konec tedna sledi priprava na radijsko oddajo Raglja, ki je na sporedu ob sobotah na Radiu Slovenija 1. Šolarji s Prevol so med letovanjem odprli tudi trgovinico s sladkarijami, s tem denarjem pa si plačajo končni izlet. Zadnji dan naredijo veliko torto in z njo se poslaskajo prav vsi.

"Učenci se radi vračajo tudi več let. Tu so svobodni, a hkrati aktivni. Je povedal ravnatelj OŠ Jože Hribar ter ponosno dodal: "Brez plodnega sodelovanja med krajanji in delavci šole Raglje ne bi bilo, s slednjo pa se odpira kraj."

ANDREJA JERNEJČIČ

NARAVNA MEDICINA

Masaža in meditacija

Na srečo znanost danes že priznava, da je zdravljenje z naravnimi tehnikami in metodami učinkovito. V tujini posamezne zdravstvene zavarovalnice krijejo stroške zanje tako kot za konvencionalno zdravljenje. Tehniki naravnega zdravljenja sta med drugimi tudi masaža in meditacija.

MASAŽA - obsega obdelavo mehkih telesnih tkiv. Poznane so številne oblike od gnetenja, drgnjenja, udarjanja do pritiskanja na akupunkturne točke. Masaža upočasni srčni utrip, pospeši obtok, sprosti mišice, izboljša gibljivost in spodbudi izločanje snovi (endorfinov), ki odpravljajo bolečine in tesnobo. Učinkovito blaži stres, depresijo in tesnobo, povečuje pozornost, zmanjšuje zaznavo bolečine in pospeši okrevanje po operacijah ter zmanjšuje potrebo po zdravilih. Izboljšuje spanje, prebavo in presnovo.

MEDITACIJA - imenujemo jo tudi glinska sprostitvev. Z mirnim sedenjem z zaprtimi očmi se človek potopi v globoko umirjeno stanje, ki zmanjša telesni stresni odziv. Redno vsakodnevno meditiranje ali sproščanje lahko olajša dihanje, upočasni možganske valove, zmanjša mišično napetost

in upočasni srčni utrip. Zmanjša dejavnike tveganja za srčna obolenja. Nekaterim ljudem meditacija normalizira krvni tlak.

Meditiranje je zelo prikladno za obvladovanje motenj, ki jih poslabšuje stres; med temi so visok krvni tlak, koronarna bolezen, kronične bolečine, nespečnost, predmenstruacijski sindrom in klimakterične težave.

Poleg tega zmanjšuje tesnobo pred operacijami in potrebo po zdravilih proti bolečinam in živčnosti. Meditiranje nas bolj poveže same s seboj, z našim bistvom, z dušo. Starejši se počutijo mlajše, otroci in mladina se okrepijo, lažje in uspešneje se učijo. Mnogi opustijo kajenje, drogiranje, prenehajo piti kavo in alkoholne pijače, spremenijo prehrano. Poslovneži si očistijo misli, se umirijo, postanejo prodornejši ter sposobni za kvalitetno sodelovanje na vseh nivojih.

Tisti, ki redno meditirajo, so bolj pošteni, potrpežljivi, strpnji, vztrajni, disciplinirani in samozavestni. Zviša se njihov etični odnos do ljudi in narave. Izboljšajo se naravne sposobnosti, ki so nam bile dane ob rojstvu, a jim nismo dali možnosti, da bi se prebudile. Zaradi čustvenih težav (žalosti, strahu, jeze, ljubosumja, občutka nemoči itd.) lahko zbolijo naše telo. Čustvene motnje porušijo bioenergijsko ravnovesje. Z izvajanjem meditacije si ravnovesje zopet vzpostavimo, s tem pa omogočimo telesu, da ozdravi. Meditacija nima nobenih negativnih posledic za organizem. Zdravi ljudje se počutijo še boljše, zato meditacija ni namenjena samo bolnikom, ampak vsem, ki skrbijo za svoje dobro počutje.

Preproste masaže in samomasaže ter meditacije se lahko naučite v centru Popolno zdravje v Novem mestu, Koštalova 10 a, vsak dan ob 20. uri. Informacije na tel. št. 068/28-250.

ANICA JANEŽIČ-MIKEC

Nekaj čez državo

Pošto imam za dohodnino, torej spet je leto mimo. Enkrat je spet državi mar. Zame ne, za moj denar!

Nekoč državi drugi, zdaj se reče stari Jugi, vojak zastavil sem življenje. Leta spremenijo mnenje.

Slovenija, moja dežela, od mene več bo imela, če živ bom, zdrav, v proračun dajal.

Je sproti vse leto jemala presneto od plače tekoče denarce še vroče.

Pri regresu za dopust je vzela mi od ust in od odpravnine do ene četrtine.

Ko policaj izrekel je mandatko, denar dobila je na kratko. Domovina z mano hazardira iz kupčkov mi denar pobira.

Če muza mi nakloni iskerc, pristavila bo zraven piskerc. Od te pesmice prejela bo denar, prej kot jaz njen avtor honorar.

Povsod, kjer se ustvarja, če le tiče se denarja, povsod je domovina zraven. Je ni rešitve. Amen.

JURE MURN

Medved Jaka potrebuje večji dom

Brez domačinov je nevaren

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU - Štuparjevo gostilno na Dvoru mnogi ljudje obiščejo in poznajo zaradi rjavega medveda. Prava gneča je ob nedeljah. Gostilničar in lovec Henrik Štupar je pred šestimi leti od lovca iz Medvod kupil pol leta starega medveda, ki se je zlegel v ljubljanskem živalskem vrtu in tehtal le slabih 30 kilogramov. Medveda so imenovali Jaka in mu za gostilno pripravili majhno kletko z bazenom. Vendar je z leti mladi kosmatinec postal prava zver, ki tehta okoli 270 kilogramov, če se postavi na zadnje noge, pa meri več kot dva metra.

"Na dan poje od 5 do 15 kilogramov hrane, vse od zelenjavo do mesa, ki je običajno prekuhan, včasih pa dobi tudi kakšen surov kos. Je tudi pravi sladokusec, " je povedal gostilničar, ki je z vodo čistil ta kletke ter osvežil kosmatincea. Ljudem vedno pokažejo le v prisotnosti enega od domačinov. Vendar se zgodi, da so gostje nesramni in gredo za hišo kar sami, pri tem pa niso dovolj pozorni in želijo medveda pobožati. V takih primerih je Jaka lahko prav nevaren. Na take obiskovalce jih opozori le ljubosumni pes.

MEDVED JAKA - Iz majhnega medvedka je zrasel pravi kosmatinec, ki potrebuje večji prostor. Kljub milemu pogledu pa ga lahko poboža le Henrik Štupar. (Foto: A. J.)

Zaradi stroškov z vzdrževanjem in premajhnega prostora želijo medveda prodati, vendar le ljudem, ki bi zanj še naprej lepo skrbeli, predvsem pa imeli večji prostor, je povedal Henrik Štupar in dodal, da ga ne bi dal za odstrel, saj mu je Jaka zelo prišel k srcu. V naravi pa se medved tudi ne bi znašel.

Lastnik je že pomislil, da bi medveda prenestli na njihovo domačijo, kjer bi bilo potrebno pripraviti prostor, poskrbeti za varnost, za kar bi potrebovali veliko denarja. Dokler Jaka ne dobi potrebnega večjega prostora pa ostaja Štuparjeva atrakcija.

A. JERNEJČIČ

NOV MOSTIČEK V LOGU - Prizadevni ljubitelji narave so v Logu pod Podhosto s prostovoljnimi delom postavili lesen mostiček s klopico, ki je namenjena sprehajalcem. Tako je nad potočkom Crkavnikom mogoč varen prehod čez. Okolico pa so temeljito počistili. Lep primer sodelovanja s turističnim društvom. (Foto: T. V.)

Za otroke si vzamejo čas

Pestro v taboru mladih Žužemberk '98

ŽUŽEMBERK - Da je taborjenje ob dolejnjski lepoti Krki na Loki res zabavno, dokazujejo številni tabori. Komaj se poslovi ena skupina, že prostor zasede naslednja. Tokrat so se tabora Žužemberk '98 udeležili otroci od 7. do 15. leta iz cele Slovenije, izmenjali se bosta dve skupini po 14 otrok. Vodja in organizator je Andrej Stanovnik, sicer delovni inštruktor v Zavodu za usposabljanje invalidov v Kamniku. Zaradi možnosti izvedbe različnih dejavnosti in lepe narave taborjenje poteka že tretje leto. Za mlade spremljevalca skrbijo cel dan, dejavnosti pa so športno-naravoslovne in jih vodijo strokovnjaki.

Mladi so se naučili jahati konje, streljati z lokom, peljali so se s kmečkimi vozovi, si ogledali kmetijo, spoznali svet mineralov in fosilov, s teleskopom odkrivali svet nočnega neba, zakurili več

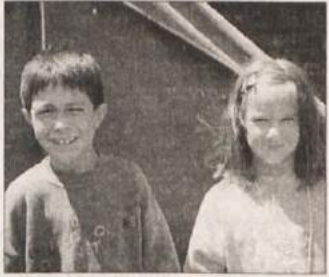

Andrej Stanovnj je vodja in organizator, ki si za otroke vzame čas. (Foto: A. J.)

vrst tabornih ognjev in se ob tem seznanili tudi z zgodovino in pomenom ognja. Revirni gozdar jih je spremljal na gozdni učni poti po gozdovih neokrnjene narave. Čas so si zapolnili s številnimi športnimi dejavnostmi: z jutranjo telovadbo, igrami z žogo, dabdintonom, balinanjem in igranjem pikade. Seveda ni šlo brez dogodišč in na vodi: po reki so se vozili s čolni, imeli solo veslanja in plavanja.

"Za otroke si vzamemo čas. Najpomembnejše pa je, da so mladi prosti le eno uro, drugače so nenehno aktivni. Težavnost je prilagojena starosti, " je povedal Andrej Stanovnik in dodal, da je velik interes tudi za družinsko taborjenje. Nekaj nepozabnih trenutkov o taboru sta povedala devetletni tabornik in šestletna, najmlajša tabornica:

GASPER ZIDANIČ iz Ljubljane: "Prvič sem skočil iz slapov, sicer z rešilnim jopičem, vendar je bilo čudovito. Naučil sem se jahati in izdelati znam sončno uro. Ob tabornem ognju sem včasih zaigral na kitaro."

Gasper Zidanič in Rabeka Šerbelj

RABEKA ŠERBELJ iz Kamnika: "Tu sem prvič in prej nisem znala ne plavati ne jahati konjev. Vozili smo se s čolnom in je bilo kar naporno. Vseč mi je čista in nizka voda. Ko smo nabirali gobe, sem našla lisičko."

ANDREJA JERNEJČIČ

Javni prihodki v svetu in pri nas

Dolgo slovensko čakanje na dan davčne osvoboditve

Dan davčne osvoboditve pride samo enkrat na leto. Toda če imate smolo, da delate v davčno najbolj obremenjeni severni Evropi ali Sloveniji, se vam lahko zgodi, da se boste vrnili s poletnih počitnic, še preden boste državi odplačali svoj letni davčni prispevek.

Časnik The European je izračunal dan, na katerega ne hate plačevati davke vladni svoje države in začnete delati samo zase. Izračun je zasnovan na predpostavki, da do dneva tako imenovane davčne osvoboditve ves svoj zaslužek izročate vladi. Ko prečete ta pomembni dan v letu, začnete delati samo zase.

To pomeni, da npr. Joe Briton, vodja prodaje Britannia plc prvih 19,5 tedna leta dela samo za to, da odplača davke. Šestnajstega maja se končno osvobodite davčnega bremena in zaslužek začne namesto na vladni pritekati na njegov bančni račun.

V Parizu Joejeva kolegica Chantal de Gaulle, ki je poslovni vodja Industrie Chirol SA, dela še sedem tednov in pol dne, preden zadovolji svojo vladjo; v Franciji se dan davčne svobode zasvita 6. julija. Nič čudnega, da se mora francoska ministrica za zaposlovanje in solidarnost Martine Aubry zatekati h grožnjam, da francoska podjetja državi plačujejo davke.

Se veliko slabše je Louise de Montpellerju, ki dela pri Unioi Belgique NV v Bruslju. Louis ob koncu drugega tedna v avgustu, ko se pripravlja na počitnice ob Sredozemskem morju, svoji vladi še vedno plačuje davke. Za belgijskega nesrečnika pride davčna svoboda 13. avgusta.

Te osupljive razlike so še kako pomembne. Ko Evropske države načrtujejo združitev svojih gospodarstev, postajajo razlike v obdavčevanju očiten primer, kako daleč je še Evropa od ureditve enotnega igrišča za vse svoje državljane. Za zdaj še ni velikih načrtov o poenotenju evropskih davkov. Evropska zveza je to vprašanje v celoti prepustila pritiskom trga.

Strokovni organi in vladne organizacije, kakršni sta npr. Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Evropska komisija, že dolgo vsiljivo tržita gibljivost delovne sile kot ključ za gospodarsko obnovo. To bi utegnili udariti nazaj, kajti tisti evropski državljani, ki služijo najbolje, izkoriščajo planetarne prilagoditve arbitraže, tj. borzne preprodaje z izkoriščanjem razlik v ceni.

Lahko se zgodi, da bi Evropo tudi za vedno zapustili. V Ameriki Mike Steinberger dela samo 162 dni na leto, da vladi odplača davke. Chantal mora delati 186 dni, da odplača sistem radodarne francoske blaginje, tri in pol tedne dlje kot Mike. Ljudem z dna francoske plačilne lestvice gre dobro: davčne olajšave zadevajo celo izplačila novinarskih honorarjev na roko. Toda nekdo mora plačati za nešteto podobnih olajšav. Francoski davčni režim je znan po tem, da močno pritiska najbogatejše. "Tisti na vrhu ustvarijo skoraj vse francoski davčni prihodek. Preostali del prebivalstva - v gromem skoraj polovica - ne plačuje skoraj nič," pravi neki pariški davčni strokovnjak.

V Hongkongu, ki z minimalnimi davki in predpisi privablja zaslužkarje z vsega sveta, Mark Yan za svojo varčno in poceni vlado dela samo 54 dni, skoraj šest mesecev manj kot nesrečni Belgijec Louis. Po 24. februarju lahko, če hoče, ves zasluženi denar požene na hipodromu Srečna dolina.

Grožnja, da bi lahko cele poslovne družbe zapustile evropsko prizišče in se odpravile v davčno prijaznejše kraje na tem planetu, je začela skrbeti evropske finančne ministre. Francosko finančno ministrstvo opozarja poslovne družbe, ki so se registrirale v tujini, da se uporabijo sleparske postopke, da bi se izognile davkom. Drugim, ki deželo poskušajo zapustiti po povsem pošteni poti, francoska vlada grozi s preiskavo, utemeljeno v sumu, da po-

sredujejo lažne prikaze svojih dobičkov.

Švedski proizvajalec mobilnih telefonov Ericsson, ki ima glavni štab v Stockholmu, a deluje v več kot 130 državah sveta in samo šest odstotkov svojih izdelkov proda doma, grozi, da bo svoje glavne direktorje preselil v London. Če bi Ericsson Švedsko zapustil z vsem, kar ima, bi s seboj vzel 12 odstotkov vsega švedskega izvoza. Kraji, kot sta Guernsey in Jersey, kjer dan davčne osvoboditve nastopi 14. marca, bi utegnili kmalu postati domovina mnogih multinacionalnih družb.

Za najbolj plačane uslužbence bi bila premostitev zgolj lahkotna vaja v zniževanju davčnih prispevkov. Če bi naša Francozinja Chantal letela preko Atlantika in se zaposlila v New Yorku, kjer Industrie Chirol širi svoje severnoameriško poslovanje, bi pridobila 24 dni davčne svobode dovolj, da bi svojo pusto mestno hišico in izdelanega megana zamenjala za prostoren apartma ob Centralnem parku in BMW-jev kabriolet. Najbrž bi se ji povečala tudi plača, kajti dobro plačani direktorji v New Yorku zaslužijo približno 40 odstotkov več kot njihovi pariški kolegi. Na žalost njen zaročenec ne mara les Americians in ne govori angleško.

Da Louisa de Montpellerja, ki dela in živi v Bruslju, je samo kratek skok čez mejo v Luksemburg. To bi mu prihranilo 47 davčnih dni ali skoraj sedem tednov na leto. In v Luksemburgu se počuti skoraj enako kot v Bruslju. Če bi se Louis preselil v London in se pridružil sestri, ki je to storila pred letom in pol, bi pridobil nič več in nič manj kot 89 delovnih dni ali skoraj 13 tednov. Po 20 letih v Londonu bi se lahko upokojil in si kupil barko ter odšel na Sredozemsko morje pet let prej, kot če bi ostal v Belgiji. Zvestoba Bruslju bo nesrečnega Louisa v primerjavi s preselitvijo v Veliko Britanijo stala skoraj desetletje zaslužka, ki ga bo kot davke odrazil državi. Če bi se preselil v Hong Kong, bi pridobil kar 19 let.

Novemu evropskemu rodu geografsko mobilnih in častihlepnih tridesetletnikov se take skoke splašajo delati. Najbolj bi stri in delavni se bodo najbrž selili v dežele, kjer so plače visoke, davki pa nizki. Kakorkoli že, uslužbenci multinacionalnih družb imajo drug z drugim verjetno več skupnega kot z ljudmi, ki vodijo njihove prodajalne.

Francoski tisk ugotavlja, da najboljši mladi možgani zapuščajo Francijo, takoj ko dostopirajo, medtem ko uspešni podjetniki, ki vodijo majhna in srednje velika podjetja, svojo kri preko Kanala pretakajo v Veliko Britanijo. Ena od vodilnih francoskih poslovnih publikacij Capital objavlja celostranski oglas, ki francoska podjetja vabi, naj se preselijo v Združeno kraljestvo. Videti je, da se bo v prostovoljno izgnanstvo preselilo še veliko francoskih državljanov, preden bodo pridobili davčno liberté, in egalité, z ostalo Evropo.

In kako je v Sloveniji? Spreletel vas bi vsaj srh, če ne obšel kar srd, če bi vedeli, da smo na davčnem koledarju med štiri-desetimi izbranimi državami - od tega jih je tri četrtine evropskih - na sedemtridesetem mestu. Od Slovencev za vlado delajo več samo še Danci, Romuni in Belgijci. Prvi in zadnji slovijo po socialni državi. Romunija pa je tako revna, da je skoraj razumljivo, da za preživetje iz davkoplavečev poskuša iztisniti prav vse. Kaj imamo od krepkega davčnega puščanja krvi Slovenci? Državne blaginje ne, saj je moto trenutnega slovenskega oblastnega svobodomlja, da smo v trdem kapitalizmu in da tako mora biti. Ker skrajno bogatih pri nas ni veliko, vlada ne more trditi, da ti plačujejo tako rekoč vse davke. Sklep? Slovenska oblast se zna crkljati na račun navadnih državljanov. To sicer ni državniška modrost, je pa gotovo znamenje politične prebrisanosti.

Pripravil: Janez Pencar

PODELITEV SPRIČEVAL - Prejšnji petek je bila v novomeškem šolskem centru podelitev spričeval 60 udeležencem, ki so med prvimi uspešno zaključili programe izobraževanja za odrasle. Direktor šolskega centra Stefan David je najprej podelil najprizadenejšim osem priznanj za odličen uspeh. Potem so podelili še spričevala za uspešno opravljeno šolanje udeležencem programov tehniškega izobraževanja (strojni tehnik, elektrotehnik - elektronik, zdravstveni tehnik, lesarski tehnik), programov poklicnega izobraževanja (elektrikar - elektronik, lesar širokega profila - mizar, strojništvo - poklicna šola in bolničar) in 21 poklicnim voznikom. Vodja izobraževanja odraslih Stefan Gorše jim je čestital in želel vse najboljše v nadaljnjem življenju. (Foto: J. Dornič)

Navdušeni nad Sosedovim sinom

Obiskovalci na Muljavi sodelovali s publiko

MULJAVA - Že 17. leto zapored je kulturno društvo Muljava obudilo eno od Jurčičevih del. Tokrat so na letnem gledališču Jurčičeve domačije predstavili Sosedovega sina v režiji upokojenega poklicnega igralca Mestnega gledališča ljubljanskega Janeza Eržena. Prvič pa so Muljavčani Sosedovega sina zaigrali že pred 17 leti.

Konec tedna se je zadnje letošnje prireditve udeležilo 1300 ljudi. Mnogi obiskovalci so prihajali še po deveti uri zvečer, ko naj bi se vse skupaj že začelo. Nekaj starejših obiskovalcev je že pred začetkom glasno zapelo, med igro, zaigrano v pristnem muljavskem narečju, pa je navdu-

šena publika zaploskala več kot dvajsetkrat. In to je bila pohvala več kot 70-im sodelujočim oziroma 53-im igralcem, ki so igro vadili tri mesece.

"Za mnoge Muljavčane je bilo vodenje iger naporno, saj imajo še službo in delo doma. Najlepše pa je po uspešni uprizoritvi njihov zadovoljstvo," je povedala organizatorica poletnih prireditev na Muljavi Tatjana Lampret.

Vse štiri predstave, ena je zaradi dežja odpadla, je obiskalo okoli 3000 obiskovalcev. Spodbudno za igralce pa je, da so si gostje tretjo predstavo kljub dežju ogledali do konca. Kulturno društvo Muljava se lahko pohvali, da so na oder postavili že vsa pomembnejša

Uspešno šolsko leto za gimnazijce

Kljub slabim delovnim pogojem, predvsem za izvenšolske dejavnosti, dosegli na različnih področjih dobre rezultate - Od lani jeseni sodi gimnazija v Unescovo mrežo šol

NOVO MESTO - Novomeški gimnazijci so bili že od nekdanj zelo uspešni dijaki, njihov uspeh pa ni izostal niti sedaj, ko so zaradi obnove njihove stavbe dve leti gostovali v novomeškem šolskem centru, kjer pa predvsem za delo v izvenšolskih dejavnostih niso imeli najboljših možnosti. Tudi v minulem šolskem letu so dosegli kar nekaj lepih rezultatov, ki pa jih bodo v bodoče verjetno še izboljšali, saj bodo v jeseni novo šolsko leto začeli v prenovljeni stavbi gimnazije.

Ker za izvenšolske dejavnosti niso imeli vedno prostora, saj so se morale zaradi popoldanskega pouka dogajati dopoldan, sta računalniški krožek in internet potekala kar v prostorih Intel servisa na Loki. Med vsemi slovenskimi dijaki je bil v računalništvu najboljši njihov dijak 3. letnika Matevž Harlander, ki je lani jeseni sodeloval na računalniški olimpiadi. Njihova domača stran na internetu pa je bila proglašena za najboljšo nekomercialno stran.

Zelo uspešni so bili tudi kemiki na tekmovanju v znanju iz kemije in na tekmovanju Gibanje znanost mladini. Med širšo ekipo za kemijsko olimpiado sta bila izbrana tudi dva njihova dijaka, vendar se žal olimpiade nista udeležila zaradi slabšega praktičnega znanja, kar je prav gotovo posledica slabših pogojev za delo.

V Gibanju znanost mladini pa so tekmovali tudi na drugih področjih. Uspešni so bili tudi na državnem matematičnem tekmovanju, ki se ga je udeležilo 5 dijakov, Andrej Muhič pa je prejel pohvalo. Tudi na državnem tekmovanju iz fizike so se uvrstili v sam vrh. Potem so se udeležili tekmovanja za Cankarjevo priznanje, kjer je bronasto priznanje dobilo 9 dija-

kinj, Saša Češnovar in Milica Tucakov pa sta dobili srebrno.

Štirje njihovi dijaki so se udeležili državnega tekmovanja iz znanja angleščine kot prvega tujega jezika in trije kot drugega tujega jezika. Od tega sta dve dijakinji osvojili 2. in 4. mesto. Tudi letos so se javili na razpis Sorosove fundacije za pridobitev štipendije za šolanje v tujini. Iz cele Slovenije se je na natečaj prijavilo 300 dijakov, po preverjanjih znanja angleščine so jih izbrali 10, med njimi je tudi njihova dijakinjo. Trije njihovi dijaki so se udeležili državnega tekmovanja v znanju iz nemškega jezika in se uvrstili v zgornjo četrtino. V 3. letniku pa je 18 dijakov sodelovalo v projektu Wasserwelten, ki ga je razpisal Goethejev inštitut za EXPO 2000 v Hannoveru. Izdelali so film "Krka, ne jezi se", družabno igro in delovno poročilo v obliki foto kronike. S projektom se niso uvrstili v nadaljnji izbor, ker je bil film predolg, so pa bili povabljeni na sprejem na nemško veleposlaništvo v Ljubljani, kjer jim je predstavnica Goethejevega inštituta podelila priznanja in nagrade.

• Od 6. julija že delujejo v improvizirani pisarni v pritličju gimnazijske stavbe na Seidlovi, uradne ure pa imajo ob sredah med 9. in 11. uro.

Lani septembra je gimnazija dobila certifikat in je vključena v mrežo Unescovih šol, takoj zatem je začel delovati Unesco klub, ki je med šolskim letom pripravil "Ulico aida" in "Dan voda", pred kratkim pa še Unesco tabor, ki so se ga udeležili tudi dijaki z drugih gimnazij. Poleg številnih kulturnih prireditev so na šoli organizirali šolsko tekmovanje za Prešernovo nagrado, izdali dve številki Stezic, dijaki 1. in 3. letnika pa so uprizorili igro iz dramskih besedil Matiček se ženi in Za zaprtimi vrati. Zelo uspešni so bili tudi njihovi športniki. Za omenjene rezultate gre zahvala tako dijakom kot profesorjem, ki so pokazali zelo veliko volje tudi v slabših delovnih pogojih.

J. DORNIČ

Poletna sezona na višku

V Zdravilišču Dolenjske Toplice

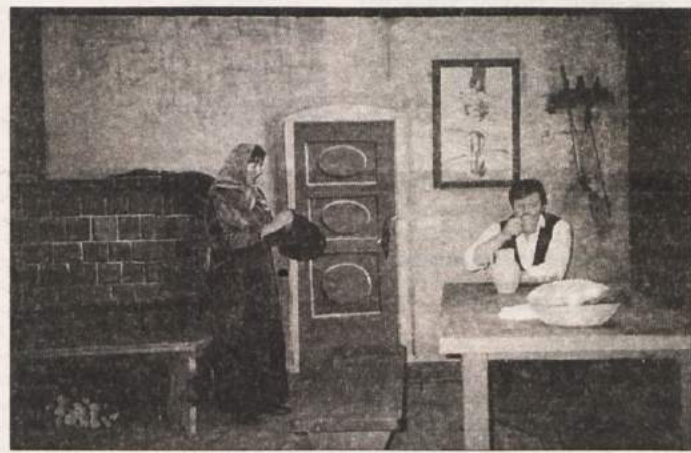
DOLENJSKE TOPLICE - Po pogovoru z direktorjem zdravilišča mag. Branetom Krevsom je poletna sezona zdravilišča v Dolenjskih Toplicah na višku. Zasedenost zdravilišča je nad 85-odst. V tem času je polno obiskan zunanji bazen, ki pa so ga dali po nižjih cenah bližnjim in daljnjam šolam, katerih učenci so se vadili veččin plavanja in so tudi tekmovali. Tega se je udeležilo nad dva tisoč otrok. Notranje bazene pa uporabljajo v večini zdraviliški gostje.

Zdravilišče z vso prizadetostjo in adaptacijami za lastnim denarjem tako spreminja zunanost trga v prijetno in lepo okolje. S popolno prenovbo pa imajo ti objekti, kot sta Kristal in Kopalniški dom Vital, evropsko raven. V slovenskem merilu pa bodo kmalu dosegli štiri zvezdice. Z novimi adaptacijami, ki jih imajo že v načrtu, pa bodo pridobili nove vodne vire in površine. Po tehničnih raziskavah je zdravilne vode tukaj dovolj. Zdravilišče Dolenjske Toplice je eno izmed najstarejših v Sloveniji. Z visoko kakovostnimi zdraviliškimi storitvami pa je to tudi eno izmed najcenejših zdravilišč.

T. V.

VZTRAJNA ILEGALCA

DOBOVA - V četrtek, 9. julija, ponoči sta Bolgar in Romun z vlakom pripotovala iz Hrvaške v Slovenijo. Na mejnem prehodu Dobova sta bila zavrnjena, vendar se z odločitvijo policistov nista strinjala in sta skočila z vlaka, ki ju je peljal nazaj na Hrvaško, potem pa prestopila mejo po Sotli. Prijeli so ju v Dobovi in ponovno sta bila vrnjena na Hrvaško. Tokrat uspešno?

PRIZOR IZ IGRE - Pogovornica med kmetom Smrekarjem (Franci Ilovar) in njegovo ženo (Jana Erjavec) o tem, da je potrebno njuno hčer Francko poročiti. (Foto: A. J.)

Jurčičeva dela. Za nagrado pa bodo vsi sodelujoči uživali na dvodnevem izletu.

Najstarejši igralec je 76-letni upokojenec Ciril Jurčič. V Sosedovem sinu je nastopil kot zdravnik. O igranju je povedal: "Prvič sem nastopil kot deseti brat leta 1945 in bil pubudnik za igro na prostem, kar smo izvedli leta 1964. Igral sem številne vloge, v mladosti mlajše, z leti pa starejše ljudi. Ravno zaradi tradicije upam, da se bom na odrju pojavil tudi prihodnje leto."

Pri društvu se lahko pohvalijo tudi z velikim številom mladih, ki z veseljem sodelujejo. V igri je glavno vlogo Francke odigrala Damjana Kutnar, sicer frizerka: "Pri društvu sodelujem že pet let, najprej sem bila šepetalka, sčasoma igrala stranske vloge, sedaj pa glavno. Najlepši občutek je, ko gledalci sodelujejo s publiko."

ANDREJA JERNEJČIČ

KONCERT PEVCEV SLAVJA

KOSTANJEVICA - V torek, 14. julija, zvečer je bil na dvorišču nekdanjega cistercijanskega samostana koncert mednarodne ekumenske vokalno-instrumentalne skupine Celebrant Singers (Pevci slavja).

VLATKA POKOS NA ČATEŽU

ČATEŽ - Diskoteka Klub Termopols s Čateža vabi v soboto, 18. julija, na nastop pevke Vlatke Pokos. Sicer pa bo v četrtek večer evergreenov, v petek pa disko večer.

APLAVZ NI OBVEZEN

Odloki kot mrtve črke na papirju

Na metliškem kopalnišču si je nekdo na odvrženi razbiti steklenici močno porezal nogo. Zanj je šla kopalna sezona po zlu in meščani so dvignili glas zoper organizatorja sobotnih rokovskih fešt, češ da jih odgovorni ne bi smeli dovoliti. Pa stekleni izdelki ne letijo v Kolpo samo takrat, ko so ob tej rečni lepotici veselice in druge množične zabave, neodgovorneži počno to povsod in ob vsakem času.

V Gribljah, kjer na dokaj odmaknjenem kraju preživljamo počitnice, sem pred kratkim opozoril mladeniča, naj skoči v vodo in pobere steklenico, ki jo je pravkar odvrzel, pa mi je zabrusil: "Stari, če boš še naprej lajal, ti bom razbil gobec!" Šlo je za štirinajst, petnajst let starega mulca, ki je gotovo že slišal besedo ali dve o ekologiji. Morda je celo član kakšne zelene bratovščine, toda leporečje je eno, dejanja pa so druga. Vem, prijavitelji bi ga moral, toda komu? Kdo pod sveлим soncem bi se hotel ubadati z mulcem, ki je za brisal steklenico v reko, ko pa sodniki za prekrške še hujših kršiteljev cestnoprometnih predpisov ne utegnejo kaznovati? Pa ne samo to: prijavljeni bi se mi lahko maščevali in morda bi res prišel trenutek, ko bi lasne zobe pobiral v polivinilasto vrečko.

Odloki o redu ob Kolpi so lepa, pohvale vredna reč, a vse bolj se mi zdijo mrtve črke na papirju. Zaživele bodo šele takrat, ko bomo pomislili na koš za odpadke ne glede na to, če bo za našim hrbtom rečni čuvaj ali ne. Do takšne stopnje osveščenosti je, zdaj se, še zelo daleč in vmesni čas bi bilo treba nekako prebroditi. Predvsem zaradi varnosti kopalcev. Najučinkovitejše bi verjetno bile visoke kazni, katerih izrekanje bi moral nekdo sprejeti na svoja pleča.

TONI GAŠPERIČ

NAŠE KORENINE

O drevesih, jabolkih in kozolcih

Spet sem sam s svojimi mislimi. Tukaj gori je zrak čist, da bi se z roko dotaknil mehovskega hriba pa Podgrada in Pristave pod njim in širokih hrbtov gorjanskega pogorja, ki se raztezajo tam zadaj. Vsako drevo posebej se jasno riše v tem zelenem razkošju in svet podrteva v blaženem notranjem skladju. Spet sem na najlepši podgorski poti in mesto je ostalo tam daleč spodaj, s svojim hrupom in nesnago, zapredeno v nemir, iz katerega se ne more izmotati. Tu pa počasi drsim med njivami in travniki. Zlate ječmenove preproge se mehko zajedajo v živo zelenje in ptice se živahno pripravajo vsenaokoli. Čuj, ni zabrnal Franckin glas tam iz jurenskega zvonika in ni jata prepelic frfo-tajoče hušknila iz zorečega žita?

Ne, zaneslo te je, prijatelj! To niso prepelice, ampak grlice. Prepelice v žitu zdaj skoraj ni več in Lesarjeva Francka nič več ne zvoni v vaški cerkvi sv. Margarete. Po treh in pol desetletjih zvonjenja se je umaknila vsa betežna od let in napornega dela. Tistim, ki leže na pokopališču okoli cerkve, je tako vseeno, še živim pa, kot kaže, tudi. Zvonovi zdaj zvonijo v rednih, računalniško odmerjenih intervalih in tudi v Podgorju zveni nov čas, ki ne dopušta več osebnih barvitosti in zmot. Čas prepelice je minil in tudi Franckin čas polagoma odhaja. Kako kruto in neprizanesljivo!

Toda podgorska pot je še tu - najlepša na svetu! Na njej preiščam o tem, kaj mi je Francka malo prej povedala o svojem življenju. Gledam te valujoče hrbe in vasice, stisnjene na polkah med njimi. Tudi takrat, ko je bila ona mlada, je bilo verjetno tako, le da so bile hiše, tiste bele lise, zgnetene okoli ponosnega zvonika, precej manjše in so s svojimi sivimi slamanatimi kučmami skromno zrle v ta beli svet.

"Moj oče je bil čevljar. Valentin mu je bilo ime. Z ribniškega konca se je priženil in Kraljevi Micki, moji materi. Tudi tukaj je čevljaril, mati pa je hodila na dno. Odraščali smo skromno, saj ljudje niso imeli denarja, da bi očetu plačali za tisto, kar jim je naredil. Največkrat so dolg poravnali v naturi. Ta je pripeljal nekaj drv, drugi kaj s polja. Tudi otroci smo morali v tahrh, čim smo zlezli iz gnezda. Sami smo si morali zaslužiti za pod zob." Tako pripoveduje Francka in iz najzgodnejše mladosti izlušči spomin na očeta. Prihajal je iz doline, ves velik in močan, tak, kot so bili vsi očetje v otroških očeh. Takrat ga je Francka prvič videla, kajti prva svetovna vojna je razbrazdala svet in Francki se še sanjalo ni, kakšno srečo je imela. Mnogo otroških oči je zaman čakalo, da bi še kdaj ugledalo postavbo svojega očeta. Valentin pa se je vrnil, dvignil deklico v naročje in jo pocrkljaj. Potem je spet

sedel na čevljarski stol in življenje je šlo naprej. Franckini strici pa se niso nikoli vrnili. Njih ni pobrala fronta, ampak so se izkrcali na obale onkraj oceana. Morje jih ni nikoli več pljusnilo nazaj.

Francka je torej odraščala na eni od teh podgorskih polic in svet se je počasi širil. Francka ga je pomagala širiti s svojimi rokami. Te so znale prijeti za motiko, vile, grablje in srp znale so nagovarjati skopo podgorsko zemljo, da je dajala iz sebe več, znale so pokladati živini, da se je lepo redila in množila. Znale so privezati trto, da je rodila močno in obilno. Obirale so neštivilen sad. A le malo zase, največ za druge. Tako je od nekdanj bilo v tej podgorski, dolenski in slovenski pokrajini in kdo ve, če bo kdaj drugače. Na koncu so vedno ostale te izsušene, raskave roke in betežno, izsesano telo.

Številne ujme so se zaganjale v gorjansko Podgorje. Kdo bi se spomnil vseh, takih, ki so ruvale mogočna drevesa in takih, ko so oklestile vse, kar se je prej zeleno in rodovitno dvigovalo proti nebu. Pa te ujme človek pozabi, saj je po njih še vedno ostalo kaj za preživetje. A je udarila drugačna ujma. Prinesla je grom in zmedo med ljudi. To je bila druga svetovna vojna.

Pri Lesarjevih je bilo pet otrok: Francka je imela še dve sestri in dva brata. Mati je umrla malo pred vojno, oče med njo. Francka je pred vojno na Starem gradu služila za dekle. Od tam je prinesla malega Slavka. Njegovemu očetu, ki se je, čeprav je mlad, v ljudski spomin zapisal kot mojster za gradnjo kozolcev, je nekdo zavdal, da je v mukah umrl, še predno sta se s Francko vzela.

Vojna je vse močneje udarjala v Podgorje. Okupator je videl, da se ga ne bo dalo kar tako pokoriti, zato je nanj strelal ognjeno jezo. Zdjaj avioni, zdjaj s topovi in ninometri. Tudi njegovo vojaštvo se je večkrat streljaje zapodilo v breg, a so ga partizani odbili nazaj v dolino. Vsega je bilo v tistem času: žalosti, ko so na vaškem pokopališču zagrebali trupla podgorskih branilcev, in veselja, ko je pojoča harmonika vabila ljudi na partizanski miting.

Pri Lesarjevih so bila čustva še drugače deljena. Franckin brat Valentin je prijel za partizansko puško, drugi brat Lojze za domobransko. Oba sta imela srečo, da sta vojno preživela. Valentin na zmagoviti strani, Lojze pa si je rešil glavo z begom v Južno Ameriko.

Na tej lepi podgorski poti tonejo ujme, take in drugačne, v pozabo. Ob poti še stojijo njihove neme priče: z vinsko trto ozaljšani kozolci. To je nekakšna jurenska posebnost. In iz Jurne vasi je doma tudi človek, ki je o kozolcih veliko pisal. To je Ladislav, Franckin sin. Jabolko pač ne pade daleč od drevesa.

STONE JAKŠE

KONCERT TAJVANSKE PEVKE

NOVA ŠTIFFA - Jutri, 17. julija, bo ob osmih zvečer v cerkvi pri Novi Štiffi komorni koncert tajvanske sopranistke Chen Hsin-Ying, ki jo bo na klasični harmoniki spremljal Primož Parovel. Oba glasbenika sta študenta Akademije za glasbo v Weimarju in uspešna udeleženca številnih mednarodnih tekmovanj.

KRŠKE ZNAMENITOSTI

KRŠKO - V Galeriji Krško je do konca avgusta na ogled razstava del, ki jih je 26 slikarjev ustvarilo na ekstemporu Krško 98. Ekstempore sta organizirala Društvo likovnikov Oko in ZKD Krško. Prvo nagrado so podelili sliki Zlatka Kraljiča iz Velenja, drugo Lei Dežman z Jesenic in tretjo Imru Džumhurju iz Velenja.

ZAČELO SE JE S PARADO - Nedeljska slovesnost ob otvoritvi prenovljenih prostorov gasilskega doma v Jablanu se je začela s svečano gasilsko paradom (na sliki). Vse zbrane pa je najbolj veselilo, da temni oblaki niso neprijetno presenetili. (Foto: L. M.)

Gasilski praznik v Jablanu

Slovesna otvoritev prenovljenega doma - Prva jablanska veselica - Preko 9 tisoč prostovoljnih delovnih ur

JABLAN PRI MIRNI PEČI - "S prenovitvijo starega gasilskega doma, ki je bil funkcionalno neprimeren, smo pridobili veliko novega prostora, ki bo sedaj služil različnim namenom. Zato hvala vsem sponzorjem in ostalim, ki ste kakorkoli prispevali, da nam je v treh letih uspelo to veliko delo," je v nedeljo, 12. julija, na otvoritvi prenovljenega doma zadovoljen povedal predsednik PGD Jablan Jože Drenik.

Seveda pa to ne bi šlo brez sodelovanja vseh krajanov tudi od drugod, saj šestnajstletno PGD Jablan šteje 82 članov tudi iz okoliških vasi: Goriška vas, Gorenje in Dolenje Vrhevo, Mali Vrh in Mirna Peč - ulica Sranga. Nekateri so prispevali denar, drugi les, hrano in ostale potrebne stvari, veliko pa jih je prišlo tudi delat. Našteli so preko devet tisoč ur prostovoljnega dela. Ob gasilskem domu je sedaj lepo urejena okolica z igriščem, kjer se bodo za nekaj dni mučil in "životaril". Stanje je bilo vse slabše. S takšnimi bolečinami so me odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da imam počeno medvretenčno disk ploščico oziroma da imam ukleščen živec. Predlagali so mi operacijo, s čimer se nisem mogel sprijazniti. V neznošnih bolečinah sem 25. maja po telefonu poklical bioenergetika Ivana Pirca iz Hrastnika, čeprav sem nekoliko dvomil o bioenergiji. G. Pirc mi je rekel, da se bo v naslednjih 10 minutah nekaj zgodilo z mano in naj se potem pripeljem do Hrastnika. Res sem začutil sprostitve in sčemenje. Ko sem poskušal vstati, sem lahko vstal brez opornic. Čelo nekaj korakov sem naredil. Zena me je odpeljala v Hrastnik na seanso, po njej pa sem sedel v avtu brez bolečin. Bil sem kot prejojen. Sedaj zmorem delati vse, kar sem lahko počel pred padcem.

Sicer pa so se slovesne otvoritve, ki se je začela z gasilsko paradom PGD Mirna Peč, Globodol, Hmeljčič, Ždinja vas in Jablan in jo je popeljal kulturni program jablanskih otrok in mladine, udeležili številni gostje: novomeški župan Franci Koncilija - Mestna občina Novo mesto je tudi glavna pokroviteljica - predsednik Gasilske zveze (GZ) Novo mesto

MAGAZIN V KRŠKEM

KRŠKO - V diskoteki Pacific bo ta petek gostovala hrvaška skupina Magazin. Sicer pa bo v njihovem King pubu v četrtek Balkan žur, v soboto pa disco večer.

Alojz Muhič, poveljnik GZ Tine Filip, član predsedstva GZ Franc Šinkovec, predsednik KS Mirna Peč Zvone Lah, predsednik PGD Mirna Peč Mirko Krevs, poslanec v Državnem zboru RS Janez Mežan ter mirnopeški župnik g. Janez Šimenc, ki je po prerezu traku blagoslovil prenovljene prostore.

Domačini so nove pridobitve zelo veseli in menijo, da jim bo skupaj v prihodnjih letih uspelo še marsikaj.

L. MURN

BIOENERGETIK MI JE POMAGAL

4. maja letos sem v delavnici tako nesrečno padel, da sem si poškodoval hrbtenico in do 25. maja sem bil nepokreten. Obiskoval me je zdravnik in mi z injekcijami lajšal bolečine. Prinesel mi je celo opornice in z njimi sem se nekaj dni mučil in "životaril". Stanje je bilo vse slabše. S takšnimi bolečinami so me odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da imam počeno medvretenčno disk ploščico oziroma da imam ukleščen živec. Predlagali so mi operacijo, s čimer se nisem mogel sprijazniti. V neznošnih bolečinah sem 25. maja po telefonu poklical bioenergetika Ivana Pirca iz Hrastnika, čeprav sem nekoliko dvomil o bioenergiji. G. Pirc mi je rekel, da se bo v naslednjih 10 minutah nekaj zgodilo z mano in naj se potem pripeljem do Hrastnika. Res sem začutil sprostitve in sčemenje. Ko sem poskušal vstati, sem lahko vstal brez opornic. Čelo nekaj korakov sem naredil. Zena me je odpeljala v Hrastnik na seanso, po njej pa sem sedel v avtu brez bolečin. Bil sem kot prejojen. Sedaj zmorem delati vse, kar sem lahko počel pred padcem.

PAVEL KUKOVIČ
Šentjur

PLAVA LAGUNA

POREČ

POČITNICE V POREČU

so nekaj posebnega, so doživetje!

Posebej pa Vas želimo informirati o posebnostih letošnje ponudbe za termin do 25.7.1998.

Vse apartmaje Astra, Citadela in Laguna park smo opremili s TV sprejemniki, direktnimi telefoni in sušilci za lase!

Dnevna najemnina apartmaja že od 89 DEM!

Dobrodošli v avtokampih Zelena laguna, Bijela Uvala in **Naturist center Ulika**. V vseh so bazeni, rekonstruirane in nove sanitarije, urejene plaže, pristanišča za čolne, športni centri, marketi in še marsikaj.

Pričakujejo Vas rekonstruirani in popolnoma obnovljeni hoteli **Laguna park**, **Plavi** in **Zorna** s TV sprejemniki, direktnimi telefoni in sušilci za lase in klimatskimi napravami.

Cene polpenziona po osebi na dan že od 65 DEM!
V hotelih B kategorije **Delfinu** in **Galebu** so **cene polpenziona po osebi dnevno manjše od lanskih: že od 55 DEM!**

V vseh hotelih so vam za zajtrk in večerjo na voljo samopostrežne buffet restavracije!

POLEG VSEGA NUDIMO ZNATNE POPUSTE ZA OTROKE!

Turistična taksa je 2,20 DEM po osebi na dan!

Otroci do 12 let je ne plačajo, od 12 do 18 let pa samo 50%.

INFORMACIJE PRI AGENCIJI VAŠEGA ZAUPANJA
ALI PA PRI

PLAVA LAGUNA, POREČ

tel.: 00385/52/410-101

fax: 00385/52/451-044

S SPOMINSKEGA POHODA NA TRIGLAV - Letos se je skupina članov OZŠ Novega mesta, Škočjana in Šentjerneja udeležila tudi 13. spominskega pohoda udeležencev NOV, veteranov vojne za Slovenijo, članov organizacije Sever in Združenja slovenskih častnikov na Triglav. Na samem očaku smo prisostvovali kratkemu kulturnemu programu. Pokrovitelj pohoda škočjanski župan Janez Povšič je s svojo dobro voljo in še boljšim čvickom navdušil vse prisotne s predsednikom Kučanom na čelu. (Tekst in foto: Boris Pogačar)

NEPOZABEN IZLET PO BELI KRAJINI - Občinsko združenje borcev in udeležencev NOB Domžale in krajevna organizacija ZB NOB Vir pri Domžalah je zadnje junijsko nedeljo organizirala enodnevni izlet po Beli krajini. Vodja izleta je bil Črnomaljec Pavel Kopljan. Izletniki smo se udeležili tudi mednarodnega srečanja veteranov, kjer smo prisluhnili predsedniku Milanu Kučanu. Nepozabno je bilo druženje v gostilni Kapušin na Krasincu in ogled vojaškega letala v Otoku. Poslovlili smo se v upanju na ponovno snidenje. Hvala organizatorju izleta in šoferju za varno vožnjo! (Besedilo: Jože Novak)

POLJSKI IN SLOVENSKI LIKOVNIKI - V Društvu slovensko-poljskega prijateljstva so še posebno dejavni likovni ustvarjalci, ki so se že štirikrat sešli na delovnih srečanjih. Na zadnji likovni koloniji v Podbočju so se trije Poljaki pridružili šestim slovenskim slikarjem. Izbor oljnih platen in akvarelov - upodobljena je predvsem pokrajina ob zeleni reki in značilnosti deželice pod Bočjem - je razstavljen v osnovni šoli v Podbočju. Na sliki je ob akademskem slikarju Jožetu Marinču, enem od udeležencev poljsko-slovenskega srečanja, Janusz Klim, predsednik Društva slovensko-poljskega prijateljstva (na desni). (Foto: M. Vesel)

standard

GRADBENIŠTVO

PIONIR

Družba za gradnjo in inženiring, d.d.

NOVO MESTO Kočevarjeva 4

Na podlagi določil 21. člena Statuta družbe PIONIR STANDARD - GRADBENIŠTVO, d.d., uprava družbe sklicuje

17. redno skupščino
družbe PIONIR STANDARD-GRADBENIŠTVO,
družba za gradnjo in inženiring, d.d.
Novo mesto, Kočevarjeva 4,

ki bo v torek, 18. avgusta 1998, ob 10. uri v sejni sobi na sedežu družbe, Kočevarjeva 4, Novo mesto

Predlog dnevnega reda:

1. Otvoritev skupščine delniške družbe, ugotovitev sklepčnosti, izvolitev delovnih teles skupščine in potrditev notarja za sestavo notarskega zapisnika

Predlog sklepa:

Izvolijo se delovna telesa skupščine po predlogu uprave in potrdi se notar Andrej Tiran iz Novega mesta.

2. Obravnava in sprejem letnega poročila za leto 1997

Predlog sklepa:

Skupščina sprejme letno poročilo za leto 1997 z mnenjem nadzornega sveta o rezultatih poslovanja in revizijskim poročilom.

3. Obravnava in sprejem sklepa o delitvi dobička

Predlog sklepa:

V letu 1997 znaša na dan 31.12.1997 ugotovljeni čisti dobiček družbe 2.890.275,11 SIT in ostane nerazporejeni dobiček.

4. Obravnava in sprejem sklepa o imenovanju revizorja

Predlog sklepa:

Za izvedbo revizije računovodskih izkazov družbe za poslovno leto 1998 se imenuje revizijska družba ITEO Revizija, d.o.o., Ljubljana.

5. Obravnava in sprejem sklepa o razširitvi dejavnosti

Predlog sklepa:

Dejavnost družbe se razširi z naslednjo dejavnostjo: 1/60.230 Drug kopenski potniški promet.

6. Razrešitev 2 članov nadzornega sveta na lastno željo

Predlog sklepa:

Skupščina razreši člana nadzornega sveta g. Andreja Eršteta in g. Jožeta Preskarja.

7. Odpoklic 4 članov nadzornega sveta

Predlog sklepa:

Skupščina odpokliče člane nadzornega sveta:

Egidiya Skubeta, Borisa Škedlja, Igorja Čampa in Zvoneta Novina.

8. Obravnava in sprejem sklepa o spremembah statuta družbe ter določitev prečiščenega besedila statuta

Predlog sklepa:

Sprejme se spremembe in dopolnitve statuta in prečiščeno besedilo statuta.

9. Izvolitev novih članov nadzornega sveta

Predlog sklepa:

Po predlogu nadzornega sveta skupščina družbe izvoli nove člane nadzornega sveta.

Pravico udeležbe na skupščini in uresničevanja glasovalne pravice na skupščini imajo delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo najmanj 20 dni pred zasedanjem skupščine, in njihovi pooblaščenici, če najkasneje 3 dni pred zasedanjem skupščine v tajništvu uprave pisno prijavijo svojo udeležbo. Gradivo za skupščino je delničarjem na vpogled v tajništvu uprave družbe na sedežu v Novem mestu, Kočevarjeva 4, delovne dni od 18. julija do 17. avgusta 1998, od 9. do 12. ure. Če skupščina ne bo sklepna, bo ponovno zasedanje skupščine istega dne, to je 18. avgusta 1998, ob 11. uri v isti dvorani. Na ponovnem zasedanju bo skupščina veljavno odločala ne glede na višino zastopane osnovnega kapitala.

PIONIR STANDARD GRADBENIŠTVO, d.d.

Uprava

USPEŠNI VASOVALCI - Pred dvema letoma so se zbrali belokranjski muzikanti z bogatimi izkušnjami in ustanovili narodno-zabavni ansambel Vasovalci. V tem kratkem času so izdali kaseto "Prijateljem gora", v pripravi pa imajo že drugo, ter dosegli več uspehov na festivalih. Tako je pesem "Spomin na poletje", ki so jo zapeli in zaigrali Jože Umek (harmonika), Jože Oder (kitara), Pavel Golobič (baskitara), Anton Jakljevič (prvi tenor), Vili Jakljevič (drugi tenor), Slavo Konda (prvi bas) in Silvo Vlašič (drugi bas, klaviature) na festivalu narodno-zabavne glasbe na Vurberku pretekli mesec prejela prvo nagrado za tekst, ki ga je napisala Fanika Požek iz Črnomlja. Na letošnjem festivalu narodnozabavne glasbe v Šentjanžu pri Dravogradu so s šaljivo pesmijo zasedli 4. mesto. Na festivalu v italijanskem Steverjanu pa so v začetku julija prejeli 1. nagrado strokovne komisije za najboljši trio. Predstavili so se s pesmijo "Beli jorgovan", avtorica besedila pa je prav tako Fanika Požek.

V BANKI CELJE SPREJEM NAJBOLJŠIH V JADRANEM LETENJU - Ob nedavnem letalskem mitingu na letališču v Levcu in v počastitev 70-letnice Aerokluba Celje ter 50-letnice Letalske zveze Slovenije je direktor Banke Celje in predsednik Aerokluba Celje g. Niko Kač letalcem priredil sprejem v Celjski mestni hranilnici. Na sliki: najboljši člani Aerokluba Celje na Državnem prvenstvu v jadranskem letenju za leto 1998 - Uroš Kočevar, Erazem Polutnik, Matej Kosaber, Teodor Mirmik in Uroš Štuklek, sedita: g. Miloš Pešec in g. Niko Kač. (Majda Luzar, EPS)

NAVDUŠENI NAD MORJEM - Učenci 3. in 4. razreda OŠ Prevole, 17 po številu, smo v juniju preživeli nepozaben teden v Fiesi v šoli v naravi, še posebno tisti, ki smo morje videli prvič. Plavati se nista naučila le dva šolarja, vsi pa smo uživali v sprehodih ob morju, ogledali smo si primorska mesta, soline, poklepetali s prijaznimi domačini, poskusili užitne klapavice in nešplje. Vsekakor smo učenci spoznali veliko novega in nepozabnega, k temu pa so denarno pripomogla nekatera podjetja, ki se jim učenci najlepše zahvaljujemo.

S POTI PO PIRANU - Mlade dolenske osnovnošolce, ki so med šolskim letom aktivno sodelovali pri krožku Rdečega križa, je po Piranu popeljal član turističnega krožka tamkajšnje gimnazije.

PA PRIJETNO NAMAKANJE! - Krka ni več čista kot nekoč, užitek kopanja pa občasno skali tudi pogled na kakšno človeško malomarnost. Tako so lahko domačini in obiskovalci Kostanjevice pred kratkim več dni v Krki opazovali in vohali čreva z želodcem, ki jih je nekdo odvrgl v reko. O kulturi in nesramnosti storilca ni potrebno izgubljati besed! (Foto: T. G.)

PRI MARKOVIČEVH - Pri Markovičevih na Gorenjem Polju so že pred več kot 50 leti imeli konje, najlepše v vasi. V teh krajih jih skoraj ni več, Tine Markovič pa še premore človeku zveste delavce. Na sliki je mladi žrebiček z materjo. (Foto: T. V.)

NOVA KASETA ANSAMBLA VRISK - Člani ansambla Vrisk - Durnjica Močnik, Marko Krajšek, Miran Plesničar in Jože Avbar - so Dolenjci, ki so pri založbi Igor in zlati zvoki pred kratkim izdali svojo drugo kaseto z naslovom Dekletova kamrica, na kateri so tudi uspešnice Rozamunda, Balada o cestni svetilki in Lojtnik. Ansambel Vrisk igra na prireditvah, veselicah, zasebnih zabavah, festivalih in drugod tako doma kot v tujini. V jeseni lahko pričakujemo, da bodo začeli pripravljati novo kaseto. (Foto: Asja)

Slovenija uvaja

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Davek na dodano vrednost je sprejet kot obvezna davčna oblika v državah EU in tudi kot prevladujoča davčna oblika v državah OECD, uvedle pa so ga tudi številne države vzhodne in centralne Evrope (Madžarska, Poljska, Češka, Slovaška, Romunija, Litva, Estonija itd.). DDV je tako uveljavljen v več kot sto državah in v sredini prihodnjega leta naj bi se jim pridružila tudi Republika Slovenija.

Katere so tiste prednosti davka na dodano vrednost, da je v EU dogovorjena davčna oblika in je tudi pogoj za članstvo v tej integraciji in da ga je uveljavilo že več kot dve tretjini vseh držav?

V davčni praksi obstajajo trije bistveni razlogi za uvedbo davka na dodano vrednost, ki izhajajo iz njegovih temeljnih značilnosti in jih lahko poznamo v naslednjih sklopih: nevtralnost obdavčevanja, učinkovitost pobiranja davka in njegova finančna učinkovitost.

DDV je ekonomsko nevtralen davek

Eno izmed temeljnih načel davka na dodano vrednost je, da zagotovi čim večjo ekonomsko nevtralnost, kar pomeni, da v prvi meri ne vpliva na medsebojno konkurenčnost podjetij. Višina davčne stopnje učinkuje na nevtralnost samo, če je uporabljena na koncu prometnega ciklusa, torej neposredno pred prodajo proizvodov. DDV ne vpliva na bilanco uspeha davčnega zavezanca in mu ne predstavlja stroškovnega elementa.

DDV je prav tako nevtralen tudi, kar zadeva način produkcije posamezne vrste blaga in ne glede na to, ali je bilo blago izdelano na delovno intenziven ali

kapitalsko intenziven način.

DDV omogoča ekonomsko nevtralnost tudi na področju mednarodne trgovine, saj ne vnaša motenj v domačo proizvodnjo in trgovino in nudi pogoje za mednarodno blagovno menjavo.

DDV ne vpliva na statusno obliko, v kateri se dejavnost opravlja.

Pomembni so finančni učinki DDV-ja in učinkovitost nadzora in pobiranja

Davek na dodano vrednost naj bi poleg davčne nevtralnosti zagotavljal manjšo možnost davčnih utaj. DDV zagotavlja dvojni nadzor obračunavanj v vseh fazah prometa z izjemo v zadnji fazi, ko se izdelek ali storitev proda končnemu potrošniku. Ta značilnost davka na dodano vrednost zmanjšuje davčne utaje, kar vpliva na enakopravnejši položaj davčnih zavezancev na trgu in na velikost finančnega učinka.

Učinkovitost pobiranja davka na dodano vrednost je predvsem odvisna od organiziranosti davčne službe, števila stopenj in števila izjem. Predlagani zakon o davku na dodano vrednost je zasnovan tako, da z vidika števila stopenj in števila izjem zagotavlja podlago za učinkovito pobiranje davka. Večja racionalnost pobiranja davka pa bo zagotovljena s primerno organiziranostjo davčne službe, podprte z računalniškim spremljanjem in vodenjem postopkov za pravilno pobiranje DDV.

Zakaj Slovenija prehaja na sistem obdavčitve z DDV, če je tudi sedanja oblika obdavčitve prometa dokaj podobna potrošnemu davku v končni potrošnji?

Ekonomsko-politični razlogi za uvajanje DDV-ja v različnih državah so izhajali v večini primerov iz nezadovoljstva z obstoječo davčno strukturo, ki so jo praviloma oblikovali davki na prodajo z neustreznim donosom, obilico davčnih stopenj in izjem s povsem nepreglednimi učinki, neustrezne visoke obdavčitve z drugimi davčnimi oblikami in neusklajenost davčnega sistema s siceršnjim razvojem ekonomsko-tehnične strukture gospodarstva.

V Sloveniji bo DDV imel vrsto prednosti pred veljavnim prometnim davkom. Obstoječi maloprodajni davek premalo natančno ločuje producente oziroma proizvajalce in končne potrošnike. Trenutno je davčna obveznost koncentrirana na najšibkejšem členu v verigi od proizvodnje do potrošnika, to je trgovina na drobno. Pri veljavnem prometnem davku je veliko blaga oziroma storitev, ki so še v produkcijski fazi, obdavčenega, in tako ni uresničeno načelo, da je izvoz blaga popolnoma "očiščen" davka na dodano vrednost. Posledično je tako v boljšem položaju na domačem tržišču uvoženo blago iz tistih držav, ki imajo uveden DDV, ker je to blago popolnoma neobdavčeno, ko pride v Slovenijo.

Navsezadnje pa velja omeniti, da Slovenija uvaja DDV tudi v skladu s predpristopno strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko zvezo, Državnim programom za prevzem pravnega reda Evropske unije v pravni red republike Slovenije in Partnerstvom za pristop.

V nadaljevanju: **Predmet obdavčitve**

PODGORJE, d.o.o.
Tovarna ploskovnega pohištva
Trubarjeva 24
8310 ŠENTJERNEJ

razpisuje prosto delovno mesto: **KOMERCIALISTA**

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- ekonomski tehnik V. stopnja, lahko tudi pripravnik
- aktivno obvladovanje angleščine, pasivno nemščine
- obvladovanje osnovnih računalniških aplikacij
- izpit B-kategorije
- zaželeno poznavanje zunanjetrgovinskega poslovanja

Prosto delovno mesto razpisujemo za določen čas, z možnostjo kasnejše zaposlitve za nedoločen čas.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa na naslov: **PODGORJE, d.o.o., tovarna ploskovnega pohištva, Trubarjeva 24, 8310 ŠENTJERNEJ, kadrovske službi.**

Vsi, ki se bodo prijavi na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih (15) dneh po preteku roka za prijavo.

RENAULT

Podjetje za proizvodnjo in komercializacijo avtomobilov, REVOZ, d.d.

Belokranjska c. 4, 8000 Novo mesto

v proizvodnji zaposli v stalni nočni izmeni večje število kleparjev in delavcev za delo v karosernici in lakirnici.

Delovno razmerje želimo skleniti za določen čas.

Prosimo, da svoje vloge z osebniimi podatki in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj, pošljete do 24.7.1998 na naslov: REVOZ, d.d., Personalna služba, Belokranjska cesta 4, 8000 NOVO MESTO.

Podrobnejše informacije vam nudimo na telefonski številki 068/315-225.

Tri dobre novice. In ena sama cena!

Prišla je nova **Mazda 626 Karavan**. V serijski opremi ima tako kot 4- in 5-vratne Mazde 626, tudi klimatsko napravo, ABS, 4 zračne blazine, družinsko celico, 3-letno garancijo in še marsikaj. Dobite jo za **enako ceno** kot katerokoli drugo Mazdo 626 z enako opremo. Izberite svojo Mazdo 626 za **samo 2.999.999 tolarjev!**

PRI VAŠEM POOBLAŠČENEM TRGOVCU Z VOZILI MAZDA

- NOVO MESTO:**
MSM, tel. (068) 37 29 60
- BREŽICE:**
BOGO BAUMKIRHER, tel. (0608) 61 078
- ZAGORJE:**
AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, tel. (0601) 63 399
- LJUBLJANA:**
GAMA CENTER, tel. (061) 141 43 38,
GRUDA, tel. (061) 26 82 83,
AMBROŽ LYM, tel. (061) 34 22 58
- MARIBOR:**
ŠERBINEK, tel. (062) 42 45 00 50
- CELJE:**
STIGMA 93, tel. (063) 41 12 51
- NOVA GORICA:**
AUTORENT, tel. (065) 28 460
- RADENČI:**
MOHOR MM, tel. (069) 65 137

DOLENJSKI LIST

SCOOTER SUZUKI

Cena: **475.000 SIT**
Akcija: **360.000 SIT**

Poooblaščen trgovec in servis

AVTOSERVIS MURN

Resslova 4, Novo mesto

☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

Devet križev Anice Jerina

Spomini sežejo na začetek iztekajočega se stoletja

METLIKA - Včeraj je minilo 90 let, kar je Barbičevim v Metliki privekala na svet hčerka Anica. Rojenice so ji v zibel položile dolgo življenje, ki pa ji ni prav nič priznašalo. Morda so jo prav vse tegobe in prepreke toliko utrdile, da je še danes kljub častitljivim letom še vedno polna življenja. Prizna, da hoče v korak z veliko mlajšimi od nje, kar ji velikokrat tudi uspe. Še vedno namreč spremlja vse, kar se dogaja okrog nje in po svetu, doma gosposinj, obiskuje otroke, vnuke in pravnuke pa kulturne prireditve in je članica številnih društev. Potoži le, da so jo nekoliko izdale noge.

Zato pa je še izredno bistra in natančno se spominja, čeprav ji je bilo takrat še šest let, kako so šli fantje na nabor za I. svetovno vojno. "Do mestne hiše jih je spremljala godba na pihala in otroci smo se glasbe zelo razveselili. To je bil za nas pravi praznik. Bili smo razigrani in veselo smo skakali po methiških trgih, nikakor pa nismo mogli dojeti, zakaj neki ženske jočejo," pripoveduje Anica. V osnovno šolo je hodila samo čez cesto in bila je v prvi generaciji, ki je v Metliki zaključila osemletko. Rada bi nadaljevala šolanje, pa ji oče ni dovolil. Izučila se je za šiviljo ter kratki kelnarila v domači gostilni, ki jo je leta 1933, ko je oče umrl, tudi prevzela. "Prometa je bilo bolj malo, ker je bila tudi v našem mestu kriza, poleg tega pa je bilo kar 26 gostiln. Zato so morali še kmetovati, da so lahko preživeli."

Leta 1936 se je poročila s sosedovim Ivanom Jerino, čevljarjem. Med vojno je z otrokoma Ivanom in

Vladko trepetala za moža, ki je bil v partizanih, najhuje pa ji je bilo, ko je morala zatajiti brata Slava. Italijani so ga leta 1942 ubili v Ljubljani kot talca, za kar je zvedela od enega od Italijanov, ki so imeli pri Jerinovi kovačnici. Ni si upala povedati, da je Slavo njen brat, ker bi jo gotovo ubili. Tudi po vojni, ko je prišla na svet še hčerka Nevenka, je bilo glavno breme na domačiji na Aničinih ramenih, saj je imel mož ob zaposlitvi tudi številne funkcije.

Danes, ko je že vrsto let vdova, s ponosom pripoveduje o otrocih, sedmih vnukih in osmih pravnukih. Natančno ve, kdaj ima kdo rojstni dan, in nikoli ne pozabi nanje. Seveda ji tudi njeni potomci vso to skrb hvaležno vračajo, še posebej pa so se izkazali na predvečer njenega 90. rojstnega dne. Podoknico ji je zagrala prava godba na pihala v malem, v njej pa so igrali njeni vnuki s sinom Ivanom na čelu.

M. BEZEK-JAKŠE

Hermina Kadilnik, Renata Jazbec

V soboto je bil na boštanjem pokopališču pogreb, ki bo vsem ostal v še posebno žalostnem spominu. Na zadnje pot so pospremili rojakinji Hermino Kadilnik, novinarko Jane, in njeno prijateljico Renato Jazbec.

Številni pogrebi so bili nemalo presenečeni, ko ob beli krsti Hermine, naše stanovske kolegice, nihče od velike Delove novinarske hiše ni zmozel niti pet stavkov v slovo. Ničesar o težavnem novinarskem poklicu, prijateljstvu.

Pokojna Hermina z Renato in fotoreporterjem Jane Domo so se vračali v Ljubljano s službene poti v celjskem ljudskem gledališču. Vozišlo je po skopem policijskem poročilu že blizu cilja pri Domžalah "nenadoma zavilo v levo", naravnost v slovaški tovornjak, naložen s 25 tonami italijanskih keramičnih ploščic. Starši so se vedno bali ob njenih dolgih potovanjih, bodisi v Šri Lanko ali ZDA, očitno pa so domače ceste bolj nevarne kot druge še tako dolge poti. Okrvavljena novinarska beležnica je za vedno onemela.

Tragedija v kraju odmeva še tembolj, ker je to že peta tragedija sošolcev iz istega razreda boštanske osnovne šole. Od pokojne Renate so se lepo poslovili delavci osnovne šole Bičevje in sošolec. Pokojna Hermina bi prav te dni obhajala 25. rojstni dan, Renata pa je obljubljala svoji mami, da bo bolje, ko bo prišla h kruhu. Bila je velika ljubiteljica slovenskega jezika in jezikov naploh. Mama se je ob začetku njenega šolanja vrnila z dela v Nemčiji, da bi ji stala ob strani.

ALFRED ŽELEZNIK

Prvi tabor krožkarjev RK

Petdnevni tabor v Luciji za 39 dolenjskih osnovnošolcev kot nagrada za njihovo letošnje aktivno delo

NOVO MESTO - Območno združenje Rdečega križa Novo mesto je letos prvič, od 26. do 30. junija, v svojem počitniškem domu v Luciji pri Portorožu pripravilo nagradni tabor za 39 novomeških, šentjernejških in škočjanjskih osnovnošolcev, ki so v preteklem šolskem letu aktivno sodelovali v krožku Rdečega križa in opravljali prostovoljno delo.

Pod vodstvom študentov prostovoljcev so ustvarjali v likovni, gledališko - glasbeni in delavnici o zasvojenostih, taborniki iz Novmega mesta pa so jim predstavili svoje običaje, razpenjanje šotorov in postavljanje tabornega ognja. Ogleдали so si soline v Seči, Toni no hišo - oljarno, preurejeno v muzej, v vasi Sveti Peter nad Dragonjo, po morskem dnu so se peljali z ladjo s steklenim dnom, član turističnega krožka piranske gimnazije pa jim je pokazal to staro primorsko mesto. V Piranu jih je sprejela tudi osnovna šola Ciri la Kosmača, ki je ena od šol v verigi Unesco šol. Predstavila jim je svoj program za zdravo življenje.

D. ŽAGAR

MRLIŠKA VEŽICA V GABROVKI

GABROVKA - Pred kratkim so za dograditev mrliške vežice v Gabrovki odobrili iz občinskega proračuna za letošnje leto 5 milijonov tolarjev. Izgradnjo mrliške vežice je Svet krajevne skupnosti Gabrovka načrtoval do leta 1995, in sicer v dveh delih. Leta 1994 so dela dosegla tretjo gradbeno fazo, pri drugem delu pa se je zataknilo pri denarju. A problem je rešen: krajani sami bodo zbrali polovico sredstev, to je 5 milijonov tolarjev, drugo polovico pa bo primaknila občina iz proračuna - in prihodnje leto bo pokopališki objekt predan svojemu namenu.

H. MURGELJ

POSVETITEV ZVONOV

MAČKOVEC - V Mačkovecu stoji na majhnem gričku nad cesto cerkva sv. Janeza Krstnika, ki je poleg cerkve sv. Jurija v Grčevju ena najstarejših cerkev v šentpeterski fari. Ima tri lesene oltarje, veliki je posvečen sv. Janezu Krstniku. Slovesnosti ob posvetitvi zvonov za cerkev sv. Janeza so se začele že v soboto, 20. junija, s kulturnim programom, slovesom od starih in predstavitev novih zvonov, posvetitev in umeščanje v zvonik pa je bilo v nedeljo. Nove zvonove, ki so jih izdelali v Nemčiji, je posvetil salezijanski inšpektor Stanislav Hočevar.

H. M.

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je po težki in neozdravljivi bolezni zapustil naš dragi mož, oče in brat

JOŽE BLATNIK
iz Zloganja 26

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, sosedom, prijateljem in znanecem za podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Krke ter delavcem Laboda za pomoč. Lepa hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred, Kseniji Luzar za podarjeno kosilo ter pogrebni službi Blatnik za opravljene storitve.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Če bi koga solza obudila - tebe, Martin, zemlja ne bi krila.

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega

MARTINA KOCJANA
iz Jagodnika

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam stali ob strani in pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali sveče in cvetje. Lepo se zahvaljujemo kolektivom Dimnikarstvo Mihelčič, GG Novo mesto - PE Gozdarstvo Novo mesto in PE Vrtnarstvo in hortikultura ter Krki, sektorju STOE. Zahvaljujemo se pevcem za zapete pesmi, pogrebni službi Novak in g. župniku za opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tolažba ena nas krepí, da snidemo se v večnosti.

V 70. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZIJ VIDMAR
iz Češnjevka 8

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali sveče in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujemo vaščanom, g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenim pevcem, ge. Rezki Majer za ganljive besede, pogrebni službi Oklešen, osebju ZD Trebnje in Pljučnemu oddelku SB Novo mesto.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tam, kjer si ti, ni sonca, ni luči, nihče ne ve, kako v srcu nas boli. Tam skupaj smo v nemi bolečini, a z nami so prelepi le spomini.

2. julija nas je v 69. letu starosti zapustila draga mama in stara mama

KRISTINA ŠEPIC
Stan 12, Mirna

Hvala vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo pevcem, g. župniku in pogrebni službi Oklešen. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, stara mama, prababica, sestra in teta

ANA TRAMTE
iz Dol. Gradišča 11 pri Šentjernej

Zahvaljujemo se sorodnikom za podarjeno cvetje, sveče, sosedom Goršinovim in Zupančičevim za vso pomoč ter za darovane sv. maše. Hvala delavcem Marketa Dolenjka Šentjernej, g. župniku in kaplanu za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in brat

AVGUST SIMONČIČ
iz Cerovega Loga 53

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom in znanecem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se Nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, Pogrebni službi Komunala in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Srečna naša je bila družina, ko za nas tako lepo si ti skrbel, z dobrim srcem, s pridnimi rokami si dal nam, kar si imel...

V 69. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, stric in boter

JOŽE NOSE
iz Gabrja pod Gorjanci

Iskrena hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje in pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo dr. Kapšu z Nevrološkega oddelka za nudeno pomoč, DO Revoz - mehanska, Novoteks - tkalnica in IVS. Prav tako se zahvaljujemo g. proštu Lapu za lepo opravljen pogrebni obred in ge. Anici Korasa za poslovljni govor pri odprtjem grobu ter gasilskemu in smihelskemu pevskemu zboru za lepo zapete žalostinke. Lepa hvala pogrebni službi Oklešen za lepo organizacijo pogreba. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: žena Pepca, hčerke Jožica, Marija, Slavka z družinami, sin Silvo, brat Franc in sestra Marija ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Lepa si, mladost, v soncu obsijana, polna svetlih nad, polna tihih sanj. A nit življenja se pretrgala je, v naših srcih globoka rana je.

V 26. letu starosti nas je za vedno zapustil naš ljubi fant, sin, brat, nečak in prijatelj

MIRAN GORENC, 1972-1998
Dolga Raka

Ob tragični izgubi se iskreno zahvaljujemo prijateljem, vaščanom, znanecem, sodelavcem, pihalni godbi ICEC, cerkvenemu pevskemu zboru, pogrebnikom, sošolcem, Jožku za prevzem pogrebnih storitev, Robiju za lepe besede ob slovesu in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem se zahvaljujemo za podarjeno cvetje, sveče, sv. maše, za besede sočustvovanja ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili do preranega groba.

Žalujoči: Jelka, mami, Frani, Marjeta, Bernarda, strica, tete in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 16. julija - Marija Petek, 17. julija - Aleš Sobota, 18. julija - Miroslav Nedelja, 19. julija - Vincenc Ponedeljek, 20. julija - Marjeta Torek, 21. julija - Danilo Sreda, 22. julija - Majda

LUNINE MENE
16. julija ob 17.13 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: Od 17.7. do 20.7. (ob 19. in 21. uri) triler Divje strasti.
ČRNOMELJ: 16.7. (ob 10.30) ameriška romantična komedija Na vrat na nos. 17. in 18.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Mož, ki je premalo vedel. 19.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Gospod Magoo.

DOBREPOLJE: 19.7. (ob 15. uri in 20.30) ameriška drama Boksar.
GROSUPLJE: 17.7. (ob 20. uri) ameriška drama Boksar.
KOSTANJEVICA: 18.7. (ob 20. uri) film Vrt dobrega in zla.
KRŠKO: 17. in 18.7. (ob 20. uri) in 19.7. (ob 18. uri) akcijski film Mož, ki je premalo vedel.
METLIKA: 15.7. (ob 10. uri) ameriška romantična komedija Na vrat na nos. 17.7. (ob 21. uri) ameriška komedija Gospod Magoo. 19.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Mož, ki je premalo vedel.
NOVO MESTO: Od 16. do 19.7. (ob 19.30) ter od 20. do 22.7. (ob 21.30) akcijski film Rdeči kot. Od 16. do 19.7. (ob 21.30) ter od 20. do 22.7. (ob 19.30) akcijski film Preživetje na robu divjine.
RIBNICA: 18.7. (ob 22. uri) ameriška drama Boksar.
ŠENTJERNEJ: 17.7. (ob 20. uri) film Vrt dobrega in zla.
VELIKE LAŠČE: 18.7. (ob 20. uri) ameriška drama Boksar.

sednik naj bi si slič odpenjal pred neke najstnice, ki ga zdaj obsaja nadlegovanja, mediji zaženejo vik in krik, protikandidat škan-dal pridno izkorističa v svoj prid, rejtingi priljubljenosti pa vztrajno padajo. Kaj zdaj? Na pomoč priskoči ekspert za medije in krize odnose z javnostjo, orto manipulator, večer takih zapletov, odlični Robert de Niro. "Če hočete rešiti predsednikovo rit, je treba premeriti pozornost ljudi," pravi, in ker ljudje danes najbolj verjamejo teve ekranu, naredi medijski konstrukt. Ker se vedno najbolje obnese frišno in nena-vadno krizno žarišče, naroči vojno z Albanijo. Kreator meta spektakla je slaven holivudski producent in res fini igralec Dustin Hoffman, tu človek, ki je vsem pomagal do oskarja, celo produciral je podelitve, sam pa ga še vedno nima. Z digitalno tehnologijo ameriški javnosti, predvsem pa storij lakomnim medijem proda v studiu izdelan posnetek iz albanske vasi, kjer nedolžno dekle z belo muco beži pred terorističnimi posiljevalci, za kuliso porušeni in zažgani hiš pa grmijo granate. Javnost in mediji spet navijajo za predsednika, afera sličgate je že pozabljena, ameriški nacionalni interesi na varnem.
Včasih so manipulirali mediji, zdaj pa so tudi ti le orodje, tako kot usoda strank in politikov, vsi smo v rokah magov, pravi film, profijev, ki peljejo "scat" kogarkoli, cena te supermoči pa je dom-smrtna anonimnost. Kaj je potem sploh še resnično? To kar prikazuje ekran? Ah, dajte no, raje pojdite v kino, tam ste lahko glede te dileme vsaj na jas-nem. TOMAŽ BRATOŽ

film

PASJI DNEVI, politična satira (Wag teh Dog, 1997, ZDA, 100 minut, režija: Barry Levinson)
V koledarskem smislu pasji dnevi nastopijo zadnji teden julija in se končajo pred zadnjim tednom v avgustu. To je običajno čas, ko sonce in sopara ljudem prav neumljeno izžgata in ožmeta še zadnjo voljo do premikanja, hladilnik in zmrzalnik pa postaneta čaščen kot oltar v kakšni oblegani romarski cerkvi. Metaforično, v vsakdanjem pogovornem smislu pa so pasji dnevi, ustrezno prej opisanim ne-ugodnim klimatskim pogojem žitja in bitja, tudi vsi dnevi, ko nam gre še posebej slabo.
Študent ima tako pasje dneve junija in septembra, delavci ob zamenjavi šefov, kmetje pa so jih npr. imeli v zadnjih tednih, ko je toča pokosila marsikatero njivo. Pasji dnevi so tudi, ko smo na tesnem z denarjem, recimo: moraš plačati, pa nimaš kje vzeti.
Toliko za ilustracijo o vzdušju med temi dnevi, ki so nerazumljivo in krivično pojmovani ravnvo po človeku najbolj vdani domači zverinici. Pasji dnevi v istoimenskem filmu trajajo enajst dni. Toliko časa mine od razkritja seksualne afere ameriškega predsednika do volitev za njegov drugi mandat. Enajst vročih, težkih, živčnih, na moč "zajebanih dni. Trpijo jih vsi predsednikovi možje, osebe Bele hiše in pred-sednikov strankarski štab. Pred-

KMETIJSKI STROJI

ŽITNI KOMBAIN Zmaj 780 s prešo za baliranje slame. ☎ (0608)33-259. 2827
NAKLADALOKO SIP 16 m3, puhalnik za seno, obračalnik, 2 m, brano ježek in kosilnico BCS 127, bencin- petrolej, prodam. ☎ (068)24-026. 2773
TRAKTOR ŠTARE 502, 3200-litrsko cister-no za gnojeko in silokombajn Mengele prodam. ☎ (068)81-006. 2819
TRAKTORJA SAME 130 IN ŠTARE 404, oba pogon 4 x 4, prodam. ☎ (068)46-525. 2772

KUPIM

SUHE smrekove plohe, debeline 50 in 80 mm, kupim. ☎ (068)75-374 ali (041)682-512. 2823
DELNICE ugodno odkupim. ☎ (068)324-297. 2838

MOTORNIA VOZILA

R 4 GTL, letnik 1986, registriran do 22. 11. 1998, zelo ohranjen, prodam za 120.000 SIT. ☎ (068)85-669. 2775
JUGO 45 A, letnik 1990, prodam. ☎ (068)24-965, po 16. uri. 2798
R 5 CAMPUS, letnik 1994, 29.000 km, do-bro ohranjen, prodam. ☎ (068)21-857 ali (0609)654-446. 2806
GOLF TDI, letnik 1994, 89.000 km, in opel kadett 1.6 CSI, letnik 1990, rdeč, 76.000 km, prodam. ☎ (068)83-311. 2825
GOLF III 1.8 GL, letnik 11/92, klima, prodam. Fišter, Gor. Karteljevo 16 c, Novo mesto. 2829
OPEL KADETT 1.6 GL, letnik 1991, kovin-ske srebrne barve, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)52-114. 2831
SAMARO 1300, letnik 1987, 101.000 km, registriran do 1989/99, prodam za 120.000 SIT. ☎ (068)22-498. 2834
FIAT UNO D Scioneri, letnik 6/86, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)76-590 ali (041)738-366. 2836
JUGO 45 A, letnik 1987, spuščen, ugodno prodam. ☎ (068)65-014. 2843
R 19 1.4 RT, letnik 5/93, 75.000 km, rdeč, prodam za 1.128.000 SIT. ☎ (068)69-013. 2845
MOTORNIO KOLO Suzuki GSX 1100, let-nik 1981, 42.950 km, vse original, brezhibno, prodam za 450.000 SIT. ☎ (041)671-395. 2846
Z 101 JUGO SKALA 55, letnik 1989, regi-striran do 4/99, prodam. ☎ (068)51-007. 2780

JUGO, letnik 1990, prevoženih 90.000 km, registriran do novembra, ugodno prodam. ☎ (068)321-881. 2810
R 5 FIVE, letnik 1996, prvi lastnik, nikoli karamboliran, prodam. ☎ (068)26-183 ali (0609)636-461. 2842
TAM 80, letnik 1991, dvojna kabina, registri-ran do 6/99, prodam. ☎ (068)323-575. 2852
CLIO 1.2 FIDJI, letnik 1997, 6.000 km, kovin-sko rdeč, daljšino zaklepanje, kot nov, prva lastnica, prodam. ☎ (068)341-815, popoldan. 2803
JUGO 55, letnik 1990, registriran do 7/99, prodam. ☎ (068)341-815. 2840
JUGO KORAL 45, letnik 1992, 40.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)344-200. 2782
LADO RIVO 1300, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ (068)67-447. 2832

R 4, letnik 1992, prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 2824
TWINGO, letnik 1997, 7.000 km, rdeč, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)73-587. 2804
LADO 1200, letnik 1987, registrirano do 25.2.1999, prodam za 130.000 SIT. ☎ (068)73-567. 2795

POSEST

ZIDANICO z vinogradom nad Kartuzijo Pleterje prodam. ☎ (068)81-735. 2797
DVE PARCELI gozda v Mehovem, k.o. Vi-nja vas, prodam. Podatki so na SOB, Novo mesto, tretje nadstropje, na oglasni deski. 2801
STARO HIŠO v obnovi prodam ali dam v najem. Namembnost: okrepčevalnica, teh-nična trgovina, skladišče. Možna nadzidava stanovanja ali lokala. Možno partnerstvo! Lože Savorn, Bušinja vas 27, Suhor. 2805
SUHOR 9 pri Jugorju, prodam staro hišo z gospodarskim poslojem in 3300 m² zemlje. ☎ (068)50-468 ali (067)65-553. 2809

LESENO vikend hišico, 3 x 4 m, izolirano, možna razstavitev, na Brezovici 50 nad Šmarškimi Toplicami prodam. Ogled od 17. do 23. 7. ☎ (061)1400-583. 2812

VIKEND z vinogradom in sadovnjakom, elektriko in vodo, prodam. ☎ (068)53-801. 2848

V STAREM GRADU nad Podbočjem pri Kostanjevici prodam vinograd, zidnico, voda, asfalt, primerno za stalno bivališče. ☎ (061)481-978. 2849

V SEVNICI ugodno prodam urejeno grad-beno parcelo, 1200 m². ☎ (063)815-237 ali (068)47-871. 2786

V DEČINI pri Starem trgu ob Kolpi prodam njivo in 2 travnika. ☎ (061)803-729. 2777

ZAZIDLJIVE PARCELE v Straži, z urejeno lokalsko dokumentacijo, in vilicar Indos, 3 t, letnik 1981, obnovljen, prodam. ☎ (068)83-032. 2814

POSLOVNO HIŠO v Krškem, Mladinskih delovnih brigad, v obrtniški coni, prodam pod ugodnimi pogoji! ☎ (0609)629-443. 2771

PREKLICI

POSREDNIŠTVO Irena Šenica, s.p., Šego-va 16, Novo mesto, obveščam, da z 16. 10. 1998 preneham poslovati! 2792

POZIV VSEM, ki bi jim bila Malči Flander, prej Kužnik, z Dvora, trenutno stanujoča v Novem mestu, dolžna denar, da se javijo na ☎ (068)83-017 ali dvignejo naslov v uredništvu. 2796

PRODAJ

BELO VINO prodam po 150 SIT. ☎ (068)75-092. 2781

VINO CVIČEK, belo in rdeče, 126 F, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (068)89-380, po 19. uri. 2800

ŠOTOR ZA KAMPIRANJE, hidravlični koveček za na avto, 130 x 190, 2 kolesi, 5 in 10 prestav, s kompletno kamp opremo (torbe, šotor, 4 kg itd.) prodam. ☎ (041)748-474, Semič. 2816

OPAŽ, smrekov, suh, z dostavo, II. klasa 540 SIT, I. klasa 720 SIT, in talni pod po 1250 SIT prodajamo. ☎ (063)451-082. 2826

VINO šmarnico prodam. ☎ (068)89-533. 2828

VINO cviček, dolensko rdeče, z dokumen-tacijo inštituta, prodam. ☎ (068)326-172. 2784

MEŠANO cepljeno belo vino (šipon, pino, laski rizling, kerner in suvinjon) prodam. ☎ (068)79-847. 2799

PŠENIČNO SLAMO, balirano, prodam. ☎ (068)81-323. 2813

500 LITROV rdečega vina prodam. ☎ (041)713-008. 2785

KORUZO v storžih in rabljeno strešno opeko Strešnik prodam. ☎ (068)42-222. 2835

CVIČEK prodam po 220 SIT. ☎ (068)76-051. 2788

BELO in rdeče vino prodam ali menjam za kolje. ☎ (068)73-613. 2790

VEČJO KOLIČINO koruze v zrnju prodam. ☎ (068)73-708. 2783

RAZNO

IZDELUJEM SLIKE z otroškimi motivi in slikam na stene otroških sob po naročilu! Naslov v upravi lista! 2774

VEDEŽEVANJE, jasnovidnost po pošti, osebo ali po telefonu! ☎ (069)49-438. 2778

IZDELUJEM SPOJLERJE za golf III, la-guna in atraktivne prage, obrobe za luči in spojler za clio, odbijače in spojler za jugo. Popravljamo kanuje, vse vrste odbijačev ter ostale izdelke iz poliestra. Smo hitri in po-ceni! Pokličite nas na ☎ (061)851-056 ali 854-397. 2791

ČE IŠČETE varstvo za otroka, pokličite na ☎ (068)85-959, zvečer. Oddam tudi 2 sobi. 2794

V VARSTVO vzamem otroka. ☎ (068)342-506. 2844

BRESKVE! Sprejem naročil! Hrast, Sr. Grčevje 1, Otočec, ☎ (068)75-477. 2770

POSLOVNE PROSTORE v Šentjerneju, 60 m², primerne za pisarne ali mirno obrt, od-dam. ☎ (068)81-235. 2811

SLUŽBO DOBI

VSE, ki bi radi zaslužili tudi več kot 100.000 SIT na teden, vabimo v naš team, ki širi trenutno najdonosnejšo poslovno dejavnost v celotni Evropi! ☎ (061)1252-311, Car mar-keting. 2769

Osnovna šola Šentjernej Prvomajska cesta 9 8310 Šentjernej

Razpisujemo prosti delovni mesti:
• UČITELJA ŠPORTNE VZGOJE
• UČITELJA GLASBENE VZGOJE in ZBOROVskega PETJA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Začetek dela: 1.9.1998
Prijave z dokazili o izpolnjevanju z zakonom določenih pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.330 tolarjev, za upokojnence 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.400 tolarjev, za upokojnence 9.360 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 20.800 tolarjev; za tujino letno 130 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 2.900 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 5.800 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasni in osmrtnice 324-006.
Telefaks: (068)322-898.
Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si
Nenaročenih rokov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

AKCIJA SUZUKI BRILJANT SWIFT
že od 1.400.000 tolarjev
BALENO
že od 1.900.000 tolarjev
SAMURAI
že od 2.000.000 tolarjev
VITARA
že od 2.800.000 tolarjev

• Dragoceno darilo za vso družino + moped Tomos

• bogata oprema
• 3-letna garancija
• ugoden kredit
1 - 5 let TOM + 5,5 %
• ugoden leasing
s preostankom vrednosti

Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791
od 8. do 16. ure

V Sevnici
na Trgu svobode 1,
smo odprli
NOVO POSLOVALNICO.
za občane in pravne osebe.

Vse svoje bančne posle boste lahko opravljali vsak dan razen sobote in nedelje med 8.00 in 12.00. ter med 14.00 in 17.00 uro.

M B A N K A

- ugodna gotovinska in potrošniška posojila;
- najsodobnejši način poslovanja z denarjem;
- brezplačno vodenje tekočih računov in plačil prek trajnika;
- ugodne kratkoročne in dolgoročne vezave in IZJEMNO UGODNE DOLGOROČNE VEZANE VLOGE.

Da pa vam bo vaš denar na voljo 24 ur dnevno, bo poskrbel bankomat pred poslovalnico.

M B A N K A
♦ korak v pravo smer ♦

COMMEX, d.o.o., servis za čiščenje, takoj zaposli delavca s poklicem ali brez poklica za nedoločen čas s poskusnim 3-mesečnim delom. Pogoji: državljanstvo R SLO, tekoči pogovorni jezik sloveščine in vozniški izpit B kategorije. Dodatne informacije na ☎ (068)322-622. 2808

NOVOMEŠČANI! Nudimo zaposlitev vsem, ki jim 150.000 SIT mesečno nekaj pomeni! Nastop dela takoj! Prostim je še nekaj mest za počitniško delo dijakov in študentov! Prijave sprejemamo na ☎ (068)341-153 od 9. do 16. ure. 2817

REDNO ZAPOSILIMO KV monterja centralne kurjave. PIN BIRO, d.o.o., ☎ (068)324-355. 2818

KLJUČAVNICARTVO MIRKO MAJ-CEN, s.p., Cegelnica 33, Novo mesto, objavlja prosto delovno mesto KV ključavničarja. Pogoja: III. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe, 3 leta delovnih izkušenj. Delovno razmerje bomo z izbranimi kandidati sklenili za nedoločen čas, s 3-mesečnim poskusnim delom. Dokazilo o izpolnjevanju pogojev skratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v desetih dneh po objavi na naš naslov. Ponudbe bomo pregledali in se o izbiri odločili v 15-ih dneh po končanem zbiranju ponudb. 2850

STANOVANJA
DVOSOBNO pritično stanovanje, 55 m², v centru Krškega, prodam. ☎ (064)743-806. 2779
DVOSOBNO STANOVANJE ali manjšo starejšo hišo najajem v Novem mestu ali okolici. ☎ (063)862-280. 2815

Zaposlena mamica, ki živi z otrokoma (5 in 15 let) v nemogočih razmerah, brez vode in elektrike, nujno potrebuje primerno stanovanje in relaciji Dolenjske Toplice-Straža-Novo mesto. Starejša gospa (upokojenka) pa išče skromno sobico v Novem mestu. Lahko tudi pomaga v gospodinjstvu. Ponudbe na tel.: 068/317-195 ali 068/321-934.

GARSONJERO v Novem mestu dam v najem. Predplačilo 6 do 12 mesecev. ☎ (068)341-552. 2830

OPREMLJENO enosobno stanovanje od-dam. ☎ (041)695-539, po 15. uri. 2851

DVOSOBNO STANOVANJE v Straži, CK, telefon, garaža, prodam. ☎ (041)732-984. 2820

ŽENITNE PONUDBE
STE OSAMLJENI? Si želite pogovora, srečanja? Pokličite! Diskretnost 100 odstotna! ☎ (090)43-95. 2789

Verjemite ali ne...

RADIO OGNIŠČE
Krvave 104,5 Kum 105,9

VIPI, d.o.o., izdelovanje pijač. Brezje 76/D, 4243 Brezje, išče zastopnika za ambulantno prodajo in dostavo pijač na območju Novega mesta. Zahteva se lastno prevozno sredstvo, skladišče ter komunikativno in plačilno sposobnost. Dodatne informacije lahko dobite na tel. št. 064/700-100 med 7. in 8. uro.

Prostovoljno gasilsko društvo BELA CERKEV vabi na veliko vrtno veselico v soboto, 18.7.1998, s pričetkom ob 20. uri pri gasilskem domu v Beli Cerkvi. Postreženi boste z najboljšo hrano, čaka vas bogat srečelov. Za zabavo bo poskrbel narodnozabavni ansambel Bistriški odmev. Vljudno vabljenil

Salon za pse
Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto
☎ 068/324-377

MLADE KOKOŠI, grahaste in črne, nesniški tip, redno cepljene, prodajamo. Marija Fortič, Prihova 1 a, 2317 Oplotnica, ☎ (062)819-253. 2776

Novi simbol nove storitve

E.P.S. - elektronsko pismo

Elektronska poštna storitev

Uporabniku nudimo celoten servis od oddaje podatkov do dostave naslovniku. Torej:

- izdelavo,
- izpis,
- kuvertiranje,
- dostavo pisem, računov, položnic ali pa reklamnih sporočil.

POŠTA SLOVENIJE

http://www.posta.si
email: info@posta.si

Društvo izgnancev Slovenije,
Krajevna organizacija DIS Čatež ob Savi,
v sodelovanju KO DIS občin
Krško, Sevnica in Brežice

vabi na proslavo ob
20. krajevnem prazniku KS Čatež ob Savi,
posvečenem vrnitvi izgnancev

nedelja, 26. julija 1998

- ob 14. uri bo v čateški cerkvi zahvalna maša zadušnica za izgnance; maševal bo nadškof dr. Alojzij Šuštar
 - ob 15.30 odkritje spominskega obeležja posvečenega umrlim izgnancem v taboriščih
 - ob 16. uri srečanje izgnancev Posavja, Obsotelja in Dolenjske
- Slavnostni govornik bo mag. Tone Rop, minister za delo, družino in socialne zadeve.
O problematiki izgnancev bo spregovorila podpredsednica DIS prof. Ivica Žnidaršič.
Po kulturnem programu vabimo na družabno srečanje.

ZAHVALA

Zdravstveni dom Krško se iskreno zahvaljuje za
prostovoljni prispevek

Gostilni Žolnir iz Kostanjevice, trgovini Kmečki hram Milan Herakovič iz Kostanjevice, Elektrotehni SET Krško, Vrtnarstvo in cvetličarstvu Kerin Krško, Vitacelu Krško in Mesnici pri Janku Ivan Zupanc iz Krškega.

Iz zbranih sredstev bo Zdravstveni dom Krško nabavil prenosne elektrostimulatorje PENT 1-10 za patronažno službo, ki neguje bolnike na njihovih domovih. Ker je akcija še v teku, vsem dosedanjim darovalcem še enkrat iskrena hvala z našo željo, da bi jim zdravje služilo.

Ugodno je naprodaj nekaj let stara oprema za trgovino z živili:

• delikatesna vitrina	2 kosa
• zamrzovalna skrinja	2 kosa
• elektronska tehnična	1 kos
• navadna tehnična	1 kos
• salamoreznica	1 kos
• registrska blagajna	3 kosi
• nakupovalni vozički	
• nakupovalne košarice	
• trgovske police	
• računalnik s tiskalnikom	1 kos

Natančne informacije o ogledu in cenah po telefonu 068/324-482.

MANA
turistična agencija

Kandijska 9, Novo mesto
Tel.: 068/321-115, 325-477
Fax: 068/342-136

POČITNICE
NA MORJU
IN V TUJINI

Ugodne cene,
plačilo na obroke!

BLAGOSLOVILI
KAPELICO

GRČEVJE - Zadnje junijsko nedeljo se je v Grčevju zbralo veliko občanov. Domači župnik Blaž Gregorc je namreč blagoslovil obnovljeno kapelico sv. Barbare in predstavil njeno zgodovino. Kapelica nosi letnico 1875. Moški cerkveni pevski zbor je zapel nekaj pesmi, domačini pa so poskrbeli za pogostitev.

H. M.

RADIO
UNIVOX

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO SRAKA

94,6 MHz

MIZARSTVO

Andrej Bajt, s.p.

V mizarški delavnici tako
zaposlimo mizarja ali lesnega
tehnika. ☎ 068/22-893

Vi uganete - mi nagradimo!

Odgovor na sedmo nagradno vprašanje se je pravilno glasil, da je bilo na 2. strani prejšnjega Dolenjskega lista objavljeno **Ljubljansko pismo**. Srečo pri žrebanju za **darilni bon** je imel **Božidar Konda** iz Vinške ceste 25 v Črnomlju, za knjigo (*J. Dularja Smeh na prepihu*) pa je bila izžrebana **Olga Logar** iz Kalinškove 7 v Kranju. Med rednimi plačniki naročnine je žreb določil, da knjigo (*T. Jakšeta Dolenjske obraze*) prejme **Jože Blažič** iz Lobebove ulice 16 v Novem mestu.

Izpolnite pravilno osmi nagradni kupon in prilepljenega na dopisnici pošljite na naslov uredništva v **Novem mestu, Glavni trg 24, p.p. 212**, in sicer do torka, 21. julija, ko bomo izžrebali dobitnike **treh nagrad**, in sicer **dveh knjig** (ene bo deležen nekdo od rednih plačnikov naročnine) in

darilnega bona
Kovinotehne
za 5.000 tolarjev.

NAGRADNI KUPON št. 8

Vprašanje: *Od katere firme boste prejeli darilni bon, če vam bo naklonjena sreča pri žrebanju?*

Odgovor:

Moj naslov:

ISDN & SiOL

Danes pametna, jutri nujna odločitev!

Zaradi povečane poslovne dejavnosti so Vaše telefonske linije preobremenjene, uspeh Vašega dela pa je v veliki meri odvisen od hitrega komuniciranja prek računalnikov, telefaksov in telefonov. Zato Vašemu podjetju predlagamo sodobno tehnološko rešitev vseh telekomunikacijskih zadreg s kombinirano uporabo **ISDN** in **SiOL** storitev. Povečali boste učinkovitost, prihranili čas in danar. Telekom Slovenije je v Sloveniji edini ponudnik omrežja in storitev **ISDN**, ki omogočajo prenos govora, podatkov, slik in videa. **Telekom Slovenije** je vodilni komercialni ponudnik interneta v Sloveniji z omrežjem **SiOL**, ki ima največjo zmogljivost mednarodnih in domačih povezav. Informacije na brezplačni telefonski številki **080 80 80**.

http://www.telekom.si

Telekom Slovenije
Nacionalni operater telekomunikacij

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.
Cigaletova 15, 1000 Ljubljana

Najnovejše!

Prva debetna kartica
ACTIVA/MAESTRO

že na voljo pri Poštni banki Slovenije, d.d.
Informacije na tel. št.: 063/443-250.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš
kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:
Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.
Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtekih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1998

Kraj: _____

Datum: _____

Podpis: _____

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto
po ☎ 068/323-610 ali 041/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

GOTOVINSKA POSOJILA
Kolodvorska 45, Črnomelj
☎ 068/53-453, 0609/643-216

ZASTAVLJALNICA vam nudi kratkoročna posojila na osnovi zastave čekovnih blanketov, delnic in certifikatov.
REALIZACIJA POSOJILA TAKOJ!

Ksenija Luzar

molim, da bi ti bilo lepo v Škocjanu..."

Ladi Luzar je bil odličen trgovec, za gostilno, ki jo je v največji hiši začela že njegova mati Valčič, pa ni imel nikoli veselja. In ko je naneslo, da sta z mlado ženo pred enajstim leti morala prevzeti komaj na noge postavljajočo gostilno, je to skrb v glavnem prepuštil Kseniji, Krajinčanki, doma s Krke, kjer je vide-la le kakih pet trti šmarnice. O gostilni ni vedela nič, bili so dolgovi, vsak jo je hotel na hitro opetnastiti, komu je tudi uspelo. Ampak vse to je bilo kratke sapa. Ko ji je bilo najhuje, je pridrla na plan njena suhokranjska klu-bovalnost. "Punca, glavo pokon-ci, nasmešek na usta, tudi ta dan bo minil, nov pa prinaša novo srečo!" se je bodrila, ko ji je bilo težko, in tako se tudi sedaj, kajti težav in hudega ni nikoli konec. Gospa Ksenija celo misli, da bi bilo brez njih dolgočasno.

Luzarjeva gostilna v Škocjanu je znana in priljubljena ne samo v tem kraju in občini, ampak slovi kot izvrstna gostilna z izvrstno hrano in dobrim vinom daleč naokoli. Zadnje čase pa Luzarjeva hiša ni znana le po gostilni, ampak je postala tudi kulturni hram. Lani spomladi so odprli novo veliko gostinsko dvorano, v kateri že od samega začetka pri-rejajo tudi razne prireditve, od dobrodelnih do literarnih večerov in koncertov. Na otvoritveni pri-reditvi so za novomeško porodnišnico zbrali več kot 600 tisoča-kov in to je bila najuspešnejša prireditve za porodnišnico doslej. Od takrat se je v tej dvorani, ki sprejme več kot 200 ljudi in je največja pa tudi najlepša daleč naokoli, vrstilo že 7 različnih dobro obiskanih prireditev, do konca letošnjega leta pa bodo še najmanj tri.

in kot je največkrat pri takih stvarih, za vsem stoji en človek. V Škocjanu je to Ksenija Luzar. V Škocjan je prišla pred 14-imi leti kot mlada žena pred diplomu iz biologije in gospodinjstva na Pedagoški akademiji. Vzela je precej starejšega vdovca, spoštovanega Škocjanca Ladija Luzarja, ki je nekaj let prej v prometni nesreči izgubil ženo in sina. Seveda ji jeziki niso dali miru in opravljanja in nelepih namigo-van je bilo veliko in preveč. Luzarjeva je take narave, da teh stvari sicer ne pozabi, jih pa z nonšalantno gesto odrine, gre preko njih, predvsem pa ne goji sovraštva in zamere, kaj šele maščevalnosti. Z ganjenostjo pa se spominja stare Kicove mame, ki jo je, ko je visoko noseča kleče plela korenje, ogovorila: "A ti si tista ta mlada Luzarjeva?" Ksenija se je že pripravila, da bo temu vprašanju sledilo kaj neprijaznega, a je dobra mamka nadaljevala: "Pravi si naredila, da si prišla k tej hiši. Jaz vsak večer

Gostilna za Luzarjevo ni kraj za pijančevanje, ampak kraj, kjer se ljudje družijo, prostor srečevanja in prijateljstva, veselja pa tudi lepega petja in umetniške besede. "Moji najljubši gostje so naši krajanji, tisti, ki vsako jutro pridejo na kavo, čez dan na briz-ganeč, na malico, zvečer s prijatel-ji postat ob točilni pult ali pose-det za mizo. Ti in taki gostje meni in moji družini omogočajo preži-vetje." Seveda pa bi bilo to za tako gostilno, kot sta jo naredila Kseni-ja in Ladi Luzar, premalo. Tako se tu ustavljajo številni izletniki, najavljene skupine od vsepovsod, številne zaključene družbe, zadnja leta pa skoraj ne mine konec ted-na brez prazničnega slavlja, pravih slovenskih ohceti."

Po moževi smrti pred nekaj leti je Ksenija ostala z dvema otrokoma, 14-letno hčerko in 11-letnim sinom. Dopust je zanjo beseda, ki je ne pozna. Potem ko so jo starši in sorodniki morali dve uri čaka-ti, da je prišla domov na Krko, kjer so ji pripravili praznovanje njene-ga rojstnega dne, in ko je pred ne-davnim od utrujenosti med vožnjo za hip zasnila za volanom, se je resno zamislila. "Nekaj bo treba spremeniti!" je sklenila. Pri Luzar-jevi je tako, da se stvar dolgo kuha, odločitev pa hitro izpelje.

Kakor koli že, molitve Kicove mame, da bi bilo Luzarjevi ta mladi lepo v Škocjanu, je učin-kovala tudi obratno: za Škocjan je dobro, da je tja prišla Bregar-jeva punca s Krke. Pred ne-davnim so ji, po dobrih 14-ih letih v Škocjanu, ob prazniku podelili občinsko priznanje.

ANDREJ BARTELI

Miss Dolenjske je Grosupeljčanka

Helena Dremelj, Viktorija Strajnar in Anita Šobar se bodo udeležile polfinala za izbor Miss Slovenije 98, zmagovalka pa bo zopet potovala na Sejšele

OTOČEC - 18-letna rjavooka študentka Helena Dremelj iz Grosuplja je letošnja miss Dolenjske. Naslov je osvojila na Otočcu, na polfinalni prireditvi letošnjega uradnega lepotebnega tekmovanja Miss Slovenije 98 za miss sveta, ki je najstarejše in najprestižnejše lepotebno tekmovanje na svetu, ki bo letos že 48. leto zapored. V Sloveniji ima za to atraktivno lepotebno tekmovanje licenco že 7. leto agencija Geržina videoton iz Maribora.

Tokratni izbor najlepše Dolenjke je potekal v restavraciji Tango na Otočcu, kjer se je zbralo 8 kandidatk: Bojana Lobe iz Kočevja, Vesna Vran iz Radeč, Viktorija Strajnar iz Kozanjevice, Anita Šobar iz Črnomlja, Alenka Zajc iz Ljubljane, Helena Dremelj iz Grosupljega, Tatjana Tumbas iz Borovnice in Urša Kralj iz Dragatua, ki so se predstavile trikrat: v oblačilih za prosti čas, kopalkah in večernih oblačilih.

Budne oči žirije, ki so jo sestavljali predsednik žirije Marjan Pavlin (Krka Zdravilišča Hoteli Otočec), miss Dolenjske 97 in miss fotogeničnosti miss Slovenije 97 Tina Orač, lanskoletna miss Slovenije Maja Šimec, novinarka Slovenskih novic Urša Splihchal in predstavnica Laboda Milena Bogdanov, so naslov miss Dolenjske 98 prisodile 18-letni Hele-ni Dremelj, 177 centimetrov visoke-mu, kateri je največja želja, da bi uspela v poslovnem svetu. V prostem

času rada igra tenis, govori nemški in angleški jezik, že nekaj let pa se ukvarja z manekinstvom in dela kot fotomodel. Naslov prve spremljevalke je pripadal študentki grafične tehnike 21-letni Kostanjevičanki Viktoriji Strajnar, ki je visoka 174 centimetrov in je zeleno-modrih oči, v prostem času pa rada pleše. Druga spremljevalka pa je postala 18-letna dijakinja poslovne šole 18-letna rjavooka Anita Šobar iz Črnomlja, ki v višino meri 179 centimetrov.

Vse tri se bodo udeležile polfinala, ki bo konec avgusta, udeležilo pa se ga bo 27 deklet, med

katerimi bodo izbrali 12 finalistk. Te se bodo udeležile zaključne prireditve 20. septembra v Can-karjevem domu v Ljubljani, ko bo izbrana miss Slovenije. Sicer pa so vse tekmovalke dobile v dar kopalko Nancy line, prve tri še lepe praktične nagrade. Helena pa prstan zlatarstva Kranjc iz Nove-ga mesta. Miss Slovenije, ki bo za nagrado prejela glavno nagrado osebnih avto, bo tudi letos odpo-tovala na tekmovanje za miss sve-ta 98, ki bo tudi letos na Sejšelih.

T. GAZVODA

MISS DOLENJSKE ZA MISS SLOVENIJE 98 - V soboto nekaj pred polnočjo je bil izbran šopek treh deklet, ki se bodo konec avgusta potegovala za uvrstitev med 12 najlepših. Miss Dolenjske je postala 18-letna Helena Dremelj iz Grosupljega, njena prva spremljevalka je 21-letna Viktorija Strajnar iz Kozanjevice, druga spremljevalka pa je 18-letna Anita Šobar iz Črnomlja. (Foto: T. G.)

MILNICA SPRALA PREKRŠEK

GOLOBINJEK - Voznik osebnega avta J. N. iz Golobinja si je z neupoštevanjem cestnoprometnih predpisov "prislužil" ukrep prepovedi vožnje, kar so mu tudi zapisali v voziško dovoljenje. A s tem se voznik očitno ni strinja-l, zato je z milnico zbrisal vpisani ukrep. Seveda so ga pri vožnji zalotili policisti in opazili goljufijo.

VLOMIL V ŽUPNIŠČE

BREŠTANICA - V noči na 10. julij je župnišče v Brestanici obiskal nekdo, ki očitno ni imel poštenih namenov. V objekt je prišel skozi zadnja odklenjena vrata. Pot je nadaljeval preko kuhinje do župniko-ve pisarne, kjer je s pilo na vzvod vlomil vrata v pisarno. Preiskal je predale delovne mize, ki niso bili zaklenjeni, odnesel pa je 100 tisočakov.

KOSTANJEVIŠKA NOČ VABI

KOSTANJEVICA NA KRKI - To soboto bo v Kostanjevici tradici-onalna zabavna in kulturna pri-reditev Kostanjeviška noč. Tako bodo tudi letos v Kostanjevico prišle pustne skupine iz vseh kon-cov Slovenije, katerih predstavitev bo predvidoma okoli 20. ure na prireditvenem prostoru, sicer pa lahko povorko čolnov s splavom na čelu po Krki pričakujete okoli 21. ure, ob polnoči pa bo velik ognjemet. Poleg veselih zvokov, pijače in hrane so organizatorji poskrbeli še za drug zabavni pro-gram.

"POVEČALA" PRIHRANKE

ŠENTJERNEJ - F. G. iz Dol-nje Brezovice je na hranilni knjižnici popravila stanje od 8.158 na 18.158 tolarjev, nato pa na Dolenjski banki in na pošti v Šentjerneju dvignila 18 tisočakov.

MORSKE DOBROTE V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - Da bi uživali v morskih dobrotah, ni treba na morje. V gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah bodo od jutri do nedelje dnevi morskih jedi, zlasti vseh vrst morskih rib, od lista in grdobine do orade in brancina, da o škampih, hobotnicah in drugih specialitetah niti ne govorimo. V teh dneh bodo sveže ribe v Dolenjske Toplice dobivali naravnost iz morja, za to priložnost so nabavili tudi izvrstno malvazijo.

ČEBELE GA NISO OVIRALE

ŠENTJERNEJ - 43-letni H. A. je imel na jasi v gozdu pri Ledechi vasi parkiran tovorni avtomobil TAM 110, na katerem je imel kontejner s 60 čebeljimi panji. Nekdo je iz to-vornjaka odmontiral kompresor z nosilci, priključki ter pokrov zaga-njača motorja.

Ne več zakrita dragocenost

Z računalniško vizualizacijo predstavljena prestavitve tabernaklja, ki zakriva Tintorettovo umetnino

NOVO MESTO - Letos poteka že 130 let, odkar so v prezbite-riju Kapitelske cerkve postavili nov lesen novogotski glavni oltar, in 97 let, odkar mu družbo dela kamnita menza z novogotskim tabernakljem. S skrbnostjo in večino izdelana cerkvena oprema pa ni najbolj posrečeno zdru-žena, saj tabernakelj s stolpički zakriva del tistega, kar je v kapi-teljski cerkvi največja znamenitost in umetniška dragocenost prve vrste. Tabernakelj sega preko spodnjega dela velike oltarne slike sv. Nikolaja, dela znamenitega beneškega slikarja Jacopa Robustija Tintoretta iz 16. stoletja. Že večkrat so strokovnjaki predlagali, da bi tabernakelj umaknili oziroma zamenjali in tako omogočili neoviran pogled na Tintorettovo sliko v celoti, ven-dar njihove zamisli niso prodrle. Na pobudo prošta Jožefa Lapa je letos spomladi le stekla priprava dokumentacije, ki naj kar najz-aornejše prikaže možnosti presta-vitve tabernaklja. Predstavitev so izdelali strokovnjaki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dedi-

ščine Novo mesto, Uprave za kul-turno dediščino Republike Slo-venije in Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo. S pomočjo raču-nalniške vizualizacije so zares na-zorno pokazali, kakšen bi bil vide-ti glavni oltar in prezbiterij po premiku tabernaklja v gotsko sedilijo (zidna niša) desno od oltarja oziroma ob prazno steno kanoniške kora na levi strani oltarja. Odločitev sicer še ni pad-la, vendar pa je odločanje zdaj neprimerno lažje.

Tintorettovo sliko, ki jo je za kapiteljsko cerkev pridobil prošt Polidor pl. Montagnana kot darilo oglejskega patriarha Giovannin-ja Grimanija, so na spodnjem delu nekoliko pokrajšali in po vsej ver-jetnosti na vrhu zaoblili, ko so jo vstavili v novogotski leseni veliki oltar, ki ga je po naročilu prošta Jerneja Arka izdelal rezbar in podobar Matevž Tomc iz Sentvi-da nad Ljubljano. Posvetitev oltarja je bila 22. septembra 1868, vendar je prošt Arko ni dočakal, saj je umrl osem dni predtem. Tin-torettovo umetnino je potem vsaj vizualno nekoliko pokrajšal še tabernakelj, ki ga je iz kararskega marmorja izklesal kamnosek Fe-lix Toman leta 1901 po naročilo prošta Sebastijana Jožefa Elberta. Bomo v zgodovino kapiteljske cerkve zapisali, da so vse tri dragocenosti, tabernakelj, oltar in slika, leta 1998 po naročilu prošta Jožefa Lapa zaživele v primer-nejšem sožitju?

M. MARKELI

Pogled na veliki oltar s Tintoretto-vo sliko in kamnitim tabernakljem v Kapitelski cerkvi v Novem mestu. (Foto: MiM)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Na avtobusni je tako, kot da nima lastnika - Zakaj imajo hrvaški rudarji višje pokojnine? - Kozo mu je hotel speljati, policija pa nič - Lažni alarm iz Revoza - Še letos nova bencinska

Majdi Urbančič iz Novega mesta se zdi, da tukajšnja avtobusna postaja še vedno ni od nikogar. Tam stoji - nedograjena, propada, zarašča jo grmovje in "krasi" svinjarija. Kot smo izvedeli, ima poslopje več lastnikov, vendar je med največjimi družba I & I iz Kopra, ki je konec lanskega leta kupila avtobusne proge in premoženje nekdanjih Gorjancev. Direktor družbe Ivan Djurkov je spomnil, da so morali premoženje najprej kupiti in v prvi vrsti vzpostaviti vozni red, do vpisa v zemljiško knjigo pa posegi niti niso bili možni. Za celovito ureditev bo potreben dogovor med lastniki, sicer pa je družba I & I v prenovi javnih stranišnih na avtobusni postaji že vložila milijon tolarjev, v naslednjih

mesecih pa namerava polepšati notranji del postaje. Več o načrtih tega avtobusnega prevoznika boste lahko prebrali v naslednji številki časopisa.

Upokojenec rudnika Kanižarica je prepričan, da imajo hrvaški rudarji višje pokojnine kot kmečki fantje iz okolice rudnika, ki so morali garati tudi doma in obvezno oddajati pridelek. "Oni so se spravili v šole pa prerinili do boljših plač, zdaj imajo pa penzije!" se je jezil in še zabrusil, da se ne bo nič predstavljal. Pomagati mu ne moremo, odgovoril pa si je že sam.

Knjigo Franca Klevišarja o rudniku Kanižarica, ob kateri se je tako razburjal zgornji sogovornik, pa je pohvalila Nataša Recer iz Kanižarice pri Črnomlju. Tudi sama dodaja nekaj k pripombi bralca, ki mu gre v nos, da upokojeni rudarji še delajo. "Nihče od njih ni šel po lastni volji predčasno v penzijo, zdaj pa naj kar delajo, dokler še kdo more!" meni Nataša.

A. V. iz Muhaberja (ime smo spravili v arhiv, da bi mu prihranili nevspečnosti) v tem kraju ne more normalno živeti, zato se namerava odseliti, čeprav si je zgradil hišo. Vzrok? Romska naselje v neposredni bližini in to, da je človek, ki živi običajno življenje, nemočen. V petek, že skoraj pred dvema tedno-ma, je njegova žena skozi okno opa-zila, da se je nekdo iz hoste približal hlevu. A. V. je sumil, da mu hoče odvezati kozo, zato je stopil ven in "obiskovalca" presenetil pri izhodu, ga porinil noter, zaloputnil vrata in poklical policijo. Dogodek je videl tudi sosed. In zdaj se začne del zgodbe, ki je našega bralca, sicer vsega vajenega, še najbolj razočaral. "Policist ni bil prijazen, češ kaj ti je

pa sploh ukradel, popisoval pa je predvsem mene kot kašnega kriminalca, medtem ko osebe iz teme ni nič vprašal, ker da jo poznajo. Ker me je zanimalo, kdo je ponoči stikal po mojem hlevu, sem v ponedeljek šel na policijo, kjer so mi obljubili, da dobim zapisnik v dveh dneh. Rad bi vedel, kdo in kaj je, rad bi videl zapisnik in zanima me, zakaj dogodka niso objavili v časopisih!" je povedal. Še posebej ga jezi, da polici-sti vpričo Roma rečejo, da mu ne morejo nič. "Vsaj strogo bi ga prijeli! Ni prav, da jim dajemo potuho..." je še potožil.

Iz Revoza je ta večer prišel alarm. Eden izmed delavcev nočne izmene nam je v pričakovanju prve plače zaupal vročo informacijo, da bodo plače precej nižje, kot je delodajalec obljubljal. Naslednji dan se je izkazalo, da je bil alarm sprožen pre-hitro in tudi neupravičeno. Plače so bile v skladu z dogovorom.

Na vprašanje, zakaj ima Novo mesto le dve bencinski črpalki, je težko najti zadovoljujoč odgovor, zato pa smo na pobudo bralke J. Ž. iz Bršljina vprašali občinski sekretariat za okolje in prostor, ali konč-no lahko pričakujemo kako novo črpalko. Sekretar Miloš Dular nam je dal besedo, da še letos. Več o tem pišemo na gospodarski strani.

In za konec še klic Martine iz Šentjerneja, ki meni, da je med bralci Dolenjskega lista kar nekaj takih, ki bi lažje plačevali naročnino, če bi bila razdeljena na dvanajst delov. Kot nam je zagotovil direktor naše družbe Drago Rustja, bi se izjemo-ma dalo dogovoriti tudi tako, zato naj bralka pokliče v naročniško službo.

B. DUŠIČ GORNIK

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pi-sati, zato pa je lažje telefonira-ti. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga poh-valiti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluh-nili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pazorno prisluhnil.

ARS RAMOVŠ

(061) 125 33 66

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanu, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali na Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno...

V Brežicah bo lepše.

mobitel